

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir
This project is co-funded by the European Union and the Republic of Turkey

Europe to Turkey on Foot

Avrupa'dan Türkiye'ye Yürüyoruz

A practical guide to the development and management of
long distance Cultural Routes.

Uzun mesafe Kùltür Rotaları oluşturulması ve yönetimi için
kapsamlı bir rehber.

CULTURE ROUTES GUIDE

KÜLTÜR ROTALARI REHBERİ

1st Edition, English/Turkish, July 2016

ISBN: 978-0-9571547-3-5

Translation by: Bilge Aknam

Designed and Typeset by: Sosyal Keçi, Pürtelaş Hasan Efendi Mah, İsmail Dümbüllü

Sok No 1/2, Beyoğlu, İstanbul Tel: 0212 293 0794

Printed in Turkey by: Sena Ofset Ambalaj Matbaacılık San. ve Tic Ltd. Şti.

Topkapı, İstanbul Tel: 0212 613 03 21

Copyright: Kùltür Rotaları Derneği. All rights reserved

Thanks...

We would like to thank the following organisations and individuals who have contributed to Culture Routes research and development and to the production of this book:

Members of staff of the Civil Society Dialogue Program; Culture and Tourism Ministry managers İrfan Önal and Yakup Harmanda; Provincial Cultural Assets Conservation Commission Manager Melike Gül and her staff; staff of the Western Mediterranean Development Agency; Esra Karataş of the ÇEKUL Foundation; Prof. Dr. Nevzat Çevik and others at Akdeniz University; staff of the European Institute of Cultural Routes, especially outgoing secretary Penelope Denu; members of the World Trails Network especially Galeo Saintz and Fivos Tsaravopoulos; our partners at EAVF, especially Massimo Tedeschi and Silvia Lecci; our partners at İnegöl, Eğirdir and Demre Municipalities and local leaders from these regions; members, management committee, and staff of the CRS.

Teşekkürler...

Kültür Rotaları araştırmasına ve bu kitabın oluşmasına katkıda bulunan bazı kişi ve kurumlara teşekkür etmek isteriz:

Sivil Toplum Diyaloğu Programı personeli; TC Kültür ve Turizm Bakanlığı Müdürleri İrfan Önal ve Yakup Harmanda; Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurul Müdürü Melike Gül ve ekibi; Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (BAKA) personeli; ÇEKÜL Vakfı'ndan Esra Karataş; Prof. Dr. Nevzat Çevik ve Akdeniz Üniversitesi'nin diğer değerli akademisyenleri; Başta eski genel sekreteri Penelope Denu olmak üzere tüm Avrupa Kültür Rotaları Enstitüsü (EICR) çalışanları; Özellikle Galeo Saintz ve Fivos Tsaravopoulos olmak üzere tüm Dünya Yürüyüş Yolları Şebekesi (WTN) üyelerine; Proje ortak kurumumuz Avrupa Via Francigena Birliği (EAVF) ekibi ve özellikle birliğin başkanı Massimo Tedeschi ile İtalyan proje koordinatörü Silvia Lecci; İnegöl Belediyesi, Eğirdir Belediyesi ve Demre Belediyesi başkanları ile bu bölgelerdeki yerel temsilcilere; Kültür Rotaları Derneği çalışanları, üyeleri ve Yönetim Kurulu'na sonsuz teşekkürler.

This book is produced with the financial support of the EU and the Republic of Turkey. The Culture Routes Society is responsible for the content of this document, which can in no way be interpreted as the opinion of the EU and/or the Republic of Turkey.

Bu kitap Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali desteğiyle üretilmiştir. Bu doküman içeriğinden sadece Kültür Rotaları Derneği sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin görüşlerini yansıttığı şeklinde yorumlanamaz.

Introduction by Prof. Dr Nevzat Çevik

It's roads which link and connect people, societies, cultures. For millenia they have enabled life. They link settlements and subsistence farms and, dangerously, give access to invaders. They are the means of partings and reunions. Over thousands of years, borders of countries change but roads do not. Roads do not question the colour, race or nationality of their users; they are for all. Therefore the Council of Europe uses roads as a means of intercultural dialogue.

The Culture Routes Society, chaired by Kate Clow, has been working on these historical, cultural, and natural assets, turning these symbolic itineraries of civilisations into Cultural Routes. It's exciting that this work is taking place in a land like Anatolia, which itself is a connection between two different worlds - east and west. In each period and every district, thematic routes or clusters of routes intertwine. Routes of civilisations such as Hittite, Phrygia, Lycia; natural routes such as Ararat, Kaçkar, Küre, Sarıkamış; routes associated with people and their religions, such as St Paul, Abraham, Evliya Çelebi; all these weave together, knotting into a rich web enveloping time and space. They gain further meaning from local gastronomic and folklore traditions and the flora and fauna of their environment. Ultimately, a road is not a smooth passage to be speedily travelled but a way taking the traveller to new locations and happenings. Each step introduces different colours, tastes, smells, and pictures. Progressing along, with each step, time and place changes and so the traveller changes.

This Cultural Route, which will be developed from Rome, via Italy, Albania and Greece, to Antalya (Demre) has great significance, enabling cross-border cultural and personal reunions. This cross-border organic link between Turkey and Europe, which could never be united politically, symbolises common roots buried deep in history. This route will destroy current international borders which separate us and the lands which, in Hellenistic, Roman and Ottoman periods, were once unified will again merge.

Hence, this project is not just a Cultural Route itinerary or a new destination for sustainable tourism, it is a symbolic and meaningful contribution to the reunification of Turkey, which is already part of Europe, with its historical neighbours. It also gives the message that world heritage based on history, culture and nature is a common good of the people of the earth and should be preserved and used in common for education, peace and recreation.

The work of the Culture Routes Society, which began with the Lycian Way, has been developed and supported by the Turkish Culture and Tourism Ministry. But the crucial point of this project is that the CRS has struggled to preserve and improve these values and used this project to create a coalition empowering civil society, local administrations and NGO's.

This is not only a route project; it's the act of creating a network where the people of the earth meet and understand each other. It's a joyful installation for inter-cultural dialogue. It initiates evaluation and preservation of history, culture and nature. It's also an advantageous reason to adopt and apply cultural landscape sites, and a strong shield against hydro electric and mining works located in unsuitable places.

Our wish is that Turkey's Culture Routes are approved by UNESCO, are based on sound legal principles, are improved to the conservation and management standards of similar European routes, are linked with them in an institutional network and that the Society and Ministry cooperate in a more intense fashion.

This project and other work to date illustrate progress so far. I am grateful on behalf of our country to all those involved, particularly Kate, and expect more contributors will board this bandwagon.

Önsöz - Prof. Dr Nevzat Çevik

Yoldur: İnsanları, toplumları, kültürlerini birbirine bağlar; buluşturur. Binlerce yıldır yaşamın aracıdır. Yerleşimlere ulaşır, geçime ulaşır ama en çok da istilaya yol verir; tehlikelidir. Kavuşmanın da ayrılmanın da aracıdır olur. Binlerce yıldır ülkelerin sınırları değişir yollar değişmez. Çünkü yollar, üzerinden geçenin milletini, rengini, cinsini sorgulamaz: Herkes içindir. Bu nedendir ki Avrupa Konseyi, kültürler arası diyalogun aracı olarak yolları kullanmaktadır.

Başında Kate Clow'un olduğu Kültür Rotaları Derneği, kültürel, doğal ya da tarihi değerler boyunca uzanan yollarla ilgili uzun zamandır çalışmakta, uygarlığın simge güzergâhlarını kültür rotası olarak belirlemektedir. Bu çalışmanın Anadolu gibi zaten kendisi iki dünya / doğu-batı arasında bir yol olan topraklarda gerçekleşmesi heyecan vericidir. Her dönemde ve her bölgede muhteşem temalar ya da temalar birliği içinden yollar geçmektedir. Hitit, Frig, Likya gibi uygarlık yolları; Ararat, Kaçkar, Küre ve Sarıkamış gibi doğa yolları; St. Paul, Hz. İbrahim ve Evliya Çelebi gibi inançlarla, insanlarla anlaşılmış yollar kendi içlerinde özel güzergâhlarsa da aslında birkaçı bir arada sarmalanıp zenginleşerek zaman ve mekân ortadan kaldıran buluşmaları da sağlayan geniş bir ağa dönüşmektedir. Bundan öte gastronomi, geleneksel ve folklorik değerler, flora, fauna gibi dokuların iç içe geçmesiyle de ayrıca anlaşılmaktadır. Nihayetinde yol sadece üzerinden gidilen bir düzlem değildir. Üzerinden gitmiş olmak için yapılmaz: Bir şeylere bir yerlere götürür. Her adımda ayrı bir renkle, bir tatla, kokuyla, farklı bir resimle buluşturur. Aynı yolda ilerledikçe adım başı zaman ve mekân değişir, insan değişir.

İtalya, Arnavutluk, Yunanistan üzerinden Roma ve Antalya (Demre) arasında kurulacak olan bu kültür rotası çok anlamlıdır. Sınır tanımayan yollar, ülkelerarası sınırsız kültürel ve insani buluşmayı sağlayacaktır. Aslında siyasi olarak bir türlü birleşemeyen Türkiye ve Avrupa arasında, kökleri derin tarihlere dayanan organik bir bağın da sınırlar ötesi sembolü olacaktır. Helenistik ve Roma Dönemlerinde ve Osmanlı Dönemi'nde zaten aynı ülke sayılan topraklar, şimdiki zamanın ayırıştırıcı sınırlarını yok ederek anlamlı bir şekilde tekrar buluşturacaktır.

Dolayısıyla bu, sadece bir kültür yolu güzergâhı çalışması ya da sürdürülebilir turizm dönük bir yeni destinasyon uğraşısı değildir. Aslında Avrupa'nın zaten bir parçası olan Türkiye'nin kadim kültürel paydaşlarıyla tekrar buluşmasına sembolik ve anlamlı bir katkıdır. Ve de tarih, kültür ve doğadan kaynaklanan yeryüzü zenginliklerinin yine yeryüzü halklarının ortak bir varlığı olduğunun ve beraberice korunup kullanılması gerektiğinin de mesajlarını vermektedir: Öğreticidir, barışçıldır, eğlencelidir.

Kültür Rotaları Derneği'nin Likya Yolu'yla başlayan kültür rotaları çalışması Kültür ve Turizm Bakanlığı desteğinde geliştirilmiş ve geliştirilmektedir. Ancak bu projedeki asıl önemli nokta, derneğin, belediyeler, Antalya Tanıtım Vakfı gibi sivil toplum, yerel örgüt ve kurumları bir araya getirerek güç birliğini çoğaltması ve bu takım değerlere sahip çıkması ve iyileştirmek için çarpınmasıdır.

Bu sadece bir yol çalışması değildir. Yeryüzü insanların buluşma anlaşma ağı kurma eylemidir. Kültürlerarası diyalog için şenlikli bir kurgudur. Tarihi, doğayı ve kültürü öğrenme ve korumaya bir yol açmadır. Kültürel peyzaj alanlarının benimsenmesi için de avantajlı bir bahanedir. Ve de yanlış yerde kurulan HES ve maden ocaklarına karşı da güçlü bir kalkandır.

Dileğimiz, Türkiye kültür rotalarının UNESCO tarafından onaylanması, yasal ve hukuki zemine tam oturtulmaları, Avrupa'daki benzeri rotaların işletme ve koruma-kullanma düzeyine yükseltilmeleri, onlarla kurumsal bağlarının hızla geliştirilmesi ve dernekle bakanlığın daha yoğun düzeyde birlikte çalışmalarıdır.

Şimdiye dek yapılanlar ve bu çalışma tüm bunların habercisidir. Başta Kate olmak üzere tüm emek verenlere ülkemiz adına şükran duyuyor, yeni emek vereceklerin de hizmet kervanına katılmasını bekliyoruz.

Preface

This book was prepared under the scope of a Civil Society Dialogue project, 'Europe to Turkey on Foot', funded by the EU and the Turkish Government. The aim of the project is to increase cooperation between civil society organisations and municipalities in Turkey and in Italy. Specifically, coordination will be established between the Turkish Culture Routes Society, three municipalities along the Turkish routes, the Turkish national government and their opposite numbers in Italy (led by the European Association of the Via Francigena). The eventual aim is to create a cross-border cultural route between Rome and Demre, (Antalya), crossing Italy, Albania, Greece and Turkey and following the course of ancient roads where possible.

In order to introduce our partners to European methodology, the project coordinator first made a visit to Italy to gain the experience necessary for the preparation of this guide. Subsequently, the CRS took four representatives of our Turkish partner municipalities and two representatives of local accommodation owners on a very successful visit to the Via Francigena in Italy where they met and questioned their opposite numbers along this mature European Cultural Route. These representatives are now working to develop local plans for their areas, which they will present at an interim evaluation meeting. At least one plan will be chosen for more intense implementation work, thus providing an example to neighbouring municipalities along the route.

The next step is to prepare marketing guidelines and to implement these by producing a guide book to one key section of the overall route and a website. In autumn, a group of Italian cultural heritage students are invited to walk our routes and compare them with those in Italy. Their observations, film, photos and other material will be presented both on the website and as an exhibition. Finally, the important issues of conservation management and legal protection of Turkish Cultural Routes are already being addressed.

The project as a whole develops the foundation for a massive undertaking – the creation of a cross-border Cultural Route many thousand kilometres long, linking Europe to Turkey, recreating the borderless interconnection of previous centuries. This can only be achieved with the cooperation of many NGOs and municipalities over a number of years. This guide is intended as a practical inspiration to current and future participants in this project.

Kate Clow

Culture Routes Society

Chair, Management Committee

Önsöz

Bu kitap, bir Sivil Toplum Diyalogu programi projesi olan ve Avrupa Birliği ile Türkiye Cumhuriyeti tarafından desteklenen 'Avrupa'dan Türkiye'ye Yürüyoruz' projesinin bütünü kapsamında hazırlanmıştır. Projenin amaçları arasında Türkiye ve İtalya'daki STK'lar ve belediyeler arasındaki işbirliğinin artırılması da vardır. Özellikle proje sahibi kurum Türkiye Kültür Rotaları Derneği (KRD), Türkiye'deki rotalar üzerinde yer alan üç adet proje iştirakçisi belediye (İnegöl belediyesi, Eğirdir belediyesi ve Demre Belediyesi) ile Türkiye hükümeti ve bunların İtalya'daki mukabilleri ile proje ortak kurumu Avrupa Via Francigena Birliği (EAVF) arasındaki işbirliklerinin geliştirilmesi projenin belli başlı hedeflerindedir. Projenin nihai amacı ise Roma ve Demre arasında, İtalya, Arnavutluk, Yunanistan ve Türkiye'den geçecek ve antik yol şebekelerini izleyecek sınır ötesi bir kültür rotasının oluşturulmasıdır.

Paydaşların Avrupa metodolojisi ile tanışması adına, ilk olarak proje koordinatörü, İtalya'ya bir ziyaret gerçekleştirmiş ve bu kitabın hazırlığı için gereken tecrübeyi elde etmiştir. Ardından, dört adet belediye temsilcisi ve iki adet konaklama sahibi ile İtalya'daki Via Francigena rotasına son derece verimli bir ziyaret daha gerçekleştirilmiş ve temsilciler, bu ziyaret esnasında, İtalya'daki ilgili kişi ve kurumlarla bir araya gelerek, bu köklü Avrupa kültür rotasını tecrübe etmişlerdir. Söz konusu temsilciler, şu an kendi bölgeleri için yerel planlar geliştirmekte ve bu planlar, yapılacak bir Ara Değerlendirme Toplantısı'nda sunulacaktır. Planlardan en az biri, daha yoğun bir biçimde uygulanmak üzere seçilecek ve rota üzerindeki diğer komşu belediyelere örnek oluşturacaktır.

Bir sonraki adım, belli başlı pazarlama ilkelerinin belirlenmesi ve bunların, oluşacak yeni güzergah üzerindeki bir yerde kullanılacak rehber kitapta ve internet sitesinde uygulanması olacaktır. 2016 sonbaharında, İtalya'daki kültürel miras yönetimi öğrencilerinden oluşan bir grup, Türkiye'ye gelecek ve buradaki rotaları yürüyerek, İtalya'daki örnekleriyle kıyaslayacaklardır. Öğrencilerin gözlemlerinden oluşan film, fotoğraf ve diğer görsel materyal, hem bir internet sitesinde hem de farklı yerlerde gerçekleşecek sergilerde sunulacaktır. Son olarak, Türkiye'deki kültür rotalarına ilişkin yasal düzenlemeler ve gelecekte rotaların korunmasına yönelik mevzuatla alakalı fikirler üzerinde de çalışılmaktadır.

Bir bütün olarak bu proje, binlerce kilometrelik bir sınır ötesi kültür rotasının oluşturulması ve sınırları olmayan, yüzyıllara dayalı bir etkileşimin yeniden canlandırılması ile, Avrupa'ya Türkiye ile birleştirme gibi son derece büyük bir girişimin temelini oluşturmaktadır. Bu, çok sayıda STK ve yerel yönetimin, yıllar sürececek bir işbirliği ile mümkün olacaktır. Bu kitap da, bu projenin mevcut ve gelecekteki katılımcılarına işlevsel bir ilham verebilmeyi ummaktadır...

Kate Clow

Kültür Rotaları Derneği

Yönetim Komitesi Başkanı

Contents

1. Introduction to Cultural Routes.....	13
Culture Routes Society (CRS)	
2. What is a Cultural Route?	21
In Turkey, In Europe, Worldwide	
3. Cultural Route Organisations	27
In Turkey - the CRS (Culture Routes Society),	
In Europe - Council of Europe, EPA, EICR, ERA,	
Worldwide - UNESCO, the UNWTO and the WTN	
4. Management of Cultural Routes.....	41
In Turkey, Worldwide, Pilgrims and Passports	
5. Considerations for managers	53
Rights of users to access Cultural Routes	
Conservation of the area around Cultural Routes	
Activities along Cultural Routes	
Funding Cultural Routes	
6. Making a Cultural Route in Turkey	61
Making a local or regional Route, Volunteer Support	
Making an International Cultural Route,	
Linking Turkish Cultural Routes to the World	
7. Sustainable support for Cultural Routes	75
Sustainable Development, Sustainability of Cultural Routes	
Practical entrepreneurship, Route maintenance	
8. Marketing and promotion of Cultural Routes.....	83
Marketing materials, Visibility and social media,	
Impact of Cultural Routes,	
International promotion of Cultural Routes	
9. Future of Cultural Routes.....	93
Planning the future	
Appendices:	
1. Culture Routes Society Constitution - 2012.....	103
2. Lycian Way conservation report - 2016.....	104
3. Council of Europe and UNESCO joint press release – 2016	106
4. UNESCO expert report - Routes As Part Of Cultural Heritage	107
5. EPA press release - 2010	108
6. Agreement between two international route organisations - 2008 ---	109
7. References and useful websites / links	110
8. Photographs	111
9. Abbreviations	112

İçindekiler

1. Kültür Rotalarına Giriş	13
Kültür Rotaları Derneği (KRD)	
2. Kültür Rotası Nedir?	21
Türkiye’de, Avrupa’da, Dünya çapında	
3. Kültür Rotaları Kurumları.....	27
Türkiye’de - KRD (Kültür Rotaları Derneği)	
Avrupa’da - Avrupa Konseyi, EPA, EICR, ERA	
Dünya çapında - UNESCO, UNWTO ve WTN	
4. Kültür Rotalarının Yönetimi	41
Türkiye’de	
Dünya çapında	
Hac rotaları ve pasaport sistemi	
5. Diğer Rota Yönetim Etkenleri.....	53
Kullanıcıların rotalara ulaşım hakları	
Rotaların çevresindeki ve üzerindeki alanların korunması	
Rotalar üzerindeki aktiviteler	
Rotaların finansmanı	
6. Türkiye’de bir Kültür Rotası Yapmak	61
Yerel bir rota yapmak	
KRD tarafından tanınmak	
Uluslararası bir Kültür Rotası’nın parçası olmak	
7. Rotalar İçin Sürdürülebilir Destek.....	75
Genel sürdürülebilirlik	
Pratik girişimcilik	
Rota bakımı	
8. Rotaların Pazarlama ve Tanıtımı	83
Pazarlama malzemeleri	
Görünürlük ve sosyal medya	
Rotaların uluslararası tanıtımı	
9. Rotaların Geleceği.....	93
Gelecek planlaması	
Ekler	
1. Kültür Rotaları Derneği Tüzüğü - 2012.....	96
2. Likya Yolu koruma raporu - 2016.....	97
3. Avrupa Konseyi ve UNESCO’nun ortak basın bülteni - 2016	102
7. Kaynaklar ve faydalı bağlantılar.....	110
8. Fotoğraflar	111
9. Kısaltmalar	112

Introduction to Cultural Routes

.....

Kültür Rotalarına Giriş

Since the last decade of the 20th century, the concept of sustainable tourism has gradually emerged as an alternative, more responsible kind of tourism. Compared with seasonal mass tourism in particular, sustainable tourism is ideally more sensitive towards cultural and environmental aspects of the host country. A rich historical, cultural and natural heritage is the most common attraction for the sustainable tourism industry. Sustainable tourism evolved from mass tourism: by broadening the tourism base and adding alternative approaches, tourism attractiveness could be retained by adding historical, cultural and natural appeal to specific destinations.

The aim of the sustainable tourism industry is usually to combine interest in local historical, cultural and natural assets with thematic tourism activities that have low impact on the environment and encourage cultural exchange in an inclusive sense. Hence, thematic Cultural Routes have been identified as an ideal means of achieving most of the goals of sustainable tourism.

In Turkey, the need for more responsible tourism has increased, especially in recent

Sürdürülebilir turizm kavramı, 20. yüzyılın son on yılından itibaren, daha sorumluluk sahibi, alternatif bir turizm biçimi olarak ortaya çıkmıştır. Sürdürülebilir turizm, özellikle mevsimsel kitle turizmiyle karşılaştırıldığında, ideal olarak ev sahibi ülkenin kültürel ve çevresel değerlerine karşı daha duyarlıdır. Zengin bir kültürel, doğal ve tarihi miras, sürdürülebilir turizm endüstrisinin ortak noktasıdır. Sürdürülebilir turizm, turizm temelinin genişletilmesi ve alternatif yaklaşımlar geliştirilmesiyle birlikte kitle turizminden farklı olarak ortaya çıkmıştır. Belirli destinasyonlara kültürel, doğal ve tarihi özellikler eklendiğinde, turizm çekiciliği ve çeşitliliği sağlanabilmektedir.

Sürdürülebilir turizm endüstrisinin amacı, genellikle kültürel, doğal ya da tarihi varlıklara olan ilgiyi, çevre üzerinde daha az etkisi olan ve daha kapsayıcı bir kültürel değiş tokuşu teşvik eden tematik turizm aktiviteleriyle birleştirmektir. Dolayısıyla tematik kültür rotaları, sürdürülebilir turizmin amaçlarının pek çoğuna en iyi şekilde ulaşabilmesi için geliştirilen uygun araçlar olarak tanımlanmaktadır.

Türkiye’de, daha sorumluluk sahibi bir turizme olan ihtiyaç son yıllarda daha da artmıştır. Ancak ne var ki, birçok Türk

decades. Unfortunately, many Turks and Turkish institutions are not aware of the irreplaceable value of their tangible heritage. Thus, many tourism destinations with all the heritage they have been able to preserve until the present, have been blighted by short term planning and investment, as well as by the construction of roads, mining, quarries, dams, etc - sometimes in the name of 'development'.

Sustainable tourism can be the ideal alternative to seasonal mass tourism, because it helps small scale local economies to grow, and can prepare the foundation for social development and the protection of cultural heritage and ancient road networks. Since its establishment in 2012, the Culture Routes Society has encouraged all stakeholders to take more active roles and actions in this regard and has developed good relations with the conservation authorities.

vatandaşı ve kurumu, sahip oldukları eşsiz somut kültür mirasının değerinin farkında değildir. Sahip oldukları tüm kültürel ve doğal varlıkla, birçok turizm varış noktası, kısa vade planlamalar ve yatırımların yanı sıra, yeni yol çalışmaları, madencilik ve taş ocakları, HES ve barajlar, vb. sebebiyle sektöre uğramış ve zarar görmüştür. Üstelik bu çalışmalar 'kalkınma' adına yapılmıştır.

Sürdürülebilir turizm, küçük ölçekli yerel ekonomilerin gelişmesine katkı sağlarken, aynı zamanda sosyal kalkınma ve kültürel mirasın korunması için gereken platformu da oluşturabileceğinden, bu ülke için en ideal alternatiflerden biri olmuştur. 2012 yılında kuruluşundan bu yana Kültür Rotaları Derneği, tüm paydaşları, bu yönde eyleme geçmeye ve daha aktif görev almaya teşvik etmektedir ve koruma ilgili resmi kurumlarla sağlam bağlantılar kurmuştur.

Culture Routes Society (CRS)

Turkey's Culture Routes Society was established in July 2012 in order to sustain Turkey's exciting Cultural Routes, to promote the establishment of new routes and to set best practice standards for their development. The Society sees Cultural Routes as a means of deepening cultural understanding. It aims to bring benefits to the areas through which the routes pass, by involving local people in their creation and by offering them opportunities to host route-users in their homes and pensions. A major concern is conservation of the Cultural Routes and their environment: in Turkey, change is often fast and unplanned, and the Society works with the relevant authorities to minimise disruption to trails where development is scheduled. Members of the society include people who make long-distance routes, tour operators and travel agencies, guides, accommodation and other service providers, archaeologists, historians and botanists.

CRS is now leading the 'Europe to Turkey on Foot' project within the Civil Society Dialogue Program in partnership with the European Association of Via Francigena and in association with İnegöl, Eğirdir and Demre Municipalities, in order to initiate the first steps in making a cross border cultural route between Europe and Turkey. The project, which is just the first stage of a long term collaboration between European and Turkish NGO's and local administrations, will finish in mid February 2017.

www.cultureroutesinturkey.com

Kültür Rotaları Derneği (KRD)

Kültür Rotaları Derneği, Türkiye'deki mevcut kültür rotalarının sürdürülebilirliğini sağlamak, yeni oluşturulacak rotaların tanıtımını yapmak ve bunların geliştirilmesi için iyi uygulama standartları belirlemek adına Temmuz 2012'de kurulmuş bir Sivil Toplum Kuruluşu'dur. Dernek, rotaları, kültürel anlayışı derinleştirmeye yarayacak bir araç olarak görür ve hem yerel halkı tüm sürece dahil ederek hem de onlara, rota kullanıcılarını evlerinde ya da pansiyonlarında ağırlama imkanı sunan fırsatlar yaratarak, bu rotaların geçtiği bölgelere fayda getirmeyi amaçlamaktadır. Önemli bir diğer konu da kültür rotalarının ve buldukları yerin çevresinin korunmasıdır. Türkiye'de değişim, oldukça hızlı ve plansız yapılmaktadır ve dernek, ilgili kurumlarla birlikte çalışarak, rotaların bozulmasını en aza indirmek için uğraşmaktadır. Dernek üyeleri arasında uzun mesafe rota yapımcılar, seyahat acenteleri ve tur operatörleri, rehberler, konaklama vb. hizmet sağlayıcıları, arkeolog ve tarihçiler ile bitki bilimciler yer almaktadır.

An itibarıyla KRD, Avrupa Via Francigena Birliği ortaklığında ve İnegöl, Eğirdir ve Demre Belediyeleri işbirliğinde, Sivil Toplum Diyaloğu programı kapsamındaki 'Avrupa'dan Türkiye'ye Yürüyoruz' projesini yürütmektedir ve bu proje ile Avrupa ve Türkiye arasında oluşturulacak bir sınır ötesi kültür rotasının temelleri atılmıştır. Avrupa ve Türkiye'deki STK'lar ve yerel yönetimler arasındaki uzun dönem işbirliğinin ilk adımı olan bu proje, Şubat 2017'de tamamlanacaktır.

www.kulturrotalariderneği.org

Via Francigena
Massimo Tedeschi, EAVF
Canterbury, England - Rome, Italy
viefrancigene.org

The Sultans Trail
Sedat Çakır
Vienna - İstanbul
sultanstrail.com

Lycian Way
Kate Clow
Fethiye - Antalya
trekkinginturkey.com

Ararat Walking Routes
Ersin Demirel, SERKA
Ağrı and Van provinces
ersindemirel.blogspot.com

Evliya Çelebi Way
Caroline Finkel
Yalova - Simav (Uşak)

Sarıkamış Route
Ersin Demirel, SERKA
Ağrı province
ersindemirel.blogspot.com

Abraham Path
Yuvacalı - Harran (Urfa)
www.abrahampath.org

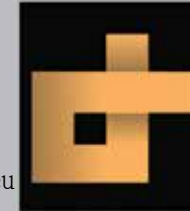
Between Two Seas
Serkan Taycan
Black Sea - Marmara Sea
facebook.com/
ikidenizarasi

Efes Mimas Yolu
Ertuğrul Tuğay
Ephesus - Karaburun
(İzmir)
yarimadaizmir.com

Via Egnatia
Marietta van Attekum
Dürres (Albania) -
İstanbul
viaegnatiafoundation.eu

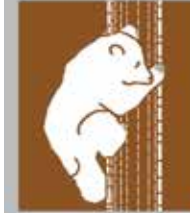
Phrygian Way
Hüseyin Sarı, FRIGKUM
Afyon, Kütahya, Eskişehir
frigyolu.com

St Paul Trail
Kate Clow
Perge - Yalvaç (Isparta)
trekkinginturkey.com

Gastronomy Routes
Ersin Demirel
Çorum Province
ersindemirel.blogspot.com

Kaçkar Trails
Kate Clow
Kaçkar National Park
trekkinginturkey.com

Küre Dağları
Ersin Demirel
Küre Mountains National
Park
ersindemirel.blogspot.com

Independence Trail
Ersin Demirel
Ankara - İnebolu
(Kastamonu)
ersindemirel.
blogspot.com

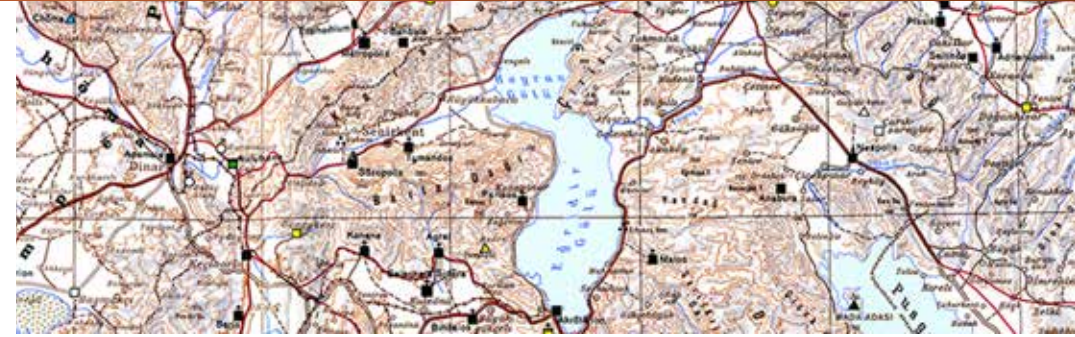
Carian Trail
Yunus Demirel, Altay Öz-
can, Dean Livesey
Muğla
GEKA
cariantrail.com

Hittite Routes
Ersin Demirel
Çorum Province
ersindemirel.
blogspot.com

Yenice Forest Routes
Ersin Demirel
Karabük Province
ersindemirel.blogspot.com

What is a Cultural Route?

.....

Kültür Rotası Nedir?

In Turkey

Turkey's first Culture Route was opened in 1999, but only since 2012 have they been represented formally by an NGO, the CRS. Its mission is to protect the 17 trekking, hiking, biking and horse-riding itineraries developed since 1999; promote the establishment of new routes, and to set best-practice standards for their development. The CRS constitution defines a Cultural Route as 'a single route or combination of routes following a historical, cultural or natural theme'.

In Europe:

The European Institute of Cultural Routes (EICR), part of the Council of Europe, describes Cultural Routes as 'cross-border cultural connection paths, which act as channels for intercultural dialogue and promote a better knowledge and understanding of European history'. The Institute requires a Cultural Route to connect at least three member states of the Council of Europe and its theme to represent European culture and have a historical dimension. According to this definition, a cultural route might be:

- an actual route or road, which is

Türkiye'de:

Türkiye'nin ilk Kültür Rotası 1999'da açılmış, ancak resmi olarak bir STK tarafından rotaların temsil edilmesi, 2012'de kurulan KRD ile mümkün olmuştur. Derneğin amacı, 1999'dan bu yana gelişen yürüyüş, bisiklet ve at binme rotalarını korumak, yeni rotaların açılmasını desteklemek ve rotaların gelişimi için en iyi uygulama standartlarını belirlemektir. KRD'nin tüzüğü bir kültür rotasını 'tarihi, kültürel ya da doğal bir temayı takip eden bir ya da birkaç rotanın birleşimi' olarak tanımlar.

Avrupa'da:

Avrupa Konseyi'nin bir parçası olan Avrupa Kültür Rotaları Enstitüsü (EICR), kültür rotalarını 'kültürlerarası diyalog kanalı görevi gören ve daha iyi bir Avrupa tarihi bilgisi ve anlayışına katkıda bulunan sınır ötesi kültürel bağlantı yolları' olarak tanımlıyor. Enstitü, bir kültür rotasının Avrupa Konseyi'nin en az üç devletini kapsamasını, temasının Avrupa kültürünü temsil etmesini ve tarihi bir boyutu olmasını gerektiriyor. Buna göre, bir kültür rotası:

- Halihazırda kullanımda olan gerçek bir rota ya da yol;

already used;

- a network of places and historical or natural facilities;
- a defined geographical area united by a common theme;
- a route characterized and connected by an historical, artistic or social issue.

The Extended Partial Agreement (see page 31) of the Council of Europe defines a cultural route like this: A cultural route is an itinerary or a series of itineraries, based on a cultural concept with transnational importance and significance for common European values; it should span at least three countries and be developed by civil organisations within those countries. A route should:

- focus on a theme representative of European values and common to several European countries;
- follow either a historical route or (in the case of cultural tourism) a newly created route;
- give rise to long-term multilateral co-operation projects in priority areas (scientific research; heritage conservation and enhancement; cultural and

- Tarihi ya da doğal tesisler ve yerler şebekesi;
- Ortak bir temaya göre bağlanmış tanımlı bir coğrafi alan;
- Doğal, sanatsal ya da sosyal bir konuyla tanımlanmış ve bağlanmış bir rota olabilir.

Avrupa Konseyi'nin Genişletilmiş Kısmi Antlaşması kültür rotasını şu şekilde tanımlamaktadır: Bir kültür rotası, uluslar ötesi anlamı ve ortak Avrupa değerleri adına bir önemi olan, kültürel bir kavrama dayalı bir ya da bir dizi güzergahtır; en az 3 ülkeyi kapsamalıdır ve bu ülkelerin sivil kurumları tarafından geliştirilmiş olmalıdır. Bir rota:

- Avrupa değerlerini temsil eden bir temaya dayanmalı ve birkaç Avrupa ülkesinin ortak noktası olmalıdır;
- Tarihi bir rotayı takip etmeli ya da (kültür turizmi durumunda) yeni yaratılmış bir rota olmalıdır;
- Öncelikli bölgelerde uzun soluklu çok yönlü işbirliği projelerine yol açmalıdır (bilimsel araştırma; koruma ve iyileştirme altındaki kültür mirası; Avrupalı gençler arasında kültürel ve eğitimsel değiş tokuş; çağdaş kültürel ve sanatsal pratikler;

educational exchanges among young Europeans; contemporary cultural and artistic practices; cultural tourism and sustainable development);

- be managed by one or more independent, organised networks (in the form of an association or a federation of associations).

Worldwide:

Cultural routes are defined and represented by several organisations and networks with worldwide scope.

One of the most prestigious of these is the UNESCO's World Heritage Committee (WHC), which divides routes into numerous categories such as religious routes (pilgrimages); trade activities (silk, salt, spices, etc.); military campaigns (Hannibal's Alpine Crossing, Crusades, Napoleon's route, etc.), sports events (the Rum Race, Paris-Pekin rally, etc.); specific moments or events in history that took place just once but left their mark (the Odyssey, the Russian Campaign, etc.), and those that are regular routes repeated time and time again over centuries and millennia.

Unlike the EICR route recognition system, which expects routes to be cross-border and reflect a mutual European identity, UNESCO's route classification is less limiting in that it includes those that are national and even local with a relatively more limited impact. It particularly regards routes as important cultural heritage for migrant or nomadic people who may never have created an extensive built heritage, but have an intangible heritage linked to their physical movements.

UNESCO proposes considering a route as having exceptional universal cultural heritage value on the basis of its:

- spatial characteristics: The length and

kültür turizmi ve sürdürülebilir gelişim);

- Bir ya da birden fazla bağımsız, örgütlü şebekeler tarafından yönetilmelidir (bir dernek ya da dernekler federasyonu şeklinde).

Dünya çapında:

Kültür rotaları, Dünya çapında farklı birkaç örgüt ve ağ tarafından tanımlanmakta ve temsil edilmektedir. Bunlardan en prestijli olanı UNESCO'nun Dünya Mirası Komitesi'dir (WHC). WHC, rotaları, dini rotalar (hac yolları), ticari faaliyetler (ipek, tuz, baharat, vb.), askeri eylemler (Napoleon'un rotası, Hannibal'ın Alpler'i Geçışı, Haçlı Seferleri, vb.), spor etkinlikleri (Rom Yarışı, Paris - Pekin rallileri, vb.), tarihte yalnızca bir kez olmuş ancak iz bırakmış özel anlar ya da olaylar (Odyssey, Rus seferi, vb.) ve yüzyıllar, binyıllar boyunca defalarca tekrar etmiş, düzenli rotalar olmak üzere çeşitli kategorilere ayırır.

EICR'nin sınırlar ötesi ve ortak bir Avrupa kimliği yansıtmaya gerekliliğini içeren rota tanımlama sisteminin aksine, UNESCO'nun rota sınıflandırması daha kısıtlamasız olup, ulusal ve hatta daha sınırlı bir etkisi olan yerel rotaları da dahil eder. UNESCO, rotaları, hiçbir zaman geniş çaplı bir miras inşa etmemiş ancak fiziksel hareketlerine bağlı olarak soyut bir miras bırakan göçmen ya da göçebelere ait önemli birer kültürel miras olarak ele alır.

WHC, bir rotanın Dünya çapında özel bir kültür mirası değerine sahip olması için aşağıdaki özelliklere dayanması gerektiğini önermektedir:

- Mekansal özellikler: Rotanın uzunluğu ve çeşitliliğinin, değiş tokuş ilgisini ve koruduğu bağlantılardaki iç içe geçmişliği

diversity (variety) of a route, reflecting the interest of the exchange and the complexity of the links that it maintains (or maintained).

- temporal characteristics: How long a route has been in existence and the frequency of use, which could be multiannual, annual, seasonal. It must have established its identity through diachronic practice over sufficient time to leave its imprint on mankind.
- cultural characteristics: The fact that the route includes cross-cultural aspects (or effects), e.g. it links remote ethnic and cultural groups and fosters their mutual progress through exchange. Its capacity to bring together different peoples.
- role or purpose: The fact that it has been used to exchange spiritual goods (religious or philosophical) or basic necessities for the survival of communities or has contributed to their development (trade in foodstuffs, minerals, manufactured goods, etc.).

The International Council on Monuments and Sites (ICOMOS), which is the agency which inspects UNESCO World Heritage Sites on their behalf, in 2008, ratified the Cultural Routes Charter. The Charter, which has since been updated, is a framework for recognising and developing Cultural Routes.

In addition to a cultural heritage value, Cultural Routes can include several other aspects and values as well. The World Trails Network (WTN) is an entity that brings trail associations, trail advocates, enthusiasts and professionals from around the world together to foster global collaboration and networking for the improvement of the world's trails. At the

yansıtması;

- Zamansal özellikler: Rota ne zamandan beri var, kullanım sıklığı nedir, çok yıllık mı yoksa senelik veya mevsimlik midir? Rota, karakterini insanlık üzerinde iz bırakmaya yetecek bir süre içinde art zamanlı olarak kazanmış olmalıdır;
- Kültürel özellikler: Rotanın kültürler arası bakış açıları (ya da etkiler) taşıyor olması, örneğin uzak etnik ve kültürel grupları bir araya getirmesi, değişim yoluyla ortak gelişimlerini sağlaması ve farklı halkları bir araya getirme kapasitesi;
- Rol ya da amaç: Rotanın ruhani değerlerin (dini ya da felsefi) ya da toplulukların hayatta kalması adına temel ihtiyaçların değiş tokuşu için kullanılmış olması veya gelişimlerine katkıda bulunmuş olması (gıda, mineral, üretilmiş mal vb. ticareti).

UNESCO adına geçici Dünya Miras Alanlarını inceleyen aracı kurum olan Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi (ICOMOS), 2008'de Kültür Rotaları Sözleşmesi'ni imzalamıştır. O zamandan bu yana güncellenen sözleşme, Kültür Rotaları'nın tanıtılması ve geliştirilmesine dair bir çerçeve niteliğindedir.

Kültür Rotaları, kültürel miras

değerinin yanı sıra, başka birkaç bakış açısı ve değere de sahip olabilir. Dünya Yürüyüş Yolları şebekesi (WTN), dünyanın dört bir yanından yürüyüş rotası dernekleri, rota destekçileri, yürüyüş meraklıları ve profesyonellerini bir araya getiren bir kuruluştur ve Dünya'daki yürüyüş rotalarının iyileştirilmesi için küresel bir katılım ve

3rd World Trails Conference, which was held in South Korea in 2014, the WTN put great emphasis on the health impacts of trails as well as their environmental and cultural properties. At the conference, professional experts who were members and associates of numerous trail organisations from different continents, stressed the importance of hiking for 'healthy' individuals and societies.

These varying definitions of and approaches to the concept of Cultural Routes or trails, each one designed within a specific cultural and/or natural context, represent different points of view. In Turkey, as in Europe, the cultural-human connection in a rural/natural context is stressed. However, unlike in Turkey so far, the European understanding of Cultural Routes also includes the urban context. UNESCO views routes as exclusively connected to cultural heritage, while the WTN, by using the term 'trail' instead of 'cultural route', lays a heavier emphasis on environmentally sustainable aspects. It tries to balance nature with culture; a trail could be a Cultural Route or a newly-created route that passes through virgin nature, with no cultural elements involved.

örgütlenmeyi teşvik etmektedir. 2014 yılında Güney Kore'de gerçekleştirilen 3. Dünya Yürüyüş Yolları Konferansı'nda, rotaların çevresel ve kültürel özelliklerinin yanı sıra sağlık üzerine olan etkisine büyük vurgu yapılmıştır. Konferansta pek çok ülkeden sayısız rota organizasyonu üyesi ve ortağı, profesyonel uzmanlar, 'sağlıklı' bireyler ve toplumlar için doğa yürüyüşünün önemini vurgulamışlardır.

Kültür rotaları kavramı ya da kültürel ve/veya doğal bağlamda tasarlanmış rotalara dair bu farklı tanım ve yaklaşımlar, farklı bakış açılarına göre farklı yorumlanabilmektedir. Türkiye'de Avrupa yaklaşımına benzer olarak, kırsal/doğal bağlamda kültürel-insani ilişkiler vurgulanmaktadır. Ancak, Avrupa anlayışı, an itibarıyla Türkiye'nin aksine, kentsel bağlamı da dahil eder. UNESCO, rotaları yalnızca kültürel mirasa bağlı olarak görürken, WTN 'kültür rotası' yerine 'yürüyüş yolu' terimini kullanarak çevresel sürdürülebilirlik konusuna daha çok vurgu yapmaktadır. Aslında WTN doğa ve kültür arasında bir denge kurmaya çalışmaktadır; bir yol, herhangi bir kültür unsuru taşımadan bakır doğadan geçen yeni oluşturulmuş bir rota, veya normal bir Kültür Rotası olabilir.

- through two websites – one for the routes – www.culturerolesinturkey.com, one for book sales – www.trekkinginturkey.com
- supply of guide-books to the routes. In order to support the Society, we sell guide-books to six routes; we keep other guidebooks and maps in stock and distribute them.
- development of iphone apps with integral maps of the routes. There is an iphone/android app for the Phrygian trail, and iphone apps for the Lycian Way, St Paul Trail.
- development of new ways to map trails both for iphone apps and printed maps. This is necessary due to the restrictions imposed by the Turkish military.
- signposting and waymarking of trails – we have a standard system for signposts and waymarks and a network of volunteers who help us. Each year a voluntary group works on maintenance on one of the trails.
- attendance at tourism fairs in order to promote the routes – with the support of the Ministry of Culture and Tourism.
- attendance at international conferences including the yearly conferences of the EICR and the conference of the WTN.
- participation in other conferences on a one-off basis – eg. conference on pilgrimage routes; conference on heritage, hospitality and routes.
- provision of advice on Cultural Route projects – eg. the Urartu route for DAP; the Commagene Route for GAP.
- negotiation of issues important to the routes with the Turkish government at both local and national level.
- participation in daywalks projects which complement our main routes – eg. St Nicholas Routes in association with the Lycian Way; Konyaaltı Walking and

- İki adet web sitesi: biri rotalar için www.culturerolesinturkey.com, diğeri kitap satışı içindir www.trekkinginturkey.com
- Rotalar için rehber kitaplar: Derneği finansal olarak desteklemek için bazı rotalara ait rehber kitapların satışından elde edilen gelir derneğe aktarılmaktadır. Diğer rehber kitaplar ve haritalar ise dernek kitaplığında tutuluyor veya ücretsiz olarak dağıtılmaktadır;
- Rotaların haritalarla uyumlu mobil uygulamaları: Frig rotası için iPhone/Android uygulaması, Likya Yolu ve Aziz Paul Yolu için ise iPhone uygulamaları mevcuttur;
- Rotaların tabelandırılması ve işaretlenmesi: Tabelalar ve işaretler için standart bir sistem ve bu konuda yardımcı olan bir gönüllü ağı vardır. Her yıl rotalardan birinde bir gönüllü grup çalışmaktadır;
- Rotaların tanıtımını yapmak için T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın desteğiyle turizm fuarlarına katılım;
- EICR'nin yıllık konferansları ve WTN konferansı gibi uluslararası konferanslara katılım;
- Bir sefere mahsus olmak üzere diğer konferanslara katılım: Örneğin Hac Rotaları üzerine konferans, kültür mirası, konaklama ve genel kültür rotaları konulu konferanslar;
- Kültür Rotaları üzerine danışmanlık hizmeti vermek: Örneğin Urartu Kültür Rotası için Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na, Komagene Kültür Rotası için Güneydoğu Anadolu Projesi Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na verilen hizmetler.
- Ana rotaları tamamlayıcı günübirlik yürüyüş rotası projeleri: Örneğin Likya Yolu ile bağlantısı olan Aziz Nikolaos Rotaları; Antalya şehrini Likya Yolu'yla bağlayan Konyaaltı Yürüyüş ve Bisiklet Rotaları, vb;

Bicycle routes, which link Antalya city more firmly to the Lycian Way.

In Europe

The **Council of Europe** defines the policies to be implemented by the programme. Set up in 1949, it is the oldest international organisation in Europe and covers the whole continent. Its 47 member states have come together for the purpose of “safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage and facilitating their economic and social progress” (1949 Statute).

The Cultural Routes programme was launched by the Council of Europe in 1987. The Cultural Routes put into practice the fundamental principles of the Council of Europe: human rights, cultural democracy, cultural diversity and identity, dialogue, mutual exchange and enrichment across boundaries and centuries. It was based on the success of the first Santiago de Compostella route, which is a medieval pilgrim route running through France to Spain and which was revived from about 1983 and recognized in 1987.

The **European Institute of Cultural Routes (EICR)**, located in Neumünster Abbey in Luxembourg, is the technical agency set up in 1998 under an agreement between the Council of Europe and the government of the Grand Duchy of Luxembourg. The Institute advises and evaluates Cultural Routes already certified, helps new projects obtain certification, organizes training and visibility activities for route managers and coordinates a university network.

At this time, the first non-linear (ie. non-walking) routes were recognized. These are a series of places linked by common cultural themes but without a specific route between them. Examples are the Viking

- Hem akıllı telefon uygulamaları hem de basılı haritalar için rotaların haritalandırılması adına yeni yöntemler geliştirme: Bu, Türk ordusunun haritalar için koyduğu kısıtlamalar nedeniyle gereklidir.

Avrupa'da

Avrupa Konseyi, program tarafından uygulanacak ilkeleri belirler. 1949 yılında kurulan konsey, Avrupa'nın en eski uluslararası organizasyonudur ve tüm kıtayı kapsamaktadır. 47 üye devlet “ortak miras olan ideal ve ilkeleri korumak ve tanımak; ekonomik ve sosyal gelişmelerini kolaylaştırmak (1949 Yasası)” amacıyla bir araya gelmiştir.

Kültür Rotaları programı ise Avrupa Konseyi tarafından 1987 yılında başlatılmıştır. Kültür Rotaları, Avrupa Konseyi'nin, insan hakları, kültürel demokrasi, kültürel çeşitlilik ve kimlik, diyalog, karşılıklı değiş tokuş ile sınırlar ve yüzyıllar arasında zenginleştirme gibi temel prensiplerini hayata geçirmektedir. Fransa'dan İspanya'ya giden bir Ortaçağ hac yolu olan ve 1983 yılında yeniden canlandırılmaya başlanıp, 1987'de onaylanan ilk rota, Santiago de Compostella'nın başarısı temel alınmıştır.

Lüksemburg'da Neumünster Abbey'de yer alan **Avrupa Kültür Rotaları Enstitüsü (EICR)**, Avrupa Konseyi ve Lüksemburg Büyük Dükalığı hükümeti arasında imzalanan bir antlaşma üzerine 1998 yılında kurulan bir teknik ajanstır. Enstitü, halihazırda onaylı olan Kültür Rotaları'na danışmanlık yapar ve bu rotaları değerlendirir, yeni projelerin onaylanmasına yardımcı olur, rota yöneticileri için eğitim ve görünürlük aktiviteleri düzenler ve konuyla ilgili bir üniversite ağını koordine eder.

Enstitünün kurulduğu günlerde belli bir

routes, European Mozart Ways, the routes of the Olive Tree, etc. In other words, now any series of historical sites linked by a common theme can be a candidate (in Europe) for Cultural Route status.

The Council of Europe policy on Cultural Routes now comes under the Directorate General of Democracy. Cultural Routes take a low priority – the Directorate is also responsible for minority

hatı takip etmeyen, hatta yürüyüş amaçlı olmayan rotalar da onaylanmıştır. Bunlar, ortak kültürel temalar ile birbirlerine bağlanan bir dizi yerdir ancak aralarında özel bir rota bulunmaz. Örneğin Viking Rotaları, Avrupa Mozart Yolları, Zeytin Ağacı Rotaları, vb. Başka bir deyişle, günümüzde ortak bir teması olan herhangi bir dizi tarihi yer, Kültür Rotası statüsü için Avrupa’da bir aday olabilir.

groups, digital culture, architectural and archaeological heritage, nature conservation, the Landscape Convention and much more. However, various members of the European Parliament (especially Italian ones) are interested in Cultural Routes and work to ensure funding.

The **Enlarged Partial Agreement (EPA) on Cultural Routes**, established in 2010, follows the Council of Europe’s policy guidelines, decides the programme strategy and awards “Council of Europe Cultural Route” certification. It is open to member and non-member states of the Council of Europe aiming at providing political support for national, regional and local initiatives to promote culture and tourism. As of January 2016, the EPA had 24 member states and is run by the secretary of the EICR.

The reason behind the creation of the EPA was that, of the first routes, only the Santiago de Compostella route was having a real social and financial impact. The Council thought that the purpose and management of routes should be improved to give more social benefit (ie. in terms of profits from sustainable tourism) and encourage cross-border cooperation in the Mediterranean area.

They were interested in developing the following routes:

- Rome - Jerusalem, maybe incorporating or linking to the Abraham Path
- Rome - Britain (via Francigena - incorporated in the 1990’s and under development)

Note the Italian connection. The first aforementioned route (Rome to Jerusalem) has to include Turkey so the EPA would welcome Turkey’s membership.

Membership of the EPA gives rights to technical assistance for developing and

Avrupa Konseyi’nin Kültür Rotaları politikaları, günümüzde Demokrasi Genel Müdürlüğü tarafından yönetilmektedir. Kültür Rotaları’nın düşük bir önceliği vardır. Müdürlük ayrıca azınlık gruplar, dijital kültür, mimari ve arkeolojik miras, doğa koruma, Peyzaj Düzenlemesi ve daha pek çok konunun sorumluluğunu almıştır. Ancak, özellikle İtalya olmak üzere, Avrupa Parlamentosu’nun pek çok üyesi Kültür Rotaları’yla ilgilenmekte ve finansman bulmaları için çalışmaktadır.

2010 yılında belirlenen Kültür Rotaları üzerine **Genişletilmiş Kısmi Antlaşma (EPA)**, Avrupa Konseyi’nin ilkelerini takip eder, program stratejisini belirler ve “Avrupa Konseyi Kültür Rotası” sertifikasını verir. EPA, Avrupa Konseyi üyesi olan ve olmayan devletlere açıktır ve ulusal, bölgesel ve yerel inisiyatiflerin kültür ve turizm tanıtımı yapmalarına yönelik politik destekte bulunur. EPA, Ocak 2016’dan itibaren 24 üye devlete sahiptir ve EICR sekreterliği tarafından yönetilmektedir.

EPA’nın ortaya çıkmasının ardındaki sebep, ilk rotalardan yalnızca Santiago de Compostella rotasının gerçek bir sosyal ve finansal etki yaratmış olmasıdır. Konsey, rotaların amacı ve yönetiminin, sürdürülebilir turizmde kazanç gibi daha çok sosyal fayda sağlamak ve Akdeniz bölgesinde sınır ötesi işbirliğini teşvik etmek olması gerektiğini düşünmüştür.

Aşağıdaki rotaların geliştirilmesiyle ilgilenmişlerdir:

- Roma – Kudüs bağlantısı: Hz. İbrahim Yolu’nun dahil edilmesi ya da birleştirilmesiyle;
- Roma - İngiltere bağlantısı: Via Francigena - 1990’larda birleştirilmiş ve şu an geliştirilmektedir.

İtalyan bağlantılarına baktığımızda,

The Culture Routes Society already unofficially represents Turkey in relations with the EPA/Institute of Cultural Routes and attends annual conferences and forums. The Turkish government has not yet signed the European Agreement on Cultural Routes, the EPA, but Parliament has agreed to authorize the signature. Once it is finally signed, the Tourism Ministry, which instigated the formation of the Culture Routes Society, has indicated that the CRS will represent routes in Turkey. We recommended that a formal agreement is made between the CRS and the Ministry on the subject of representation and negotiation and that the acceptance of the EPA is completed as soon as possible.

promoting routes to common standards. Member countries pay an annual fee to support the organisation. Membership makes it easier to:

- link existing Turkish routes to European ones to make international routes (links are usually NGO - NGO).
- market routes to European customers - membership gives an element of quality assurance.
- access EU cultural tourism funds or cross-border development funds.
- train personel to implement European route standards on route conservation and management.
- involve local communities in tourism through international programs.

In 2015, the method of assessing routes was modified, and as a result, several Cultural Routes were not reauthorized. This reduced the number of routes to 26, but since then several more have been

Kültür Rotaları Derneği, halihazırda Türkiye ve EPA/Kültür Rotaları Enstitüsü ilişkilerini gayri resmi olarak temsil etmekte ve yıllık konferans ve forumlarına katılmaktadır. Türkiye hükümeti, Kültür Rotaları için Avrupa sözleşmesi olan EPA'yı henüz imzalamamıştır ancak, TBMM, imza yetkisi vermeyi kabul etmiştir. EPA imzalanması tamamlandığında, Kültür Rotaları Derneği'nin kuruluşunu teşvik eden Kültür ve Turizm Bakanlığı, KRK'nin Türkiye'deki rotaları temsil edeceğini belirtmiş olacaktır. Bu tarz etkinliklerde temsiliyet için KRK ve Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında resmi bir antlaşma yapılmasını ve EPA'ya kabul görüşmelerinin en kısa sürede tamamlanmasını öneriyoruz.

birinci rotanın Türkiye'yi de dahil edeceğini görüyoruz ki bu durumda EPA, Türkiye üyeliğini sıcak karşılayacaktır.

EPA üyeliğiyle, rotaların ortak standartlara uygun olarak geliştirilmesi ve tanıtılması için teknik destek alma hakkı sağlanır. Üye ülkeler, organizasyonu desteklemek için yıllık bir üyelik bedeli öder. Üyelik, kimi kolaylıklar sağlar:

- Uluslararası rotalar elde etmek için Türkiye'de var olan rotaların Avrupa rotalarına bağlanması (genellikle STK - STK şeklindeki bağlantılardır);
- Rotaların Avrupa müşterilerine tanıtılması: Üyelik, kalite güvencesi sağlar;
- AB kültür turizmi ve sınırlar ötesi gelişim fonlarının kullanım hakkı;
- Rota korunması ve yönetimi konularında Avrupa rota standartlarının uygulanması için personel eğitimi;
- Uluslararası programlarla yerel

recognised and there are now over 30 recognised European Cultural Routes.

The network of Cultural Routes does not receive funds from the Council of Europe. They attract investment and other funds thanks to their European significance and importance. An action programme based on the Cultural Routes is part of the joint European cultural tourism strategy. This means that certain grant programs of the EU are available to the NGOs which manage cultural routes. Most of these programs require cross-border cooperation between groups of NGOs.

The **European Ramblers Association (ERA)** is a loose organisation based on national walking clubs (ie. the trail users). They invite different associations of hikers or mountaineers to create E-trails, which form a cross-border network identified by E numbers. They have a system of trail marking standards and walk leader training but their chief functions are to represent users, coordinate national clubs and disseminate information on the routes. They have just introduced a system of Leading Quality Trails - member trails have to conform to about 40 different rules.

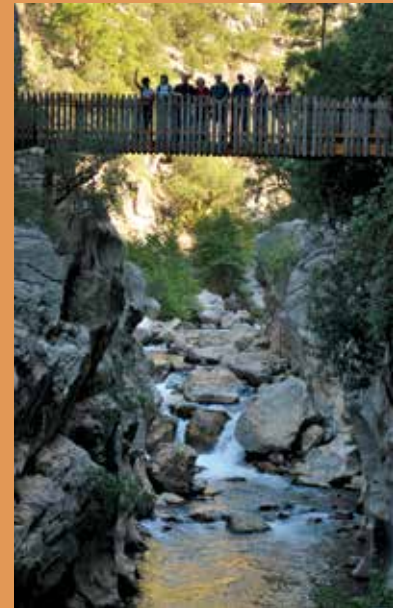
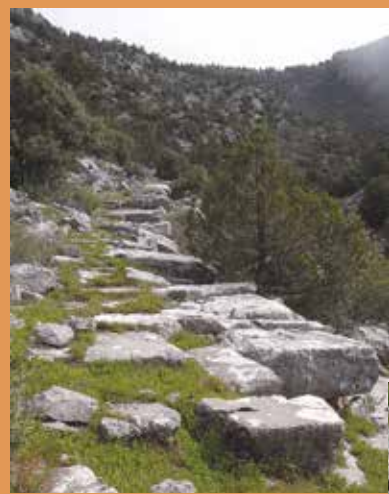

toplulukların dahil edilmesi.

2015 yılında rota değerlendirme yöntemleri değiştirilmiştir. Bunun sonucu olarak, pek çok Kültür Rotası'nın sertifikaya yenilenmesi yapılmamıştır. Rota sayısı 26'ya düşmüş, ancak o zamandan bu yana birkaç rota daha tanınmış ve 30'un üzerinde rota Avrupa Kültür Rotası olarak onaylanmıştır.

Kültür Rotaları ağı, Avrupa Konseyi'nden hibe almamaktadır. Rotalar, Avrupalı önemleri ve şebekeleri sayesinde yatırım ve finansal destek çekerler. Kültür Rotaları'nı temel alan bir faaliyet programı birleşik Avrupa kültür turizmi stratejsinin bir parçasıdır. Bu, bazı AB hibe programlarının kültür rotası yöneten STK'lara açık olduğu anlamına gelmektedir. Bu programların büyük bir çoğunluğu STK'lar arasında sınır ötesi işbirliği gerektirmektedir.

Avrupa Gezinler Birliği (The European Ramblers Association - ERA), ulusal yürüyüş kulüplerine bağlı, serbest bir oluşumdur. Farklı yürüyüş veya dağcılık kurumları E-rotalarını oluşturumaya davet etmişlerdir ve bu rotalar E numarası ile numaralandırılmış sınırlar ötesi ağlar olarak birbirlerine bağlanırlar. Standart bir rota işaretleme sistemleri ve yürüyüş lideri eğitimleri vardır ancak, temel fonksiyonları, rota kullanıcılarını temsil etmek, ulusal kulüpleri koordine etmek ve rotalar hakkında bilgi yaymaktır. Yakın zaman önce, Kaliteli Öncü Rotalar olarak bilinen bir sistem geliştirmişlerdir. Üye rotalar, yaklaşık 40 adet kriteri yerine getirmek durumundadır.

Worldwide

The **United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO)** is a specialised agency of the United Nations (UN). Its purpose is to contribute to peace and security by promoting international collaboration through educational, scientific, and cultural reforms in order to increase universal respect for justice, the rule of law, and human rights along with fundamental freedom proclaimed in the United Nations Charter.

UNESCO pursues its objectives through five major programs: education, natural sciences, social/human sciences, culture and communication/information. Projects sponsored by UNESCO include international cooperation agreements to secure the world's cultural and natural heritage (World Heritage Sites).

UNESCO has 195 member states and nine associate members; it has field offices and National Committees in member countries. Candidate World Heritage Sites are suggested by the UNESCO office and the Culture Ministry in each country and are first placed on a tentative list before being approved by the UNESCO committee. Turkey has 15 recognized sites and another 60 on the tentative list. Only two sites from each country can be recognized in any year, so Turkey has a 30-year backlog.

The first Cultural Route (**The Santiago de Compostella Cultural Route / French Route**) was declared a World Heritage Site in 1993 and in 2015 this declaration was extended to the Primitive and Northern Routes. This route has since become the most popular walking route in Europe; arrival numbers in Santiago exceed 200,000 per year.

In 1994, experts drew up a report

Dünya çapında

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Birleşmiş Milletler'in (UN) uzmanlaşmış ajansıdır. Amacı, eğitimsel, bilimsel ve kültürel reform yoluyla uluslararası işbirliğiyle Birleşmiş Milletler Bildirgesi'nde belirtilen adalet, kanunların üstünlüğü ve insan haklarına karşı evrensel saygıyı artırarak, barışa ve güvenliğe katkıda bulunmaktadır.

UNESCO, amaçlarına beş ana programla ulaşır: eğitim, doğa bilimleri, sosyal/insani bilimler, kültür ve iletişim/bilgi. UNESCO tarafından desteklenen projeler arasında dünya kültür ve doğal mirası koruma altına alan uluslararası işbirliği anlaşmaları da bulunur (Dünya Mirası).

UNESCO'nun 195 üye ülkesi ve dokuz ortak üyesi vardır ve üye ülkelerde saha ofisleri ve Ulusal Komite'leri bulunur. Dünya Mirası adayları, UNESCO ofisi ve her ülkenin Kültür Bakanlığı tarafından önerilir ve UNESCO komitesi tarafından onaylanmadan önce aday listesinde yer alırlar. Türkiye'de UNESCO tarafından onaylanmış on beş yer bulunmaktadır ve bundan başka altmış yer de geçici listededir. Her yıl, her ülkeden yalnızca iki yer onaylanmaktadır, dolayısıyla Türkiye'nin kabul bekleyen otuz yıllık bir birikimi bulunmaktadır.

İlk Kültür Rotası (**Santiago de Compostella Kültür Rotası/Fransız Rotası**) 1993 yılında bir Dünya Kültür Mirası olarak tanımlanmıştır ve 2015 yılında bu statü İlk Rotalar ve Kuzey Rotaları'na çıkarılmıştır. O zamandan bu yana, bu rota, Avrupa'daki en popüler yürüyüş rotası olmuştur; Santiago'daki yürüyüşçü sayısı yılda 200,000'i geçmektedir.

1994'te uzmanlar, 'Kültürel Mirasımızın Bir Parçası Olarak Rotalar' raporunu kaleme

'Routes as a Part of our Cultural Heritage' which listed the conditions for Cultural Routes becoming World Heritage sites.

The Kumano-Kodo pilgrimage route in Japan, a member of the WTN, is also a World Heritage site. Others include the

- Incense route, Negev Desert, Israel.
- Sacred Sites and Pilgrimage Routes in the Kii Mountain Range.
- Main Andean Road, Inca Empire, South America.
- Slave Route (Benin).

The **UN World Tourism Organisation (UNWTO)**, with a relatively small headquarters but 157 member countries, is run from Andorra and Madrid and monitors and reports on the tourism industry. It encourages sustainable and ethical tourism, runs training and technical assistance projects, and has recently taken over the Silk Road project from UNESCO. It has good links to University tourism

almışlardır. Rapor, Kültür Rotaları'nın birer Dünya Mirası olması için gerekli koşulları listelemektedir.

Aynı zamanda WTN üyesi olan Japonya'daki Kumano-Kodo Hac Yolu da Dünya Kültür Mirası listesindedir. Listedeki diğer rotalar:

- Tütsü rotası, Negev Çölü, İsrail;
- Kii Dağları'ndaki Kutsal Mekanlar ve Hac Rotaları;
- Ana Andean Yolu, İnka Uygarlığı, Güney Amerika;
- Köle Rotası (Benin).

Görece olarak daha küçük bir genel merkezi olan, ancak 157 üye ülkesi bulunan **Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (UNWTO)**, Andorra ve Madrid'den yönetilir ve turizm endüstrisini izleyerek raporlar hazırlar. Sürdürülebilir ve etik turizmi teşvik eder, eğitim programları düzenler ve projelere teknik destek sağlar. Yakın zamanda İpek Yolu projesini UNESCO'dan devralmıştır. Üniversiteler, turizm okulları ve turizm birlikleriyle de kuvvetli bağlantıları vardır.

Kazakistan, Kırgızistan, Çin'den ve Tacikistan ile Özbekistan arasından geçen İpek Yolu Mirası Koridorları, Çin ve Avrupa arasında kalan bölgenin ekonomik kalkınmasını tamamlayıcı yeni bir kültürel projedir. 6 Mart 2013 tarihinde gerçekleştirilen 3. UNWTO İpek Yolu Bakanlar Toplantısı'nda İpek Yolları Miras Koridorları Turizm Stratejisi Projesi başlatılmıştır. Erken müdahale ve kaynak akışı süreçlerine odaklanarak UNESCO/Hollanda Funds-in-Trust tarafından desteklenen UNESCO ve UNWTO, destinasyonlara ilkeler konusunda yol göstermek için yeni bir proje başlatmıştır ve bu, Miras Koridorları üzerinde ziyaretçi yönetimi, sit alanı sunumu ve tanıtımı için ortak sürdürülebilir bir turizm stratejisi geliştirmektedir.

departments and tourism associations.

The Silk Road Heritage Corridors crossing Kazakhstan, Kyrgyzstan, and China, and between Tajikistan and Uzbekistan are subject of a new cultural project that complements economic development of the overland route between China and Europe. At the 3rd UNWTO Silk Road Ministers' Meeting held on 6 March 2013, the Silk Roads Heritage Corridors Tourism Strategy Project was launched. With a focus on early intervention and upstream processes, UNESCO and UNWTO, supported by the UNESCO/Netherlands Funds-in-Trust, launched a major project that provides policy guidance to the destinations. It is developing a common sustainable tourism strategy for visitor management, site presentation and promotion along these Heritage Corridors.

The **World Trails Network Committee (WTN)** was constituted to represent a diverse group of trails during the 2012 World Trails Conference in Korea. The aim was to make the World Trails Network an inclusive and meaningful network that aims to support the culture of trails around the world, encouraging sustainable trail development, knowledge sharing and an effective cross-promotional platform for trails. The World Trails Network looks forward to growing a sustainable ethos for trails and the promotion of a walking culture which connects communities and walkers to both culture and nature.

The WTN was set up during one of the conferences funded by the Korean Tourism Ministry, with the encouragement of the Jeju Olle Trail founder, Mrs Suh Myung Suk. The Switzerland-based network has members all over the world.

The World Trails Network is an organisation of route makers, not of regulators

Dünya Yürüyüş Yolları Şebekesi (The World Trails Network-WTN)

2012'de Kore'de gerçekleştirilen Dünya Yürüyüş Yolları Konferansı'nda çok çeşitli yürüyüş rotalarını temsil etmek için kurulmuştur. Amaç, Dünya Yürüyüş Yolları şebekesi'nin Dünya'nın dört bir yanında yürüyüş rotası kültürünü destekleyen, sürdürülebilir rota gelişimini teşvik eden, bilgi paylaşımında bulunan ve rotaların tanıtımını sağlayan etkin bir platform olarak kapsayıcı ve anlamlı bir ağ haline getirmektir.

Dünya Yürüyüş Yolları şebekesi, yürüyüş rotaları ve topluluklar ile yürüyüşçülerin, hem kültür hem de doğayla birbirlerine bağlanmasını sağlayan, yürüyüş kültürünün tanıtımını yapmak üzere sürdürülebilir bir ortam sağlamak için çalışmaktadır.

Organizasyon, Güney Kore'deki Jeju Olle Rotası'nın kurucusu Suh Myung Suk'un teşvikiyle Kore Turizm Bakanlığı tarafından finansal olarak desteklenen konferansların birinde kurulmuştur. Her yıl düzenlenen konferans, merkezi İsviçre'de bulunan ve Dünya'nın dört bir yanında üyesi bulunan yeni bir STK'nın kurulmasını sağlamıştır.

Dünya Yürüyüş Yolları şebekesi düzenleyiciler ya da fon sağlayanlar için değil, rota yapımcıları için var olan bir organizasyondur, dolayısıyla rota yapımı uygulamalarıyla ilişki içindedir. Bu oluşumun beş amacı vardır:

- Bilgi paylaşımı: İyi uygulama yöntemlerinin paylaşılması ve standartların sağlanması;
- Sürdürülebilir yürüyüş rotaları: Rotaların çevreyi korurken yerel halka fayda vermesini sağlayan sürdürülebilir turizme katkıda bulunması;

or funders, so is really in touch with the practicalities of trailmaking. It has five purposes:

- knowledge sharing – this means the sharing of best practices and establishment of standards.
- sustainable trails – the use of trails for sustainable tourism which benefits local people while preserving the environment.
- protection of biodiversity – working on local projects to record and protect nature along the trails.
- cultural heritage and trails - protection and on-going documentation of the rich cultural heritage of our trails.
- promotion and marketing – especially cross-promotion through Friendship Trails projects and use of volunteers.

The Cultural Routes Society is an active member, leads the Cultural Committee and attends the conference of the Network regularly.

There are several European-wide and world-wide bodies promoting Cultural Routes and trails. The oldest and best-funded are inter-governmental bodies, but these are also the least in-touch with the practical needs of users and small tourism operators. We need them because they have access to government policy-makers and various funds, but it is not easy to relate to them.

The World Trails Network is the most user-friendly, but it is also very new and not yet well-funded.

These international organisations do not use the same definition of a route or on criteria for acceptance – so each route has to make compromises in order to be recognized by different organisations.

- Biyolojik çeşitliliğin korunması: Rotalar boyunca doğayı kayıt ve koruma altına alacak yerel projelerle çalışmak;
- Kültürel Miras ve Rotalar: Rotaların zengin kültürel mirasını korumak ve belgelenmesini sürdürmek;
- Tanıtım ve Pazarlama: Özellikle 'Dost Rota' ve gönüllüler yoluyla çapraz tanıtım çalışmalarının yapılmasıdır.

Kültür Rotaları Derneği, bu kuruluşta Kültür Komitesi'nin öncülüğünü yapan aktif bir üyedir ve düzenli olarak konferanslara katılmaktadır.

Kültür ve yürüyüş rotalarının Avrupa ve Dünya çapında tanıtımını yapan çeşitli kuruluşlar bulunmaktadır. Bu kuruluşların en eskileri ve finansmanları en iyi şekilde karşılananlar, hükümetler arası kuruluşlardır. Ancak bu kuruluşlar kullanıcıların ve küçük turizm operatörlerinin temel ihtiyaçlarıyla en az ilgilenen kuruluşlardır. Bu tip kuruluşlara hükümet politikasını belirleyen insanlara ve çeşitli fonlara erişimleri olduğu için ihtiyaç duyulmaktadır ancak bu kurumlarla bağlantı kurmak kolay değildir.

Dünya Yürüyüş Yolları şebekesi, en kullanıcı dostu kuruluştur ancak aynı zamanda oldukça yenidir ve yeterince iyi bir finansmanı henüz sağlayamamıştır.

Bu uluslararası kuruluşlar, rota tanımlarında ya da kabul kriterleri üzerinde hemfikir değildirler. Dolayısıyla her rota, farklı organizasyonlar tarafından onaylanmak için bir takım ödünler vermek durumunda kalmaktadır.

Management of Cultural Routes

.....

Kültür Rotalarının Yönetimi

In Turkey

In the last ten years, the term 'Cultural Route' has been used widely in Turkey for all sorts of trail and route projects, initiated by individuals, walking clubs, local government and development agencies.

The first Turkish Cultural Route (the Lycian Way) had no legal basis except for permission to waymark the route, which was granted by the Conservation Commission.

Becoming a CRS member

The CRS has developed a set of criteria for the recognition of Culture Routes in Turkey and the Management Committee assesses each new route according to these, both when joining the Society and every two years thereafter.

The criteria ensure that the CRS only recognises quality routes which share the society's standards and which have the local support necessary for continuity in growth and management of the Route.

Fulfilment of the criteria below give recognition for routes and include them in the Society's promotional activities.

Türkiye'de

Kültür Rotası terimi, Türkiye'de son on yılda bireyler, yürüyüş kulüpleri, yerel yönetim ve kalkınma ajansları tarafından her türlü yürüyüş rotası ve rota projesi için yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Türkiye'deki ilk Kültür Rotası olan Likya Yolu'nun, Koruma Kurulu tarafından işaretleme için verilen izninden başka hiçbir yasal dayanağı yoktu.

KRD Tescili İçin:

KRD, Türkiye'deki Kültür Rotaları'nın onaylanması için bir dizi kriter belirlemiştir. Yönetim Kurulu her yeni rotayı derneğe katılırken ve her iki yılda bir bu kriterler ışığında değerlendirmektedir.

Bu kriterler, KRD'nin dernek standartlarını paylaşan ve rota yönetiminin devamlılığı için gereken yerel desteğe sahip olan kaliteli rotaları tanıdığının göstergesidir.

Kültür Rotaları Derneği tarafından onaylanmış rotalar listesine üye olmak ve üyeliğini devam ettirmek isteyen rotaların sahip olması gereken ve sahip olması önerilen özellikler aşağıda sıralanmıştır. Dernek bünyesinde yer almak isteyen

In addition to these criteria, which have seven 'required' and four 'recommended' points, during the evaluation process the society's board committee also takes into consideration the involvement of local communities in the entire development process. According to the CRS constitution, each route should ideally bring economic, social and cultural benefits to the area where it is located.

The components required for a route to take membership in the CRS network are listed below:

- defining a theme: Each route is recommended to have a historical, cultural or natural theme. The theme could be based on an ancient civilization, commemorate a local person or event, or a current concept, product, service or local cultural or natural feature. See the definition in the constitution. As mentioned in the CRS constitution too, 'a culture route is defined as a sustainable route or combination of a series of routes, which consists of a historical, cultural or natural theme'.
- membership of the Culture Routes Society: The person or the organisation which is preparing the route makes an individual or institutional application the the society and the membership is usually approved during the first management committee meeting after the application date.
- the length should be 120km or more: Since it is not possible for the CRS to represent all the trekking, biking, horse riding, etc. itineraries, at least 120 km length is an obligation together with the other criteria. However, if the Route has a specific theme which limits its length and meets the other pre- and post-membership criteria, it can then be added to the 'Other Routes' category upon the management committee's approval.
- a route guide and map are required:

tüm rotaların aşağıdaki kriterlere ek olarak bilmesi gereken ve Yönetim Kurulu'nun da değerlendirme sürecinde dikkat edeceği, dernek tüzüğünde belirtilen başlıca amaçlardan biri de yerel halkın, rotaların oluşumundan itibaren tüm sürece dahil edilerek, konaklama vb. hizmetler sayesinde bölgeye ekonomik, sosyal ve kültürel fayda sağlanmasıdır.

- Tema belirlenmesi: Her bir kültür rotasının bulunduğu yöreye ait tarihi, kültürel ya da doğal bir teması olması önerilmektedir. Bu tema, bölgede izleri bulunan tarihi bir uygarlık, kişi ya da olayla ilişkilendirilebileceği gibi, yakın geçmiş ya da günümüzden bir kavramı, ürünü, hizmeti ya da kültürel ve doğal özelliği de belirlediği üzere 'bir kültür rotası, tarihi, kültürel veya doğal bir temayı içeren sürdürülebilir tek bir rota halinde ya da rotaların birleşimi olarak tanımlanır'.
- Kültür Rotaları Derneği'ne üyelik: Rotayı hazırlayan kişi ya da kurum, Kültür Rotaları Derneği'ne bireysel ya da tüzel kişi olarak başvuruda bulunur ve üyeliğinin, başvuru tarihine müteakip ilk Yönetim Kurulu toplantısında alınacak oybirliği kararıyla belirlenmesi gerekmektedir.
- Uzunluğunun 120 km veya daha fazla olması: Tüm ülke genelinde yapılan çok sayıda yürüyüş, bisiklet, at binme, vb. parkurun kültür rotası olarak tescillenmesi mümkün olmayacağından, rota yapım sonrasında gerekli koşulan bakım kriterleriyle birlikte uzunluğunun da en az 120 km olması gerekmektedir. Ancak, söz konusu rota, orijinal bir temaya sahip ve diğer üyelik ve/veya üyelik sonrası kriterleri yerine getiriyorsa, Yönetim Kurulu'nda yapılacak oylamaya müteakip üye olabilecek ve oluşturulacak 'diğer rotalar' bölümüne de eklenebilecektir.
- Rehber kaynak ve haritanın bulunması: Rota yön tarifleri, güzergah üzerindeki yer ve kültürlere dair tanımlar verip

There should be a guidebook and a map accompanying it. The book should include route descriptions, information on the historical or other points of interest on the route and should be in two languages preferably in Turkish and English or the language of the target market.

- GPS points for the route: the next criterion are the GPS points for the entire route which should be up to date, and either accompany the guidebook or be available to be shared with users.
- an Internet presence: The CRS website www.culturerolesinturkey.com, which is available in Turkish and English, has separate pages for each member route. General information about the relevant route, a logo in the same style as other CRS routes, update information on the route, GPS points if necessary, information on the guidebook, map and the app (if it exists), etc. are shared on these pages. The responsibility for gathering this information during the membership application and updating it regularly belongs to the route maker. In addition to these, each route may have a separate website/blog, run by the route's creator or managers.
- route management: Each potential route should have a person in charge assigned by the originator or organisation,

bilgilendiren, rota kullanıcılarına rehberlik edecek ve tercihen Türkçe'nin yanı sıra, İngilizce veya hitap ettiği pazara yönelik en az bir dilde daha kopyası bulunan bir rehber kitap ile bu kitaba eşlik edecek bir haritanın olması gerekmektedir.

- GPS noktalarının olması: Rehber kitap ve haritaya eşlik edeceği düşünülen diğer bir kriter de, tüm rota üzerindeki GPS noktalarının güncel bir halinin talep eden ziyaretçilerle paylaşılabilir bir ortamda sunulması gerekliliğidir.
- İnternet sayfası bulunması: İngilizce ve Türkçe olarak aktif şekilde kullanılan www.culturerolesinturkey.com dernek web sayfasında, üye rotalara ait ayrı ayrı sayfalar bulunmaktadır. Bu sayfalarda ilgili rota hakkında genel bir bilgi, mevcut diğer KRD rotalarının logosuna benzer bir logo, rota üzerindeki güncellemeler, gerekirse GPS bilgileri, rehber kitap, harita ve varsa mobil uygulamaya dair bilgiler, vb. paylaşılmaktadır. Bu bilgilerin üyelik başvurusu sırasında tedariki, güncellemelerin yapılmasının sorumluluğu rota yaratıcısına aittir. Tüm bunlara ilave olarak her rotanın, yaratıcısı tarafından yönetilen ayrı bir web sitesi/blog sayfası olabilmektedir.
- Rota sorumlusunun veya yönetiminin bulunması: Oluşturulacak her bir rotanın fikir sahibi kişi ya da kurum tarafından hem ulusal hem de uluslararası platformlarda temsil edecek bir sorumlusu olması gerekmektedir. Söz konusu temsilci ve işbirliği yaptığı diğer yerel kişi ve kurumlar ile birlikte bir rota yönetimi oluşturmalı ve hayata geçirilen kültür rotasının gereksinimlerini yerine getirme işi ile ilgilenmelidir.

*Yukarıdaki yedi kriterden eksiği olan rotalar, 'diğer rotalar' kategorisinde değerlendirilecektir. Her iki yılda bir, rota yönetiminden ilgili rapor talep edilerek, Yönetim Kurulu tarafından, KRD tescilinin hak edilmesi veya devam edilmesine karar

and this person should represent the route in both national and international platforms. He or she should also form a route management committee and take actions in cooperation with local stakeholders, including municipalities, to support the Culture Route and the accommodation providers along it.

*The routes that do not meet all the 7 necessary criteria above, would be considered under the 'Other Routes' category. Each route's management organisation will be asked to present a biennial report and the CRS management will then decide whether to maintain the representation accordingly.

After the membership approval: The CRS management committee expects the route maker members to consider the following points and inform the committee on new developments regularly. The committee is also ready to give the necessary support for the following and above mentioned criteria, particularly the 4th, 5th and the 6th points.

- way-marking: Most of the routes represented under the CRS follow a French waymarking method, which uses red and white paint and is known as the Grande Randonnée system. New route makers are recommended to consult the CRS regarding way-marking and signposting. Way-marking criteria depends on the geographical conditions and the local knowledge of the originator.
- maintenance management: Another important matter like the creation and promotion of a route is to carry out the maintenance work on a regular base. Each route requires regular maintenance, clearance and sometimes repair too. Expected or unexpected problems might occur on each route due to weather conditions, vegetation, mining, new road construction, dams, etc. In addition, if

verilecektir.

Üyelik Sonrası İçin: Dernek Yönetim Kurulu rota yapıcılardan, aşağıdaki kriterleri de göz önünde bulundurmalarını ve düzenli aralıklarla bilgi verip, gelişmelerden haberdar etmelerini beklemektedir. Aşağıdaki maddelerin ve yukarıdaki 4, 5, ve 6. maddelerdeki gereksinimlerin yerine getirilmesi konusunda dernek Yönetim Kurulu gereken teknik desteği sağlamaya hazır olacaktır.

- Boyama işaretlerinin olması: Dernek bünyesinde temsil edilen rotaların çoğunda Grande Randonnée adı verilen ve genelde kırmızı-beyaz boylarla işaretlenen Fransız yöntemi kullanılmaktadır. Yeni rota yapıcılarının bu maddeyle ilgili dernek Yönetim Kurulu'nun görüşüne başvurması önerilmektedir. Boyama işaretleri kriteri, tescil sonrası önerilen kriterlerden olmakla birlikte, coğrafi şartların uygunluğuna ve rota yapıcısının gerekli görmesine de bağlıdır.
- Bakım-onarım: Rota oluşturma ve destekleyici unsurlarla tanıtımını yapma işleri kadar önemli olan diğer bir husus da rotalardaki bakım -ve bazen de onarım- işleridir. Her rota kullanıma açıldıktan sonra düzenli olarak bakıma ihtiyaç duymaktadır. Rota üzerinde hava şartları, bitki örtüsü, maden, yol yapımı, orman ve yangın yolları, baraj vb. herhangi yapı işleri, vs. nedeniyle beklenmedik ya da öngörülebilir sorun ve ihtiyaçlar olmaktadır. Bunların düzenli bakımı gerektiği gibi, belli aralıklarla müdahalenin zamanında yapılmasını sağlayacak bir bakım sisteminin de bulunması elzemdir. Bunun yanı sıra, rota üzerinde ve çevresinde tescil altına alınmamış tarihi yerler ve eski yollar var ise ilgili bölge koruma kuruluna dilekçe yazılıp tespit işlemlerinin başlanması sağlanmalıdır.
- Tabelaların olması: Sahada rota kullanıcılarına bilgi vermek ve yön göstermek üzere tercihen standart bir formatta

there are any historical ruins or ancient roads that are not registered, the route maintenance management or the route originators should take the necessary action and contact the local Conservation Committee.

- signposts: The route should ideally have information signs at each end and other signposts at junctions on the route and all of these should be in line with CRS standards.
- mobile application: In addition to the guidebook, map, and the GPS points, it is also recommended for a route to have a smart phone mapping application which can show all the settlements, natural and historical sites, available accommodation and transport along the route. The app should work through location services with no need for GSM coverage.

However, while routes become members of the CRS after they are established, each route originates in the imagination of one individual or local organisation. The CRS can help and advise how to make a route, including methods of involving local people, who are essential to the ongoing life of the project.

Examples of the origin and management of Turkish Culture Routes are as follows:

- Lycian Way, St Paul Trail, Evliya Çelebi Way, Kaçkar trails, Abraham Path, Carian Trail, Phrygian Way, Sultans Trail - originated and developed by one person or group of people with little funding. Some of these routes later received sponsorship from local development agencies or from international organisations. The weakness is that, without sponsorship, it's difficult to establish the facilities along the trail or organise the involvement of local people.
- İstiklal Yolu, Kure Dağlar, Yenice Orman, Hittite, Gastronomy, etc – developed via state funded programs, either through the Forestry Ministry, a local

hazırlanmış levhaların başlangıç ve bitiş noktalarında olması gerekmekte iken; bir sonraki yerleşke, sit alanı, vs. istikameti gösteren levhaların ise tüm kavşak noktalarına yerleştirilmesi önerilmektedir.

- Mobil uygulama bulunması: Rehber kitap, harita, GPS noktalarına ek olarak kullanıcılara sunulabilecek ve içinde rota üzerindeki tüm yerleşkeler, doğal ve tarihi sit alanları, konaklama ve ulaşım bilgilerinin fotoğraflarıyla yer alacağı, internet veya GSM sinyaline ihtiyaç duymadan yalnızca GPS sinyalleriyle çalışabilen bir akıllı telefon harita uygulamasının bulunması önerilmektedir.

Ancak rotalar kurulduktan sonra KRD'nin üyesi olurken her rota bir bireysel ya da yerel kuruluşun hayaliyle ortaya çıkmaktadır. KRD, rota yapımı ve rotanın tüm ömrü boyunca en gerekli unsuru olan yerel halkın dahil edilmesine dair tavsiyeler vererek yardımcı olabilmektedir. Türkiye'deki rotaların kökenleri ve yönetimlerine dair örnekler şöyledir:

- Likya Yolu, Aziz Paul Yolu, Evliya Çelebi Yolu, Kaçkar Rotası, Hz. İbrahim Yolu, Karia Yolu, Frig Yolu, Sultanlar Yolu - bir ya da bir grup insan tarafından düşünülmüş ve çok az bir finansman ile geliştirilmiştir. Bu rotaların bazıları daha sonra yerel kalkınma ajansları ya da uluslararası kuruluşlardan sponsorluklar almıştır. Sponsorluk desteği alınmadığı takdirde rota üzerinde tesis kurmak ya da yerel halkı bilinçlendirip dahil etmek son derece zor olmaktadır.
- İstiklal Yolu, Küre Dağları, Yenice Ormanı, Hitit, Gastronomi, vb. rotalar ya yerel yönetimler, Orman Bakanlığı ya da kalkınma ajansları gibi devlet fonu programlarıyla geliştirilmiştir. Bu sistemin iki zayıf noktası vardır: Devlet kuruluşlarının rota geliştirme süreçleri ve amaçları hakkında oldukça az bilgisi vardır ve yerel bir STK rotayı ele almadığı sürece devlet personeli ayrıldıktan ya da

governor or a development agency. The two weakness of this system are: State organisations have little idea of the process and purpose of trail making; and, unless a local NGO adopts the trail, after State personnel move or funding ends, the route may not be properly maintained or promoted.

- Marked Kemer Trails, Konyaaltı Cultural Paths, Fethiye Trails, St Nicholas Ways, Toros Trails, etc. are groups of day-walks, mainly attached to a major route, and usually funded by a development authority and or local authority. Unless they are well-developed and maintained and promoted jointly with the main route, they divert resources from the main route and don't achieve very much.

Worldwide

Individual routes are usually managed by NGOs or groups of NGOs operating in a cross-border association. The exceptions are in New Zealand, Australia, Iceland and some parts of America where trails

New routes require a lot of practical management, with three functions:

- supporting users by answering enquiries, maintaining Facebook and web pages and responding to emergencies
- supporting accommodation owners on the route to ensure that quality services are available for users
- regular maintenance and possible rerouting in problem areas

The aim of the CRS is to enable the route founders to hand over much of this workload to municipalities along the route but, until these arrangements are in place, the route founders have to be able to support the route.

fon sona erdikten sonra rotanın gerekli bakımı ve tanıtımının yapılması güçleşir.

- Kemer Yürüyüş Yolları, Konyaaltı Kültür Parkurları, Fethiye Yürüyüş Parkurları, Aziz Nikolaos Yolları, Toros Yürüyüş Yolları vb. genellikle ana bir rotaya bağlı olan ve bir kalkınma ajansı ve/veya yerel yönetim tarafından finansal olarak desteklenen bir dizi günübirlik yürüyüş yollarıdır. Ana rotayla birlikte korunmadıkları ve tanıtılmadıkları sürece çok başarı kazanamazlar.

Dünya çapında

Bireysel rotalar, genellikle STK'lar ya da sınır ötesi çalışan STK grupları tarafından yönetilmektedir. Yeni Zellanda, Avustralya, İzlanda ve Amerika'nın bazı bölgelerinde yönetim farklıdır. Buralarda rotalar Milli Park ya da orman rezervleriyle yakından ilişkilendirilmektedir. Kültürel kimlik

Yeni rotalar, özellikle üç konuda, çok fazla uygulamalı yönetim gerektirmektedir:

- Rotayla ilgili soruları yanıtlarak, Facebook vb. ile web sitesini aktif şekilde kullanarak ve acil durumlara zamanında yanıt vererek kullanıcıların desteklenmesi;
- Kullanıcılar için kaliteli hizmetler sunulmasını sağlamak adına rota üzerindeki konaklama sahiplerinin desteklenmesi;
- Genel bakım/işlerinin yapılması ve sorunlu bölgelerde rotanın değiştirilmesi.

KRD'nin amacı, rota yapan kişilerin, bu işlerin birçoğunu rota üzerindeki ilgili belediyelere iletebilmelerini sağlamaktır. Ancak yerel yönetimler bu konularla ilgilenene dek rotanın desteklenmesi, rotayı oluşturan kişinin sorumluluğundadır.

are closely associated with National Parks or forest reserves, have a strong nature element and not much cultural identity (they are in areas of low population density). In this case, the route may be run by the Ministry of Forestry or National Parks. Even in these countries, there are still local groups of enthusiasts developing routes outside the National Parks.

Some of the NGOs work with and are partly funded by the State. For example:

- A tiny proportion of the USA road budget has to be spent on trail maintenance; this is sufficient to maintain most State trails. The larger USA trail management NGOs have annual budgets of several million dollars.
- French long-distance trails are managed by an NGO (FFRP), which is partly funded by the Sports Ministry.
- The National Trails of England are long-distance routes funded by national and local governments
- German trails are managed by NGO's which are funded by the state, in accordance with the taxes that local authorities indirectly collect from visiting hikers.

The European Cultural Routes are each managed by a cross-border NGO comprise of public and/or private local bodies in each country. An example is the EAVF (European Association of the Via Francigena), which oversees management of the Via Francigena in the UK, France, Switzerland and Italy. In each country, the European NGO makes management agreements with the local authorities where the route passes. For example, the European NGO, based in Italy, has 110 members amongst local and regional governmental authorities who take democratic decisions on the management of the European network. These local authorities manage and promote the route inside their own areas, in cooperation with other bodies,

değil doğa unsuru güçlüdür çünkü rotalar nüfus yoğunluğu az olan bölgelerdedir. Bu durumda, rota, Orman Bakanlığı ya da Milli Parklar tarafından yönetilebilir. Bu ülkelerde de Milli Parklar'ın dışında rota geliştiren yerel rota meraklısı gruplar bulunmaktadır.

STK'ların bazıları devletle birlikte çalışır ve kısmen devlet tarafından finanse edilir. Örneğin:

- ABD'nin yol bütçesinin küçük bir miktarı yürüyüş rotasına bakımına harcanmak zorundadır. Bu miktar, Birleşik Devletler'deki rotaların büyük çoğunluğunun bakımı için yeterlidir. ABD'de yürüyüş rotası yönetimi yapan daha büyük STK'ların birkaç milyon Dolarlık yıllık bütçesi vardır.
- Fransız uzun mesafe yürüyüş rotaları bir STK tarafından yönetilmektedir (FFRP) ve finansal olarak Spor Bakanlığı tarafından kısmi olarak desteklenmektedir.
- Ulusal İngiltere Rotaları, ulusal ve yerel yönetimlerce finanse edilen uzun mesafe yürüyüş rotalarıdır.
- Almanya'daki rotalar, devlet tarafından finanse edilen STK'larca yönetilmektedir. Finansman, ziyaretçi yürüyüşçülerden dolaylı olarak alınan vergiler sayesinde sağlanır.

Avrupa Kültür Rotaları'nın her biri, her ülkede bulunan resmi ve/veya özel kurumlardan oluşan sınır ötesi bir STK tarafından yönetilmektedir. Örneğin Avrupa Via Francigena Birliği (EAVF), Birleşik Krallık, Fransa, İsviçre ve İtalya'dan geçen tek bir rota şebekesini yönetmektedir. Bu Avrupa'lı STK, her ülkede, rotanın geçtiği yerlerdeki yerel yönetimlerle yönetim anlaşmaları yapmaktadır. Örneğin İtalya'da bulunan EAVF'nin, Avrupa ağında demokratik biçimde kararlar alan 110 yerel ve bölgesel hükümet makamıyla antlaşması vardır. Bu yerel yönetimler,

but the EAVF oversees all national and international policies and promotion and fosters networking amongst the partners.

Pilgrims and Passports

Several routes, both international and national, are known as pilgrimage routes; they follow itineraries traditionally used by travellers making a sacred or religious journey to a holy place. As people become aware of their history and want to be connected with their spiritual origins, these routes are becoming very popular.

The first European pilgrimage route, the Camino de Santiago, also known as the Way of St James, also introduced a passport system. Passports, specifically designed for route users, are an important and effective method of monitoring user numbers and thus managing accommodation which, on pilgrimage routes, is often provided at cost price by religious organisations. They also aid in marketing the routes.

Walkers carry a booklet-size pilgrimage passport, purchased from hostels or other hiker-friendly lodgings, tourism offices and agencies, online channels, and even churches and cathedrals. In all the towns along the route, authorities stamp the passport and this allows the users to have a record of when and where they visited, ate, stayed. Sometimes the stamps are available at self-service stamp booths or stands, too. Moreover, the Camino de Santiago, and other pilgrimage routes such as the Via Francigena, give a special certificate for the completion of the pilgrimage based on the stamps acquired during the walk on the route.

Trail passports, certificates, badges and stamps are used for many other trails around the world, too: such as the famous Appalachian Trail in the USA, the Bruce Trail in Canada, the Inca Trail in Peru, Bibbulmun Track in Australia, Jeju Olle

birlikte çalışarak, rotanın kendi bölgelerindeki kısmını yönetir ve tanıtır. Ancak, EAVF, bütün ulusal ve uluslararası idareyi ve tanıtımı üstlenmekle birlikte, ortakları arasındaki bağlantıyı da teşvik eder.

Hac Rotaları ve Pasaport Sistemi

Bazı ulusal ve uluslararası rotalar, hac rotaları olarak bilinir. Bu rotalar, kutsal bir yere dini bir seyahat yapmış gezginlerin kullandığı güzergahı takip ederler. İnsanlar, kendi tarihlerinin farkına varıp, ruhani kökenleriyle bağlantı kurmak istediklerinden, bu rotalar gittikçe popüler olmaya başlamıştır.

Aziz James Yolu olarak da bilinen ilk Avrupa hac rotası el Camino de Santiago, bir pasaport sistemini uygulamaya sokmuştur. Rota kullanıcıları için özel olarak tasarlanmış bu pasaportlar, kullanıcı sayısının takibini yapmak için önemli ve etkin bir yöntemdir. Bu sayede, hac rotaları üzerinde dini kurumlar tarafından sunulan düşük fiyatlı konaklamanın yönetimi de sağlanmaktadır. Pasaportların, rota pazarlamasına da katkısı vardır.

Yürüyüşçüler, hostel ve diğer yürüyüşçü konaklama yerleri, turizm ofisleri veya acenteleri, çeşitli internet kanalları ve hatta kilise ya da katedrallerden temin edilen, kitapçık büyüklüğünde bir hac pasaportu taşırlar. Rota üzerindeki bu yerlerin çoğunda pasaporta mühür vurulur ve rota kullanıcıları, bu sayede nerede ve ne zaman yürüdüklerini, kaldıklarını veya yemek yediklerini kaydetmiş olurlar. Mühürler, kimi zaman yine rota üzerinde bulunan stant veya kulübelerde de bulunabilmektedir. Dahası, Camino de Santiago ve Via Francigena gibi hac rotaları, rota üzerindeki yürüyüş esnasında toplanan mühürlere göre haccın tamamlandığına dair özel bir sertifika da vermektedir.

Rota pasaportları, sertifikaları ve

Trail in South Korea, etc. During the 5th World Trails Network conference held in Jeju, South Korea in January 2015, the Kumano Kodo Trail in Japan and the Way of St James launched their cross-continent collaboration campaign named 'Dual Pilgrim'. In order to receive the Dual Pilgrim status, walkers must complete at least one option from both of these UNESCO World Heritage routes and have their two-sided passport, or credential, stamped as a record of their walk.

Each country's NGOs have to make their own decisions on route management depending on basic legislation, support by local and national government and ability to raise private funds. In general, America has a tradition of private sponsorship and it's relatively easy to raise money for routes. In Europe, government or EU funding is more important. SE Asia relies on a mix of government and private sponsorship.

mühürleri, Dünya'daki diğer birçok rotada da kullanılmaktadır: Amerika'daki meşhur Apalaş Yürüyüş Patikası, Kanada'daki Bruce Rotaları, Peru'daki İnka Rotası, Avustralya'daki Bibbulmun Rotası, Güney Kore'deki Jeju Olle Yürüyüş Yolu, vb. Ocak 2015'te Güney Kore'nin Jeju Adası'nda düzenlenen Dünya Yürüyüş Yolları Şebekesi konferansında, Japonya'daki Kumano Kodo Rotası ve Avrupa'daki Aziz James Yolu, 'Çifte Hac' adındaki kıtalar arası işbirliği kampanyasını tanıtmıştır. Yürüyüşçüler, Çifte Hac statüsünü kazanmak için, bu UNESCO Dünya Mirası rotalarındaki seçeneklerden en az birini tamamlamak ve yürüyüşlerini kayıt altına almak için çift taraflı pasaportlarını mühürlemek zorundadır.

Her ülkenin STK'sı temel mevzuata, yerel ve ulusal yönetimlere ve özel kaynak toplama becerisine bağlı olarak rota yönetimi hakkında kendi kararlarını vermek zorundadır. Genel olarak, Amerika'da özel sponsorluk geleneği vardır ve rotalar için kaynak toplamak görece olarak daha kolaydır. Avrupa'da devlet ya da AB fonları daha önemlidir. Güneydoğu Asya rotaları ise hem devlet hem de özel sponsorluğa bağlıdır.

Considerations for Managers Diğer Rota Yönetim Etkenleri

Rights of users to access Cultural Routes

Trails, walking routes and long-distance routes can cross private or public land. Each country has different laws governing the use of public land and access to private land. When laying out new routes, designers have to operate within their government's law and consider how they can protect the rights of future users.

There is no common international standard for the legal conservation of the land on which routes run. Some national systems depend on common-law rights established by tradition, some on 'right to roam', others (like Turkey) on conservation of historical assets. In the USA, the major route/trail societies raise funds and purchase the land on which the route runs – for example, in the USA, the Appalachian Trail Society owns a strip of land about 2km wide and 3000km long!

Since the beginning of 2016, the Turkish Culture and Tourism Ministry has been working to preserve the historical sections of the Lycian Way. See Appendix 2.

As part of the Europe to Turkey on Foot project, the CRS is preparing a report on

Kullanıcıların rotalara ulaşım hakları

Rotalar, yürüyüş yolları ve uzun mesafe yürüyüş rotaları, özel ya da kamusal arazilerden geçebilir. Kamusal araziye kullanma ve özel araziye ulaşım için her ülkenin kendine ait değişik kanunları vardır. Yeni rotalar çıkarılırken, rota tasarımcıları devletin kanunlarına göre hareket etmek ve gelecekte bu rotaları kullanacak olan kişilerin haklarını nasıl koruyabileceklerini göz önünde bulundurmak zorundadır.

Rotaların geçmekte olduğu araziler hakkında ortak uluslararası bir yasal koruma standardı bulunmamaktadır. Bazı ulusal sistemler, gelenekle ortaya çıkmış müşterek hukuka bağlıdır ve bazılarında da 'dolaşım hakkı' bulunur. Türkiye gibi diğer ülkelerde ise tarihi varlıkları koruma kanunları vardır. ABD'de büyük rota/ yürüyüş yolu dernekleri kaynak toplayarak rotanın geçmekte olduğu araziye satın alırlar. Örneğin, ABD'deki Appalaş Patikası Derneği 2 km genişliğinde ve 3000 km uzunluğunda bir toprağa sahiptir.

2016'nın başından beri, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Likya Yolu'nun üzerindeki tarihi kısımları koruma üzerine

the alternative legal systems for routes in Europe. This will be a discussion document for improving the preservation and right to use Turkish routes and trails.

Conservation of the area around Cultural Routes

Even if it's possible to preserve rights to use a route, or the path itself, this protects only a narrow corridor, not the general area around the route. If the area around a route is developed for industrial or mining purposes, walkers will not continue to use the route!

The European Landscape Convention (2004) is the first international treaty aimed at the protection, management and planning of all landscapes and raising awareness of the value of a living landscape. The aim is to encourage management and protection of landscapes and their restoration if necessary (including in towns) for the benefit of local people. It is designed to complement the UNESCO World Heritage Convention on the preservation of cultural assets. Turkey has signed it and assigned the treaty administration to the Forestry Ministry. However, we have yet to see any practical action or real effects.

çalışmalar yapmaktadır. (Bkz. Ek 2)

KRD, 'Avrupa'dan Türkiye'ye Yürüyoruz' projesinin bir parçası olarak, Avrupa'daki rotalar için alternatif yasal sistemler üzerine bir rapor hazırlamaktadır. Bu rapor, Türk rotalarının ve yürüyüş yollarının korunması ve kullanım haklarının iyileştirilmesi için bir irdeleme belgesi niteliğinde olacaktır.

Rotaların çevresindeki ve üzerindeki alanların korunması

Bir rota ya da patikanın kendisine ait haklarını korumak mümkün olsa da, bu rotanın çevresindeki genel alanı değil, yalnızca dar bir koridoru kapsamaktadır. Eğer bir rotanın çevresindeki alan endüstriyel gelişime açıksa ya da maden çıkarma amacıyla kullanılıyorsa, yürüyüşçüler bu rotayı kullanmayacaklardır.

Avrupa Peyzaj Sözleşmesi (2004) bütün tabiatın korunması, yönetilmesi ve planlamasını ve yaşayan doğanın değeri için farkındalık yaratmayı amaçlayan ilk uluslararası antlaşmadır. Amaç, doğanın yönetimi ve korunmasını ve yerli halkın yararı için gerekli durumlarda restorasyonunu teşvik etmektir ve buna kasabalar da dahildir. Sözleşme, kültürel varlıkların korunmasını gözeten UNESCO Dünya Mirası antlaşmasına tamamlayıcı olması için tasarlanmıştır. Türkiye, bu sözleşmeyi imzalamış ve sözleşmenin yönetimini Orman Bakanlığı'na atamıştır. Ancak, henüz hayata geçirilmiş bir eylem ya da gerçek bir etki görmemekteyiz.

Activities along Cultural Routes

In Turkey, routes can be and are used as public-access areas for existing and new activities (outdoor sports, botany, bird-watching, etc). This is a good development if the level of use is not too high and if the activities are compatible with walking. However, some activities involving intrusive noise or damage to trail surfaces should be restricted or diverted to other, parallel routes. For example, off-road motorcycling and birdwatching are completely incompatible and motorcycles should use alternative trails.

Organisations wanting to run public events (such as marathons, bicycle races, orienteering) on routes have to negotiate with local authorities, which means the owner of the land on which the route runs (usually forestry authorities). Turkey needs a formal mechanism to consult different interest groups such as local authorities, cultural conservation bodies, local farmers and the CRS about the use of routes for public events. Such events can leave routes damaged and littered, thus reducing their attractiveness even after the event has ended.

Funding Cultural Routes

Routemaking in Turkey is usually funded from public sources rather than private sponsors. The exception was the Lycian Way, Turkey's first long-distance route, which was funded partly by Garanti Bankası, after the project was awarded a prize celebrating the Bank's 50th anniversary.

Possible sources of funds are:

- The Development Ministry through regional development agencies (Kalkınma Ajansları) and their parent bodies, such as Doğu Anadolu Projesi İdare.

Rotalar üzerindeki aktiviteler

Türkiye'de rotalar, var olan ya da yeni aktiviteler (outdoor sporları, botanik, kuş gözlemciliği, vs.) için kullanılmaktadır. Kullanım oranları çok yüksek değilse ve aktiviteler yürüyüş ile bağdaştırılabiliyorsa bu iyi bir gelişimdir. Ancak örneğin off-road motor ve kuş gözlemciliği birbirleriyle taban tabana zıttır. Gürültü yaratabilen ya da yürüyüş yollarına zarar verebilecek aktiviteler kısıtlanmalı ya da başka paralel rotalara yönlendirilmelidir.

Rotalar üzerinde maraton, bisiklet turu gibi etkinlikler düzenlemek isteyen kuruluşlar öncelikle yerel yönetimlerle yani rotanın geçtiği alanın sahibiyle görüşmelidir ki bu genelde Orman müdürlükleridir. Rotaların kullanımı için yerel yönetimler, kültürel koruma kurulları, yerel çiftçiler ve KRD gibi farklı gruplara başvurmak için resmi bir mekanizma bulunmamaktadır. Bu tür aktiviteler rotalara zarar verebilir ve kirletilebilir. Dolayısıyla rotanın çekiciliğini azaltabilir.

Rotalara kaynak sağlamak

Türkiye'de rota yapımı, genellikle özel sponsorlar yerine kamusal kaynaklar tarafından karşılanır. Türkiye'nin ilk uzun mesafe yürüyüş rotası olan Likya Yolu buna bir istisnadır. Likya Yolu projesi, Garanti Bankası'nın 50. yıl dönümünü kutlayan bir yarışmadan ödül almış ve rotaya bu banka sponsor olmuştur.

Olası finansal kaynaklar:

- Bölgesel kalkınma ajansları ve Doğu Anadolu Projesi Kalkınma İdaresi Başkanlığı gibi bu ajansların bağlı olduğu ana kuruluşlar vardır. Bunlar, Kalkınma Bakanlığı'na bağlıdır.

- The Forestry Ministry supports Or-köy, (Forestry villages scheme), which can provide credit for the development of accommodation in forest villages. In practice, this credit is very rarely used.
- KOSGEB has funds for small and medium entrepreneurs, and can lend for creation of accommodation along routes.
- PRODES is an annual grant program of the Interior Ministry, and can award project grants to civil societies.

- Gelecek Turizmde is a funding program jointly run by the Culture and Tourism Ministry and Efes Pilsen that can award grants for tourism development to civil societies.

EU funds are a very broad subject; in general, the EU only lends to cross-border projects, so NGOs in Turkey have to be partnered by others in European Union countries.

- Orman Bakanlığı Or-köy'ü, yani Orman köyleri tasarısını desteklemektedir ve bu sayede orman köylerinde konaklama geliştirmek için kredi sağlanabilmektedir. Pratikte bu kredi çok nadir kullanılmaktadır.

- KOSGEB, küçük ve orta ölçekli girişimciler için fon sağlamaktadır ve bu rotalar üzerinde konaklama yerleri kurmak için kullanılabilir.
- PRODES, Dernekler Dairesi Başkanlığı'nın yıllık bir hibe programıdır ve sivil toplum kuruluşları için proje hibeleri verebilmektedir.
- Gelecek Turizmde, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Efes Pilsen tarafından yönetilen bir fon programıdır ve sivil toplum için turizm gelişimi projelerine hibe sağlamaktadır.

AB fonları, son derece geniş bir konudur. Genel olarak, AB yalnızca sınır ötesi projeler için destek vermektedir, dolayısıyla Türkiye'deki STK'lar Avrupa Birliği ülkelerindeki diğer STK'larla ortak olmak zorundadır.

The problem with Turkish funding is that it is usually based on a fixed term of a year or maybe less. It's very difficult to develop a route in this time. Routes require continuous attention for the first few years before they and the organisations behind them become fully established and independent. Turkey really needs a better method of funding routes that considers the following:

- long term funding for several years to enable the route and its managing organisation to become self-funding
- funding that can be used across provincial, regional and national borders
- funding for coalitions of organisations – NGOs, tourism companies and municipalities working in legal long-term partnership.

In summary, before starting development, it's important to ensure both local and national support for a route concept, and to have a long-term plan for funding the route and making it sustainable.

Türkiye'deki kaynaklarla ilgili sorun, fonların genellikle yalnızca bir yıl ya da daha az bir süreyle sınırlı olmasıdır. Bir rotayı bu sınırlı süre içerisinde geliştirmek oldukça zordur ve rotalar ve onların arkasındaki kuruluşlar tamamen bağımsız olana dek, özellikle ilk birkaç yıl içinde devamlı ilgi gerektirirler. Türkiye rotalara kaynak sağlamak için aşağıda sıraladığımız durumları göz önünde bulunduran daha iyi yöntemlere geçekten ihtiyaç duymaktadır:

- Rotanın ve onu yöneten kuruluşun kendi kendine fon sağlamaya başlamasına olanak tanıyacak uzun dönem kaynak akışı;
- Bölgesel ve ulusal sınırlar arasında kullanılacak kaynaklar;
- Kuruluşların koalisyonu için fonlar (uzun vade yasal ortaklıkla çalışan STK'lar, turizm şirketleri ve devlet kuruluşları gibi).

Özetle, bir rota konseptini geliştirmeye başlamadan önce, hem yerel hem de ulusal desteğin alındığından emin olmak ve rotayı korumak ve onu sürdürülebilir bir hale getirmek için uzun dönem plana sahip olmak gereklidir.

Make friends with a GPS application or more. Until recently, to record your walking track or points of interest along a route, a handheld GPS device (Garmin, Magellan) was necessary. Now that many maps are available online and location services on your smartphone can be switched on and off as you require, your phone can display your location on a map, record your route and points of interest along it, and take photos of the key points that you pass. What could be easier!

Before you go down this route, do some basic research on types of maps available for your area, files for storing data, moving data to Google Earth, and practical ways of turning your route into a useful map for walkers. Useful applications/software include gaia, locus, soviet military maps, open cycle map, open street map, google map, google earth, bing and hundreds more. Open street map and open cycle map rely on public contributions of data.

You will find that, for your area, some on-line maps are better than others – for example, open cycle maps for southern Turkey show many trails, in the north far less. In some areas, the soviet military maps are useful for historical trails.

If this seems like too much technology, ask an IT or geography student or your local trekking club for help.

Bir GPS mobil uygulaması ya da daha fazlasıyla aşinalık edinmelisiniz. Yakın bir zaman öncesine kadar, yürüdüğünüz hat ve üzerindeki ilgi çekici noktaları kaydetmek için bir GPS cihazına (Garmin, Magellan, vb.) sahip olmak gerekliydi. Şimdi ise çok sayıda haritaya internet ortamında erişim kolay olduğundan ve akıllı telefonlardaki konum hizmetleri isteğe bağlı olarak açılıp kapandığından, bu görevi telefonlar görmektedir. Telefonunuz, konumunuzu bir harita üzerinde gösterecek, rotanızı ve üzerindeki ilgi çekici noktaları kaydedecek ve geçtiğiniz belli başlı yerlerde sizin için fotoğraf çekecektir.

Bu yöntemi izlemeden önce, kendi bölgenizdeki mevcut harita tiplerine, veri depolama dosyalarına, veriyi GoogleEarth'e aktarma ve rotanızı, yürüyüşçüler için kullanışlı bir haritaya dönüştürmenin pratik yollarına dair temel bir araştırma yapmalısınız. Kullanışlı uygulama ve yazılımlara örnek olarak Gaia, Locus, Sovyet Askeri Haritalar, Open Cycle haritalar, Open Street haritalar, Google haritaları, Google Earth, Bing ve diğer yüzlerce-sini sayabiliriz. Open Street ve Cycle haritalar veriyi kullanıcıdan alır.

Bölgeniz için bazı çevrimiçi haritaların diğerlerine kıyasla daha iyi olduğunu göreceksiniz. Örneğin, güneydoğu Türkiye için Open Cycle haritalar çok sayıda güzergah gösterirken, kuzeyde bu sayı büyük oranda azalmaktadır. Bazı bölgelerde ise tarihi güzergahlar için Sovyet Askeri Haritalar oldukça kullanışlıdır.

Eğer tüm bunlar fazla teknolojik geldiyse, bir IT ya da coğrafya öğrencisinden veya yerel bir yürüyüş kulübünden destek alabilirsiniz.

- identify any historical sites connected with the theme in that area.
- identify all possible accommodation and services (bus routes, shops, etc). Check out any future roadmaking, development plans etc.
- collect from local people information about old roads, viewpoints, waterfalls, caves, etc. Mark all the above information on GoogleEarth. Keep local people informed with meetings and seminars.
- get all the maps of the area you can find, especially old maps; identify any mule trails/old roads and mark on GoogleEarth.
- make a GPS file with key points on the intended route – walk between the points until you find the best route which links them in the most interesting way.
- get permission to mark and open the route; register any ruins on the route with the local Conservation Commission.

Stage 2 - Planning and marketing

- identify your target groups and make your marketing plan based on that.
- identify ways to reach out to the target groups, in cooperation with local people and travel agencies.
- local people should be informed about the needs of visitor groups and individuals and how they can provide services to meet the needs (Accommodation, transportation, guiding, etc).
- the most important aim of a sustainable Cultural Route is to ensure an income for local villagers, so support them in creating services such as accommodation, using funds and grant programs run by the local authorities where possible.

Stage 3 - Making the route

- identify your possible financial resources and plan how you can get funds; work out a budget and a timetable. A route consists of several parts and you

konularına dikkat ediniz.

- Başlangıç ve bitiş noktalarına ulaşım kolay OLMALIDIR;
- Bölgedeki temaya ilişkin tüm tarihi sit alanları (tescilli ve tescilsiz) belirlenmelidir;
- Mümkün olan tüm konaklama ve benzeri hizmetler belirlenmelidir (dolmuş/ otobüs güzergahları, dükkanlar, vs.) Yapılması muhtemel karayol vb. çalışmalar öğrenilip hesaba katılmalıdır;
- Yerel halk, orman bölge müdürlükleri, arkeologlar, vb. ile görüşüp eski yollar, manzara noktaları, şelaleler, mağaralar, vs. özellikler hakkında bilgi toplanmalı ve GoogleEarth'de işaretlenmelidir; ardından özellikle yerel halkın bilgilendirileceği seminer vb. yapılmalıdır.
- Bölgeye ait tüm haritalar tedarik edilmeli ve tüm katır yolları, antik yol ve patikalar, vb. GoogleEarth'te işaretlenmelidir;
- Rota üzerindeki kilit noktalarla bir GPS dosyası oluşturulmalı ve en uygun güzergah bulunana kadar bu noktalar arasında yürünmelidir;
- İşaretleme yapmak için gereken izinler ilgili makamlardan alınmalı ve rota açılmalıdır. Rota üzerindeki kalıntılar ilgili Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurullarına bildirilmeli ve tescil altına alınması sağlanmalıdır.

2. Adım: Plan ve pazarlama

- Hedef gruplar belirlenmeli ve bu doğrultuda pazarlama planlaması çıkarılmalıdır.
- Yerel kimse ve seyahat acentaları ile söz konusu hedef gruplara ulaşmanın yolları belirlenmeli ve işbirliğine gidilmelidir.
- Ziyaretçi grup ve bireylerin ihtiyaç ve beklentileri yerel halka gösterilmeli ve bunlara yönelik hizmet verilmesi sağlanmalıdır. (konaklama, ulaşım, rehberlik, vb.)
- Sürdürülebilir bir kültür rotasının en

should plan for them all:

- waymarks and signposts
- accommodation and services
- map and guidebook
- electronic media – iphone app, facebook, website
- if you can't afford to pay people, use volunteers to waymark or to repair accommodation. But you need one trained local person who knows the route for every three or four volunteers.
- waymarking is generally best done by teams of 4 people (one to routefind and photograph, one to clear the route, two to paint). A team can waymark and clear 5-10km per day, depending on the type of path.
- signposts are normally placed where the route cuts an asphalt road. A team of three people with a jeep and GPS can generally erect 3-6 signposts in a day, depending on the distance between them.

The best route between two points is not the most direct one. A walking route should first use existing old roads, migration trails or public footpaths if possible, rather than forest roads or the dreaded asphalt; it should pass regular water supplies and any other local facilities. It should use as many different types of surface and environment as possible – zigzag paths up rocky hillsides, easy tracks through open forest, old roads past ruins. It should have spectacular viewpoints revealed as a surprise as you reach the top of a climb or turn a corner.

Routemaking is the art of reviving local history, and requires local knowledge and a sharp eye to spot the evidence around you.

önemli amaçlarından biri bölge kırsal halkına gelir sağlamak olduğundan, konaklama vb. hizmetler konusunda kendilerine devamlı destek sağlanmalıdır. Bu, kalkınma ajanslarının hibe destek programları veya Orman bölge müdürlükleri gibi kurumların finansal destek programları da olabilir;

3. Adım: Rotanın yapımı

- Muhtemel finansal kaynaklar belirlenmeli ve hibe alımlarının nasıl alınacağı planlanmalıdır. Bir bütçe ve zaman tablosu oluşturulmalıdır. Bir rota, çeşitli bölümlerden oluşur ve yalnızca bir bölümü yapmak çok faydalı değildir;
 - yol işaretleme ve levhalar
 - konaklama, vb. hizmetleri
 - harita ve rehber kitap
 - internet medya - app, Facebook, websitesi
- İşaretleme, konaklama hizmetlerinin onarımı, vb. çalışmalar için gereken iş

İki nokta arasında en iyi rota en doğrudan olanı değildir. Bir yürüyüş rotası, orman yolları ya da asfalttan ziyade öncelikli olarak mümkünse var olan eski yolları, göç yollarını ya da patikaları kullanmalıdır. Rota, düzenli olarak su kaynaklarından ve diğer yerel tesislerden geçmelidir. Mümkün olduğunca farklı tipte zemin ve çevreden geçmelidir; kayalık yamaçlardan geçen zor patikalar, açık ormanlık araziden geçen basit patikalar, antik kentlerden geçen eski yollar, gibi... Bir tırmanıştan sonra ya da bir köseyi döndükten sonra yürüyüşçülerin karşısına çıkacak sürpriz manzara noktalarına sahip olmalıdır. Rota yapımı yerel tarihi canlandırma sanatıdır ve yerel bilgi ve çevredeki kanıtları görmeyi sağlayacak keskin gözler gerektirir.

- mapping depends on making lots of observations and collecting local data from available sources. The map can be used for a smart-phone app as well as for a printed guide.
- it takes at least 3-4 months to write a guidebook, 1 month to translate and typeset it and 2-3 weeks to print it. The guidebook should have very specific instructions and times for each stage. Make sure that a native speaker checks the translation carefully, or your foreign users will continually get lost! Don't print too many of the first edition (not more than 1000) because you will want to change it.
- while you are working on the project, use a mailing list or facebook page both to inform local people and volunteers and to try to get sponsorship. Develop your social media presence as soon as you can but be prepared to make changes as you find out more about your walkers.
- meet with local travel agencies and provide them with sample tour programs for their customers, thus illustrating how they can benefit from the route.

gücü karşılanamıyorsa, gönüllü grupların yardımına başvurulabilir. Ancak, her 3-4 kişilik gönüllü için rotayı bilen bir kişi gerekmektedir;

- İşaretleme çalışmaları: İşaretleme çalışmaları genelde 4 kişilik bir ekip gerektirir. (1 kişi rota bulma ve fotoğraflama için, 1 kişi temizlik için, 2 kişi de boyama için). Böyle bir ekip, patika çeşidine bağlı olarak, günde ortalama 5-10 km'yi işaretleyebilir;
- Yön levhaları: Levhalar, genelde rotanın asfalt yolla kesiştiği yerlere konur. Bir adet jip ve GPS ile çalışan 3 kişilik bir ekip, günde 3-6 tane yön levhası dikebilir. Bu, aralarındaki mesafeye de bağlıdır;
- Haritalandırma çalışmaları: Haritalandırma, mevcut kaynaklara bağlı bir iştir. Söz konusu harita, aynı zamanda Kültür Rotaları Derneği'nin uzmanlaştığı akıllı telefon haritalandırma uygulaması ve rehber kitap için de kullanılabilir;
- Rehber kitap: Bir rehber kitabın yazılması 3-4 ay, mizanpajı 1 ay ve baskısı ise 2 hafta sürmektedir. Fiyatı, kitap tipine göre farklılık gösterir. İlk baskı 1000 adetten fazla yapılmamalıdır çünkü değişiklikler olacaktır. Kitap dili en az Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki olmalıdır.
- Proje üzerinde çalışırken sosyal medya üzerinden yerel halk ile gönüllü gruplara bilgi verilmeli ve sponsorluk bulmaya çalışılmalıdır. En kısa zamanda bir web sayfası geliştirilmelidir fakat yürüyüşçüler hakkında bilgi edinildikçe değişikliklere hazırlıklı olunmalıdır;
- Projenin gidişatından kamu haberdar edilmelidir. Özellikle seyahat acentelerine, müşterileri için örnek tur programları sağlayarak, rotadan nasıl faydalanabilecekleri gösterilmelidir.

Stage 4 – Go live

- take a journalist group or groups on the route.
- use social media – blog, blog and blog.
- involve schoolchildren, walking clubs, volunteers or anyone else to get people on the route.
- send copies of the book to the press and follow up with interviews, information packs, invitations.
- run education courses for accommodation providers.

The above-mentioned points are the basic considerations while preparing a route. Other considerations depend on the area, current tourism resources, the educational level of local people, the target groups and seasonality of the route, the attitude of village headmen, etc. A Cultural Route is an element of infrastructure which can be used by other nature and culture tourism activities.

There are four types of recognition for an international Culture Route:

- a Council of Europe Cultural Route
- an ERA – pan European E-footpath
- a WTN-recognized trekking route
- a UNESCO-recognised World Heritage Route

Recognition by one of these bodies makes it much easier to be recognised by any of the others and also gives access to international funds. In practice, WTN recognition is a fairly easy step with low costs; ERA recognition requires an alliance of walking clubs and is not a great asset as the 'Best of Europe' label is not yet widely recognised; UNESCO recognition takes a long time, government support and a huge budget.

4. Adım: Hayata Geçirme

- Bir ya da daha fazla basın grubu rotaya götürülmelidir;
- Sosyal medya kullanılmalıdır. (Mümkün olduğunca blog girişleri yapılmalıdır);
- Okul öğrencileri, yürüyüş kulüpleri, gönüllüler vb. rotaya teşvik edilmelidir;
- Rehber kitap, basına gönderilmeli ve ardından takibi yapılmalıdır;
- Konaklama hizmeti sunanlar için eğitim kursları düzenlenmelidir.

Yukarıda bahsedilenler bir kültür rotası oluşturulurken dikkate alınması gereken temel konulardır. Bunlara ilaveten bölge, mevcut ulaşım ve konaklama kaynakları, yerel halkın eğitim durumu, hedef gruplar ve mevsimsellik, muhtar vb.'nin yaklaşımlarına bağlı olarak farklı konular da çıkacaktır. Bir kültür rotası, üzerine diğer doğa turizmi çeşitlerinin inşa edilebileceği bir altyapı unsurudur.

Uluslararası bir Kültür Rotası için dört tip tanınma şekli vardır:

- Avrupa Konseyi Kültür Rotası
- ERA-pan Avrupa E-patikası
- WTN tarafından tanınan rota
- UNESCO onaylı Dünya Kültür Mirası Rotası

Bu kuruluşlardan biri tarafından onaylanmak diğerleri tarafından onaylanmayı ve uluslararası fonlara ulaşımı kolaylaştırır. Pratikte WTN onayını almak görece olarak daha kolay ve ucuz bir adımdır. ERA onayı için yürüyüş kulüpleriyle anlaşmalı olmak gereklidir ve bu onay, 'Avrupa'nın En İyisi' etiketi henüz yeterince tanınmadığından çok değerli değildir. UNESCO onayını almak ise uzun zaman, devlet desteği ve büyük bir bütçe gerektirmektedir.

The components required to take membership in the CRS network are listed in chapter 4.

Volunteer Support

Route maintenance requires systematic coordination, time, funding and regular human resources. In the last five years the Culture Routes Society has received regular voluntary support from different organisations and many other individuals from all around the world. One of the most important of these organisations is Gençtur, which is the accredited organisation of European Volunteer Service, an EU program that allows younger generations to take part in various projects and other opportunities across Europe.

Every year, Gençtur announces the type of voluntary work needed for the CRS routes and then the applicants are assigned to different tasks, which mainly includes waymarking and clearance of the routes for a few weeks. For instance, in 2016 a group of volunteers from Canada, France, Germany, Ukraine, etc worked on the Evliya Çelebi Way near Bursa for three weeks and helped with waymarking and general maintenance. İnegöl municipality, which is also one of the associates in the 'Europe to Turkey on Foot' Project, hosted this activity by supporting the team's transportation and accommodation.

Another source for voluntary support, particularly from individuals, is a website (www.workaway.info), which is a volunteering and cultural exchange platform that provides an opportunity for people to integrate and help local communities in over 150 countries. CRS has benefitted from voluntary support via workaway not only for the route maintenance but also computer tasks including website and social media improvements, map and smart

Bunun yanı sıra, KR D tarafından oluşturulan rota kriterleri de dikkate alınmalıdır. (bkz Bölüm 4)

Gönüllü Destek

Rotaların bakım ve onarımı, sistematik koordinasyon, zaman, ekonomik destek ve düzenli insan kaynağı gerektirmektedir. Kültür Rotaları Derneği, son beş yıl içerisinde, dünyanın dört bir yanından gelen çok sayıda bireyden ve farklı kurumlardan gönüllü yardım desteği almıştır. Bu kurumların en önemlilerinden biri, Türkiye Ulusal Ajansı tarafından akredite edilmiş Avrupa Gönüllü Hizmet (AGH) programı kapsamında hizmet veren bir kuruluştur. AGH, genç nesillerin Avrupa'daki farklı proje ve fırsatlarda yer almasına olanak sağlayan bir programdır. Gençtur, KR D rotalarında gönüllü destek bekleyen iş çeşit ve tanımlarının ilanını yapar ve ardından başvurular, genelde rota işaretleme ve temizlik/bakım işlerinde birkaç haftalığına görevlendirilir. Buna bir örnek olarak, 2016 yılında, Kanada, Fransa, Almanya, Ukrayna, vb. ülkeden gelen gönüllü bir grup, Evliya Çelebi Yolu üzerindeki rota işaretleme ve genel bakım işlerinde çalışmıştır. 'Avrupa'dan Türkiye'ye Yürüyoruz' projesinin iştirakçi kurumlarından olan İnegöl Belediyesi de ekibin konaklama ve ulaşımına katkı sağlayarak bu etkinliğe ev sahipliği yapmıştır.

Özellikle bireysel gönüllü yardım için bir diğer kaynak da www.workaway.info internet sitesidir. Workaway, insanlara, 150'den fazla ülkede yerel halka yardım etme ve bu toplumlarla entegre olma imkanı sağlayan bir kültürel değişim ve gönüllülük platformudur. KR D, Workaway aracılığıyla aldığı gönüllü desteği yalnızca rota bakımında değil, aynı zamanda internet sitesi ve sosyal medya kanallarını geliştirme, harita ve akıllı telefon uygulamaları oluşturma,

phone application development, etc. This kind of voluntary support creates a unique opportunity for international promotion of trails as well.

In 2014, the World Trails Network decided to create its own voluntary platform exclusively for trails and trail maintenance, but this is still an ongoing project.

In Europe, most national route organisations sub-contract at least some of the management of the route to the various local and provincial authorities in the area where the route passes. Therefore it is advisable to have proper written agreements with each national and local authority along the route. These should cover maintenance, signing, publicity and information services, public events, etc. and may take years to negotiate.

vb.'yi de içeren farklı ofis işlerinde de kullanmıştır. Bu tarz gönüllü destekler, uluslararası tanıtım için de bulunmaz bir fırsat yaratmaktadır.

2014 yılında Dünya Yürüyüş Yolları Şebekesi, yalnızca rotalara destek olacak kendi gönüllü yardım platformunu yaratmaya karar vermiştir ancak bu, hala devam eden bir çalışmadır.

Avrupa'daki ulusal rota kuruluşlarının pek çoğu, yönetimin bir bölümünü rotanın geçtiği bölgelerdeki çeşitli yerel ve bölgesel mercilere devreder. Dolayısıyla rota üzerindeki her ulusal veya yerel merciyle kurallara uygun antlaşmaları yapmak tavsiye edilir. Bu antlaşmalar bakım, işaretleme, tanıtım ve bilgi hizmetleri, kamusal etkinlikler vb. konuları kapsayabilir ve antlaşmaya varmak yıllar alabilir.

Making an International Cultural Route

International routes through Turkey are more likely to be recognized by the Council of Europe than any of the other international organisations. The Governing Board of the EPA awards the certification "Council of Europe Cultural Route" and carries out regular evaluation of certified routes in conformity with Committee of Ministers Resolution CM/Res(2013)67 which establishes the rules for the award of the "Cultural Route of the Council of Europe" certification. See Chapter 2 for more about the criteria for certification.

Some points to consider about the organisation submitting the route:

- the international organizing committee of each candidate route has to have a legal status, and the organisation in each country the route passes through should have legal status too.
- the country organisers should be linked in an association or federation of associations which has regular meetings or discussions and has developed a joint policy.
- the route should have a scientific committee of experts who can show that the route has a basis in fact and history.
- the international organisation should encourage long-term multilateral co-operation projects in priority areas (scientific research; heritage conservation and enhancement; cultural and educational exchanges among young Europeans; contemporary cultural and artistic practices; cultural tourism and sustainable development).
- the country organisers should have legal permission to make the route and should have good connections to the local authorities which manage the areas through which it passes.

Uluslararası bir Kültür Rotası Yapmak

Pratikte, Türkiye'den geçen uluslararası rotaların diğer uluslararası kuruluşlardan ziyade Avrupa Konseyi tarafından onaylanma olasılığı daha yüksektir. EPA Yönetim Kurulu "Avrupa Konseyi Kültür Rotası" sertifikasını verir ve "Avrupa Konseyi Kültür Rotası" sertifikası kurallarını koyan Bakanlık Komitesi Kararı CM/Res(2013)67'ye göre sertifikalı rotalar için düzenli değerlendirmelerde bulunur. Sertifika kriterleri hakkında daha fazla bilgi almak için 2. Bölüm'e bakınız.

Rotayı sunan kuruluşun göz önünde bulundurması gereken bazı noktalar:

- Her aday rotanın uluslararası kuruluş komitesi bulunmalı ve rotanın geçtiği her ülkedeki kuruluş yasal olmalıdır;
- Ülke kuruluşları düzenli toplantılar ya da tartışmalar yapan ve ortak bir poliçeleri olan bir dernek ya da dernekler birliğine bağlı olmalıdır;
- Rotanın temelini gerçeklere ve tarihe dayandığını gösterebilecek bilimsel bir komitesi olmalıdır;
- Uluslararası kuruluş, öncelikli alanlarda (bilimsel araştırma; miras koruma ve iyileştirme; genç Avrupalılar arasında kültür ve eğitim değiş tokuşu; çağdaş kültür ve sanat aktiviteleri; kültür turizmi ve sürdürülebilir kalkınma) uzun vade çok yönlü ortaklık projelerini teşvik etmelidir;
- Ülke kuruluşları rotayı yapmak için yasal izinleri almış olmalı ve rotanın geçtiği bölgeleri yöneten yerel mercilerle iyi bağlantılar içinde bulunmalıdır.

EICR, Avrupa Konseyi'nin teknik ajansdır ve Avrupa Kültür, Miras ve Peyzaj Konseyi'nin yürütme komitesiyle birlikte yeni Avrupa Kültür Rotaları'nı değerlendirip onaylamaktadır. Ayrıca her üç yılda bir rotaları yeniden değerlendirerek, kayıtlarını yeniler ya da iptal ederler.

The EICR is a technical agency of the Council of Europe and carries out evaluation and approval of new European Cultural routes on behalf of the CDCPP, the steering committee for Cultural Heritage and Landscape of the Council of Europe. They also re-evaluate routes every three years and confirm or rescind their registration.

Linking Turkish Cultural Routes to the World

Turkey is in an historically important geographic position and so ideally placed to develop Cultural Routes of various types in a cross-border context. Existing and potential routes include:

- routes based on historic civilisations – these can range from something as small as the Lycian Way to the Phoenician Route, based in Sicily and linking Phoenician ports all around the Mediterranean. Roman roads such as the Via Egnatia form a good basis for cross-border routes.
- routes based on historical travellers, who may have left memoirs or records. These include Evliya Çelebi – the first stage of his route between İstanbul and

Türkiye'deki Kültür Rotalarının Dünya'ya Bağlanması

Türkiye, tarihi olarak önemli bir coğrafi konumdadır ve sınır ötesi bağlamda çeşitli türlerde Kültür Rotası geliştirmek için ideal bir yerdir. Var olan ve potansiyel rotalar arasında:

- Tarihi uygarlıklara bağlı rotalar: Bu rotalar Likya Yolu gibi küçük bir rotadan Sicilya'daki Fenike Rotası'na ve Akdeniz'deki tüm Fenike limanlarını birbirine bağlayacak büyük bir rotaya kadar çeşitlendirilebilir. Via Egnatia gibi Roma yollarına odaklı olanlar da sınır ötesi rotalar için iyi bir temel oluşturabilir.

- Anılar ya da kayıtlar bırakmış tarihi gezginlere dayanan rotalar: Bunların arasında Evliya Çelebi Yolu bulunmaktadır. Evliya Çelebi'nin İstanbul'dan Mekke'ye olan yolculuğunun ilk aşaması bir rotaya çevrilmiştir, ancak bu rota, Viyana ya da Sudan yönüne dek

Mecca has been developed into a route, but this could be extended in either direction as far as Vienna or Sudan. We have proposed the development of an Evliya Çelebi Route around the Black Sea. The Abraham Path is an ambitious international undertaking to link all the sites associated with Abraham around the Middle East. While it is terribly restricted by the Syrian war and tensions in Israel, it ambitiously aims at regional peaceful dialogue. There is ongoing research on the Sufi route following Rumi's journey from Afghanistan to Konya.

- routes based on trade – the chief example is the Silk Road, which is currently under development by the UNWTO. Iznik Municipality is a member of the Ceramics route. The olive route and wine route are other examples of European routes which Turkish administrations could join.
- routes linking traditions, either built or cultural – the Spa route is an example of an association of towns with historic thermal baths, which use their common traditions to attract tourists interested in health tourism. Bursa is developing links with this organisation. Other routes link sites with pre-historic cave paintings, or megalithic monuments, or historical graveyards. The Sultans Trail, which extends the Ottoman frontier into Europe, could be another example.

The CRS is now taking the first steps to link Turkish and European routes via a project called Europe to Turkey on Foot. The aim is to link Italy and Turkey via the Balkans in a route network following ancient roads, and also bring European ideas about route management, marketing and services to Turkey.

uzatılabilir. KRD, Evliya Çelebi Yolu'nun Karadeniz çevresine doğru geliştirilmesini de önermiştir. Hz. İbrahim Yolu, Orta Doğu'da Hz. İbrahim'le ilişkilendirilen tüm yerleri birbirine bağlayan büyük bir uluslararası girişimdir. Rota, Suriye'deki savaş ve İsrail'le olan gerilimler nedeniyle son derece kısıtlı olsa da, bölgede barış diyalogunu kurmayı amaçlamaktadır. Mevlana'nın Afganistan'dan Konya'ya kadarki seyahatini izleyecek Sufi Yolu çalışmaları da devam etmektedir.

- Ticarete dayanan rotalar: Başlıca örnek, UNWTO'nun geliştirmekte olduğu İpek Yolu'dur. İznik Belediyesi de Seramik Rotası'nın bir üyesidir. Zeytin Rotası ve Şarap Rotası ise Türkiye'den bölgelerin katılabileceği diğer Avrupa rotalarına örnek olarak sayılabilir.
- İnşa edilmiş ya da kültürel gelenekleri birbirine bağlayan rotalar: Spa Rotası tarihi termal hamamları olan şehirlerin bir araya gelerek sağlık turizmiyle ilgilenen turistleri çekmek için ortak geleneklerini kullanmaları buna bir örnektir. Bursa, bu organizasyonla bağlantılar geliştirmektedir. Diğer rotalar, tarih öncesi mağara resimleri ya da anıt heykeller veya tarihi mezarlıklar olan bölgeleri birbiriyle ilişkilendirir. Osmanlılar'ın Avrupa sınırına kadar uzanan Sultanlar Yolu da uluslararası rotalara örnek olabilir.

KRD, an itibarıyla 'Avrupa'dan Türkiye'ye Yürüyoruz' adındaki bir projeye Türkiye ve Avrupa rotalarını birbirine bağlamak için ilk adımları atmıştır. Amaç, İtalya ve Türkiye'yi antik yolları takip eden bir ağ ile Balkanlar üzerinden birbirine bağlamak ve ayrıca rota yönetimi, pazarlama ve hizmetleri hakkındaki Avrupa fikirlerini Türkiye'ye getirmektir.

Sustainable Support for Routes

.....

Rotalar İçin Sürdürülebilir Destek

Sustainable development

We can define sustainable development as planning improvements in life (both present and future) in a way that will meet the necessities of the next generations. Sustainable development creates a balance between people and nature, by organizing the consumption of natural reserves in order to have least impact on them. Although sustainable development is seen as mainly focusing on the balance between humanity and nature, we should always consider the social, economic, ecological, spatial and cultural dimensions too. In this regard, Cultural Routes, if they are managed properly, can contribute considerably to quality sustainable development.

Sustainability of Cultural Routes

Most long distance Cultural Routes run through rural areas where economic and social conditions are less advanced than in urban areas. Although the initial development phase is difficult and time-consuming to co-ordinate, once the route becomes well-used, local people will accept and appreciate it. Once managed systematically with the active involvement of local people, these routes can help generate

Sürdürülebilir kalkınma

Sürdürülebilir kalkınmayı, hem şu andaki hem de gelecekteki yaşamda, sonraki nesillerin ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde gelişimler planlama olarak tanımlayabiliriz. Sürdürülebilir kalkınma, doğal kaynak tüketimini en az etki sağlayacak şekilde düzenleyerek insanlar ve doğa arasında bir denge kurar. Sürdürülebilir kalkınma temelde insanlık ve doğanın dengesine odaklanıyor gibi görülsede, sosyal, ekonomik, ekolojik, uzamsal ve kültürel boyutları da göz önünde bulundurmalıyız. Bu bakımdan, kültür rotaları olması gerektiği gibi yönetilirse sürdürülebilir kalkınmanın kalitesine oldukça iyi bir biçimde katkı sağlayabilirler.

Kültür rotalarının sürdürülebilirliği

Kültür rotalarının pek çoğu, ekonomik ve sosyal şartların şehirlere göre daha az gelişmiş olduğu kırsal alanlardan geçer. Başlangıç sürecinin yönetimi zor ve zaman alıcı olsa da, rota sürekli kullanılır hale geldiğinde, yerel halk onu sahiplenecek ve ona önem verecektir. Yerel halkın etkin katkısıyla sistematik bir biçimde yönetildiğinde rotalar, yalnızca tarım ve hayvancılıkla geçinen bölgelerde alternatif

alternative income for areas that used to live on the profits of agriculture and livestock farming.

In Turkey, starting from the 1980's, migration from villages to big city centres has been a very rapid process. The reason that rural populations prefer to live in towns is usually due to inability to generate sufficient income in the villages (other factors such as access to public services also play a major part). Villagers who are deeply engaged with rural activities and have considerable skills in this field, feel forced to migrate to industrial centers where there is already a problem of overpopulation. If Cultural Routes can be used

Organising events or integrating existing ones into sustainable tourism activities has numerous advantages. Firstly, it creates joint promotion both for the routes and the events, and this promotion can be on local and national or international levels. These events can be walking festivals or marathons on routes as well as other festivals associated with the local culture, traditions, food, history and other attributes. In Turkey, the most common examples are: oil wrestling fests; special days for local products such as fruits and vegetables, and other local dishes; horse and other animal races; religious festivals; modern cultural events such as cinema, theatre, music and other festivals; traditional spring celebrations, university fests, etc.

Once these events are promoted properly in good time, using suitable media channels, then route visitors become aware and would often like to experience such local festivals and even plan their travels accordingly.

gelir imkanları oluşturmaya yardımcı olur.

Türkiye'de 1980'lerden itibaren köylerden büyük şehirlere hızlı bir göç süreci yaşanmaktadır. Kırsal nüfusun şehirlerde yaşamayı tercih etmesinin ardındaki sebep, genellikle köylerde yeterli finansal gelirin elde edilememesidir ki bunda kamusal hizmetlere ulaşım gibi faktörler de büyük bir rol oynamaktadır. Kırsal aktivitelerle uğraşan ve bu alanda son derece bilgili ve yetenekli olan köylüler, çoktan aşırı nüfus problemleri yaşayan endüstriyel merkezlere göç etme zorunluluğu yaşarlar. Kültür rotaları, kırsal alanlarda alternatif gelir yaratmak için kullanılırsa, uzun vadede göç

Çeşitli etkinlikler düzenlemenin ya da var olanları sürdürülebilir turizm aktiviteleriyle entegre etmenin çeşitli avantajları vardır. Öncelikle, bu, hem rotalar hem de bu etkinlikler için müşterek bir tanıtma imkanı sağlar ki bu tanıtım, yerel ve ulusal seviyede yapılabileceği gibi, uluslararası boyuta da taşınabilmektedir. Bu etkinlikler, rotalarda düzenlenen yürüyüş ve maratonlar olabileceği gibi, aynı zamanda yerel kültür, gelenekler, yiyecek, tarih ve diğer özelliklerle de alakalı olabilmektedir. Türkiye'deki en yaygın örnekler: yağlı güreş müsabakaları; meyve ve sebze gibi yerel ürün ve diğer yemek çeşitlerine adanan özel günler; at ve diğer hayvan müsabakaları; dini etkinlikler; sinema, tiyatro, müzik, vb. çağdaş sanat etkinlikleri; geleneksel bahar kutlamaları ve üniversite şenlikleri, vb'dir.

Bunların tanıtımı zamanında ve doğru kanallar kullanılarak yapıldığında, rota ziyaretçileri, bu tarz yerel şenlikleri deneyimlemek ve hatta tatil programlarını ona göre ayarlamak isteyebileceklerdir.

to create alternative income for rural areas, in the long term this could play a considerably important role in preventing migration problems.

Moreover, once income generation starts working efficiently, this will help keep the younger people in the villages. By their involvement in providing visitor services, and their knowledge of new technologies and languages, younger people can take more active roles in their communities while meeting other people from different cultures and accumulating new skills. This is generally followed by incentivising other village residents to set up accommodation or start other non-industrialized tourism services.

Practical Entrepreneurship

Walkers generally prefer staying in home pensions, campsites or small-scale boutique hotels. Such services can be offered by individuals or sometimes collectively by a joint collaboration within a village. Converting existing abandoned public buildings (schools, health clinics, etc) into accommodation centres is an economic and environmentally sustainable method of meeting service requirements of Cultural Route visitors.

Villagers often start hosting visitors informally, then develop the idea making their own tourism business. They start with offering services to meet basic needs like bed and breakfast. However, if the business works well and if the state's license conditions and procedures are not too hard to meet, the service providers start observing other needs and try to improve their businesses by providing additional services such as other meals, bag transfers, picnics, alcohol. They may upgrade their accommodation to meet the needs of richer customers.

problemlerini dahi önlemede önemli bir rol oynayabilirler.

Dahası bu gelir, etkin bir biçimde sağlanmaya başlandığında, genç nüfus köylerde kalmaya başlayacaktır. Ziyaretçiler için hizmet sağlamaya olan katkıları ve yeni teknoloji ve dil bilgileriyle genç nesiller kendi topluluklarının içinde daha aktif rol oynayabilirler. Bir yandan da farklı kültürlerden yeni insanlarla tanışarak yeni beceriler kazanırlar. Bu süreç, genellikle bu kişilerin diğer köy sakinlerini kendi konaklama yerlerini açmaları ya da diğer endüstrileşmemiş turizm hizmetlerini başlatmaları için teşvik etmesiyle devam eder.

Uygulamalı Girişimcilik

Yürüyüşçüler, genellikle aile pansiyonlarında, kamplarda ya da küçük ölçekli butik otellerde konaklamayı tercih ederler. Bu tarz hizmetler, bireyler tarafından ya da bazen köy içerisinde ortaklaşa bir şekilde verilebilir. Var olan, kullanılmayan kamusal binaların (okullar, sağlık ocakları vb.) konaklama merkezlerine çevrilmesi, kültür rotası ziyaretçilerinin ihtiyaçlarını karşılamak için hem ekonomik hem de çevresel olarak sürdürülebilir bir yöntemdir.

Köylüler, genellikle ziyaretçileri gayri resmi olarak ağırlamaya başlar, ardından bunu bir iş olarak yapma fikrini geliştirirler. Önce yatacak yer ve kahvaltı gibi basit ihtiyaçları karşılayacak hizmetler vermeye başlarlar. Ancak eğer işler iyi giderse ve devletin ruhsat verme koşulları ve prosedürleri çok zor değilse, hizmet veren kişi, valiz transferleri, piknik organizasyonları ya da alkolü içecek temini gibi ek hizmetler sunarak işini büyütmeğe başlar.

İlgili devlet kuruluşları ve bu sektörde çalışan STK'lar bu tip girişimcileri eğitim kursları ve ek kaynaklarla destekleyerek işin etkin ve düzenli bir biçimde

Relevant government bodies and NGOs working in the sector should support such entrepreneurs with training courses and additional funding, so that the businesses develop effectively and continuously. Local authorities should also help new pension owners to get the required licences. The CRS recommends creation of a scheme which will defer the need to get licences

geliştirilmesine yardımcı olmalıdır. Yerel yetkililer de yeni pansiyon sahiplerine gerekli ruhsatların verilmesinde yardımcı olmalıdırlar. KRK, girişimciye işini öğrenip yola sokana ve ilk harcamalarını kurtarana dek ruhsat gerekliliğini erteleyecek bir düzenleme önermektedir. Örneğin Fransa'da altı yataktan az olan konaklama yerleri ruhsat gerektirmemektedir. Bu

until the entrepreneurs have had time to learn their trade and recover some of their initial investment. For example, in France, accommodation with less than six beds does not require licencing. In this way, Cultural Routes tourism can expand without official hindrance and make a contribution to micro and macro economies in a sustainable way.

yolla kültür rotaları turizmi resmi bir engel olmaksızın geliştirilebilir ve mikro ve makro ekonomilere sürdürülebilir bir kalitede katkıda bulunabilirler.

Kültür rotalarının üzerindeki bu tip yerel işletmeler rota boyunca her aşamada konaklama yeri varsa düzgün bir biçimde çalışırlar. Eğer arada konaklama olmayan yerler varsa, yürüyüşçüler yanlarında çadır

This type of local enterprise along Cultural Routes only works if there is accommodation available at all stages along a route. If there are gaps in accommodation, walkers will carry a tent, and may choose to camp all the way instead of staying in local pensions.

The most effective and cheapest way of supporting local accommodation providers is to link them in a local organisation (club, society, informal group). The organisation members will exert pressure to provide accommodation in places where there is none. Also, experienced providers can provide teaching for their less-experienced colleagues; services, equipment and personnel can be shared; joint services can be provided.

Route Maintenance:

Since Cultural Routes mostly run through natural, rural areas and because they rely on certain standard services

Local entrepreneurs should always remember that walkers compare their accommodation and services with others along the route and on other routes. And all this information is immediately shared on social media. Points of comparison include:

- Pricing (both basic and extra services).
- Facilities, quality and cleanliness.
- Authentic atmosphere (traditional buildings, local foods, etc)
- Extra services such as transfer of bags, laundry, drying clothes.
- Attitude, friendliness, adaptability (early breakfasts, vegetarianism, accommodation of children or dogs, etc).

taşıyacaklar ve muhtemelen yerel bir konaklama yerinde kalmaktansa kamp kurmayı tercih edeceklerdir.

Konaklama hizmeti veren yerleri desteklemenin en etkin ve ucuz yolu, hepsini kulüp, dernek, oluşum, vb. yerel bir kuruluşta birleştirmektir. Kuruluş üyeleri, konaklama yeri olmayan bölgelerde konaklama yeri açılması için uğraşacaklardır. Ayrıca deneyimli konaklama yeri sahipleri daha az deneyimi olanlara bilgi verebilir, hizmet, ekipman ve personel paylaşımı yapılabilir, ortaklaşa hizmetler sunulabilir.

Rota Bakımı:

Kültür rotaları, genellikle kırsal bölgelerden geçtiği ve işaretleme ve tabelalandırma gibi standart hizmetler gerektirdiği için düzenli bakıma ihtiyaç duyarlar. Bazı durumlarda bakım işleri rota yapıcılar, gönüllüler, devlete bağlı olmayan kuruluşlar tarafından yapılırken, bazı yerlerde yerel yönetim kuruluşları ve özel idareler, bakım

Yerel girişimciler, yürüyüşçülerin, rota boyunca kaldıkları konaklama yerlerini ve aldıkları hizmeti birbirleriyle karşılaştırdıklarını hiçbir zaman unutmamalıdır. Bu tip bilgiler artık anında sosyal medya üzerinden paylaşılmaktadır. Karşılaştırma konuları:

- Fiyatlandırma (temel ve ekstra hizmetler);
- Tesisler, kalite ve temizlik;
- Otantik atmosfer (geleneksel yapılar, yerel yemekler vb.);
- Valizlerin transferi, çamaşır yıkama ve kurutma gibi ekstra hizmetler;
- Tavrı, güleryüzlülük, uyum (erken kahvaltı, vejetaryenlik, çocuk ya da köpeklerin konaklaması, vb).

like way-marking and signposting, they require regular maintenance. In some cases the maintenance work is done by route makers, volunteers and non-government organisations, while in some cases the local government bodies and administrations organize and support it. One of the most essential criteria in designing and maintaining a Cultural Route should be to leave the least impact on the environment. Route-marking should be clear but not intrusive, signposts should be only placed where needed and accommodation owners should not be permitted to add signs to their pensions along the route.

From time to time, villagers compete to direct visitors to their accommodation. In one village on the Lycian Way, accommodation owners regularly re-paint waymarks and move signs to direct visitors to their pension or shop rather than rival accommodation. Many local meetings have failed to solve this problem, which results in confusion and walker dissatisfaction, affecting entrepreneurs all along the route.

Fortunately, the offending parties cannot access the i-phone app or the website, so these remain accurate!

çalışmalarını organize eder ve destekler. Bir kültür rotasını tasarlamada ve korumada en önemli kriterlerden biri, çevre üzerinde en az etkiyi bırakmaktır. Rota işaretleme görünür olmalı ancak rahatsız edici olmamalıdır, tabelalar yalnızca gerekli yerlere yerleştirilmeli ve konaklama yeri sahiplerinin rota boyunca tabela koymalarına izin verilmemelidir.

Zaman zaman köylüler, ziyaretçileri kendi konaklama yerlerinden geçirmek için birbirleriyle çekişmektedir. Likya Yolu üzerinde bir köyde, konaklama yeri sahipleri, düzenli olarak patika işaretlerini yeniden boyuyor ve işaretleri rakip konaklama yerinden ziyade, kendi pansiyon ya da dükkanlarından geçecek şekilde yeniden düzenliyorlar. Gerçekleştirilen pek çok yerel buluşma, yürüyüşçüler arasında kafa karışıklığına ve memnuniyetsizliğe neden olan ve rota boyunca girişimcileri etkileyen bu sorunu çözmeye yeterli olmamıştır.

Neyse ki, bu karışıklığa neden olan kişiler, rehber kitaba, mobil uygulamasına ya da web sitesine ulaşamıyor, dolayısıyla yürüyüşçüler bu kanallardan uyarılıyorlar.

Marketing and Promotion of Routes

Rotaların Pazarlama ve Tanıtımı

Marketing materials

Each route needs certain materials in order to bring it to market. Below we list them with some comments:

Maps – in order to establish a route, it's necessary to have maps of the working area before you start, and to develop a map, which route users can carry with them while exploring. In Turkey, the only printed large-scale contour maps are the military 1:25,000 maps, which are of restricted use. If your project is in partnership with a university, the forestry/national parks, or other government body, it should be possible to 'borrow' these maps for purposes of exploration. However, if you base your final map on this material, the Mapping General Command will expect not only to approve your maps, but also will charge you an outrageous fee for their use.

To avoid this, the first trail maps in Turkey were drawn using the 1:50,000 Russian Military maps of Turkey, which were available at minimum cost or even free on the internet.

Fortunately, free satellite imagery and the vector mapping data extracted from it

Pazarlama malzemeleri

Her rota, pazara girmek için belli bir takım malzemelere ihtiyaç duyar. Bunlar, bazı yorumlarla birlikte aşağıda listelenmiştir:

Haritalar: Bir rota oluşturmaya başlamadan önce, rota kullanıcılarının bölgeyi keşfederken yanlarında taşıyacağı, çalışacağınız bölgeye ait bir harita geliştirmeniz gerekecektir. Türkiye'de büyük çaplı eş yükselti haritaları 1:25,000 askeri haritalardır ve bunların kullanımı kısıtlıdır. Eğer projeniz bir üniversiteyle, Orman Müdürlüğü/Milli Parklar ya da diğer devlet kurumlarıyla ortaksa, bu haritalar keşif amaçlı "ödünc" alınabilir. Ancak eğer son haritanızı bu materyal üzerine kurgularsanız, Harita Genel Komutanlığı haritalarınızı onaylamaz ve ayrıca kullanım için sizden yüksek miktarda bedeller talep eder.

Bu durumdan kaçınmak için Türkiye'nin çizilen ilk yürüyüş rotası haritası 1:50,000 ölçekli Rusya askeri haritalardır, bu haritalar düşük bedellerle ve hatta internet üzerinden ücretsiz olarak temin edilebilir.

Neyse ki, ücretsiz uydu görüntüleri ve bu görüntülerden elde edilen vektör

are now ubiquitous. The software required to draw the map is also now free – we can thoroughly recommend QGIS and the maps to which it links – open street map, open cycle map, etc. Separate vector files give access to contours, rivers and lakes, roads, etc, and these can be assembled in layers to give you a basic high-resolution map suitable both for printing and for use in a mobile application. To this map you can then add further layers for your route, other footpaths, etc.

You may want to export the map to Adobe Photoshop to add symbols for drinking water, bus stops, ruins or whatever you like, and names of villages, ruins, hills, rivers, etc. Of course, you have to collect this data when you are researching the route. Note that the Mapping General Command should check your map before you print it to ensure that you have not added any militarily sensitive information. They will also check place names.

Mobile apps: Once you have a map, the mobile app is relatively easy to prepare. This sort of app runs from a GPS (location services) signal, not a wifi signal, so can be online continuously, except in the bottom of canyons or dense woods where a signal will not penetrate. The CRS now have a standardised database which is suitable for most routes, and which allows you to set up all the points of interest along your route. These can be almost anything you like – from accommodation to ruins. Each point of interest can have text and photos associated with it. Applications can fairly easily be converted to other languages.

Guide book: Most walkers like a guide book in order to read about the route and plan their walking before they arrive; often, guidebooks include a folded detachable map. It's also a good backup to an application as, if your GPS or phone battery

haritalar günümüzde oldukça yaygındır. Haritayı çizmek için gereken yazılım da artık ücretsizdir. QGIS'yi ve ona bağlı olan açık kaynak sokak ve bisiklet haritaları, vb. gibi haritaları öneriyoruz. Aynı vektör dosyaları hatlara, nehir ve göllere, yollara vb.'ye ulaşımı sağlıyor ve bunları katmanlar halinde bir araya getirerek hem baskıda hem de mobil uygulamalarda kullanılacak basit yüksek çözünürlüklü haritalar elde edebilirsiniz. Bu haritaya daha sonra rotanız, diğer patikalar vb. diğer katmanları ekleyebilirsiniz. Bu aşamadan sonra en iyisi haritayı Adobe Photoshop programına aktararak içme suyu, otobüs durakları, antik kentler ya da diğer özelliklere dair semboller ile köyler, harabeler, tepeler, nehirler vb.'nin isimlerini ekleyebilirsiniz. Elbette rotanız için araştırma yaparken bu bilgileri toplamak zorundasınız. Haritanızı bastırmadan önce, Harita Genel Komutanlığı bu haritada herhangi bir hassas askeri bilgiye dair bir şey olup olmadığını kontrol etmelidir. Ayrıca yer isimlerinin doğruluğunu da kontrol edeceklerdir.

Mobil uygulamalar: Haritanız hazırlandıktan sonra, mobil uygulamanın hazırlanması görece olarak daha kolaydır. Bu tür uygulamalar, Wifi değil GPS (konum hizmetleri) sinyali üzerinden çalışırlar, dolayısıyla sinyal almanın zor olduğu kayon tabanları ya da yoğun ormanlık alanlar haricinde her an çevrimiçi olabilirler. KRD'nin artık hemen hemen bütün rotalara uygun olabilen ve rota üzerindeki bütün ilgi çekici alanları işaretleyebileceğiniz standart bir veritabanı bulunmaktadır. Bu ilgi alanları konaklamadan harabelere dek her şey olabilir. Her ilgi alanıyla ilgili metinler ve fotoğraflar eklenebilmektedir. Uygulamaların bir diğer avantajı ise diğer dillere kolayca adapte edilebilmeleridir.

Rehber kitap: Yürüyüşçüler rota hakkında bilgi sahibi olmak ve yürüyüşe

dies, or you lose your device, the app is inaccessible.

There are many different styles of guidebook on the market in different formats. Two things to remember:

- Most users like a guide book that they can put in a small bag or rucksack pocket, but the book has to be slightly larger than the folded map. So the book size has to be a compromise between the map and the pocket!
- Coloured pictures on every page look good, but have to be printed on coated paper. Coated paper is much heavier than uncoated – if you sell books by post, the weight of your book is important! Most trekkers prefer a lightweight book, too.

Visibility and social media

Every route needs a presence on the internet. The most permanent presence is a website, which is a useful source of information for all route users. An example of an excellent route website is abrahampath.org. It has all the information you need to walk the trail, including maps, route descriptions, links to service and accommodation providers, etc. All it lacks is alternative languages!

For a short trail network, sifnostrails.com is also a good example in four languages.

A website is only as good as its links and its position on the search engine – these are the ways that users find your site. A good web marketer will be able to push up your site visibility and attract much more traffic. You can monitor traffic and site ratings with Google Analytics. Try to develop links with sites with higher ratings, as this will push up your rating and bring you to the front of the search engine queue.

If you want to sell books and maps, or other trekkers' necessities, you need a shopping cart and/or merchant account on your site. These are easy and inexpensive

çıkmadan önce plan yapmak için bir rehber kitaba ihtiyaç duyarlar. Pek çok rehber kitapta bir de katlanabilir ve koparılabilir harita bulunur. Rehber kitaplar, ayrıca GPS sinyali alınmadığında ya da telefonun şarjının bitmesi ya da kaybolması gibi durumlarda iyi bir yedektir. Günümüzde piyasada farklı formatlarda pek çok rehber kitap bulunmaktadır. Rehber kitaplarla ilgili olarak unutulmaması gereken iki şey vardır:

- Pek çok kullanıcı rehber kitapları küçük bir çantada ya da sırt çantalarının yan gözlerinde taşımayı tercih ederler, ancak kitabın haritadan bir parça daha büyük olması gerekir. Dolayısıyla, kitap boyutunda harita ve cebe bağlı olarak tavizde bulunmanız gerekebilir.
- Her sayfada renkli fotoğraflar güzel gözükür ancak bunların kuşe kağıda basılması gerekir. Kuşe kağıt kitaplar ise çok daha ağır olurlar. Eğer kitaplarınızı posta yoluyla satıyorsanız, bu önemli bir ayrıntıdır.

Görünürlük ve sosyal medya

Her rota, mutlaka internette olmalıdır. En kalıcı çözüm, rota hakkında faydalı bir bilgi kaynağı olan bir web sitesidir. İyi yapılmış bir rota web sitesine örnek olarak Hz. İbrahim Yolu'nunkini verebiliriz: <http://abrahampath.org>. Bu sitede rotayı yürümek için ihtiyacımız olan bütün bilgiler, haritalar, rota tanımları, hizmet ve konaklama yerlerinin linkleri vb. bulunur. Sitenin tek eksiği alternatif dil seçeneğinin olmamasıdır.

Daha kısa bir rota ağı için, www.sifnostrails.com da iyi bir örnektir ve dört dildedir.

Bir web sitesi, sahip olduğu bağlantılar ve arama motorlarındaki konumuyla ön plana çıkmaktadır. Bu sayede insanlar web sitenizi bulacaklardır. İyi bir web

2008km
total trail mapped
80210
conversations along the way

- DISCOVER**
Blog stories, photos & videos from the path
- WALK**
Join a hike and explore the guidebook
- CONNECT**
Start planning your trip and contact us with any questions

Recent stories from the Abraham Path:

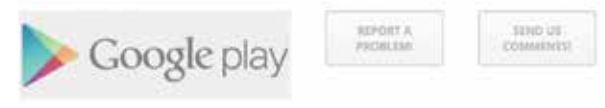
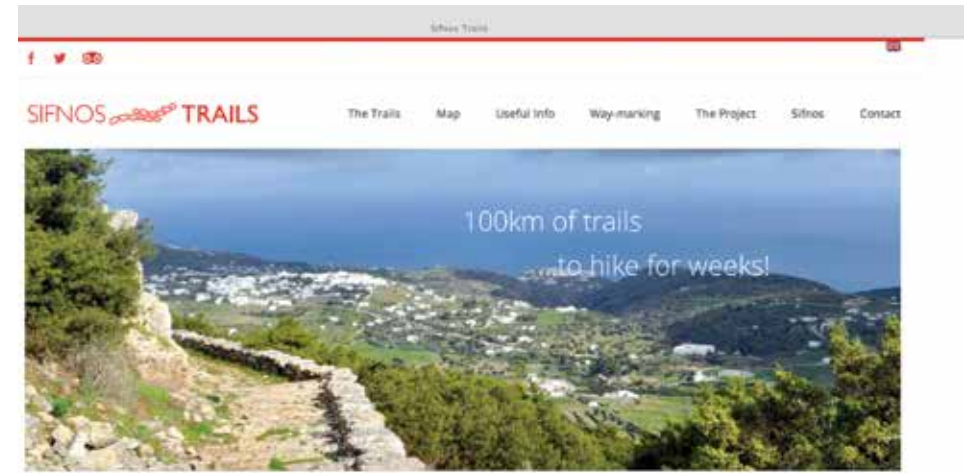
How 1 Foolishly Agreed to Break a Wild Camel
November 20, 2021
Some hikers use "vehicle support" when traveling quickly along Roadways →

Answers to the Abraham Path Trivia Quiz
Last month we sent you a quick quiz that tests your knowledge Roadways →

Wilderness First Aid Training Helps Rescue Injured Hiker
August 24, 2021
The Abraham Path Initiative strives to play a supporting role Roadways →

to set up, but they take a percentage of the purchase value in return for taking orders and running credit card transactions. One good option is 2CO, www.2checkout.com, an American site. Remember, if you are selling over the internet, you should be registered for tax.

A good multilingual website costs money and needs regular updating to attract traffic. Here are some points to consider:

- do you have a profile of your users, so that you can design the website according to their needs?
- do you have many travel agencies or hotels on the route which might like to advertise on your website?
- are there many events scheduled on your route?
- is your visual style established? (logo, fonts, picture library, etc)
- do you have a list of members who you want to maintain contact with?
- do you have time and skills to maintain a website?

If the answer to most of these is no, it's probably better to start with a blog or a facebook page, until you can define your needs more exactly.

Social media is an excellent way to build up interest in your route, share news and experiment with ways of being visually attractive. Facebook is possibly past its peak, but twitter, instagram and other social sites are springing up to take its place. Whichever options you take, try to plan your web presence and allow enough time to implement your plan.

Finally, don't forget local promotion – talks at walking or activity clubs, book signings, your local TV or radio station, networking with your neighbours. And keep a record of names and mail addresses so that you can get in touch again.

pazarlamacı sitenizin görünürlüğünü yükselterek, daha fazla trafik çekmenizi sağlar. Site trafiğinizi ve reytinginizi Google Analytics denilen araç sayesinde izleyebilirsiniz. Daha yüksek reytingi olan web siteleriyle linkler geliştirmeye çalışırsanız bu sizin reytinginizi yükseltecek ve web sitenizi arama motoru sonuçlarında daha üst sıralara taşıyacaktır.

Eğer kitap, harita ve diğer trekking ihtiyaçlarını internet üzerinden satmak istiyorsanız, sitenize bir alışveriş sepeti ve/veya ticaret hesabı eklemeniz gerekir. Bunları kurmak basit ve ucuzdur ancak her alışverişten, sipariş alma ve kredi kartı işlemi üzerinden yüzdeler alırlar. İyi bir seçenek 2CO adında bir Amerikan web sitesidir: www.2checkout.com. Unutmayın, eğer internet üzerinden satış yapıyorsanız, vergi için kayıtlı olmanız gerekir.

Çok dilli iyi bir web sitesi, bütçe ve trafik çekmek için düzenli güncelleme gerektirmektedir. Aşağıda bazı önemli noktalar sıralanmıştır:

- Web sitenizi ihtiyaçlarına göre tasarlamamız gereken bir kullanıcı profiliniz var mı?
- Web sitenize reklam vermek isteyebilecek seyahat acentesi ya da oteller var mı?
- Rotanız üzerinde planlanan etkinlikler var mı?
- Görsel tarzımız hazır mı? (logo, yazı karakterleri, fotoğraf galerisi, vb.)
- İletişim halinde kalmak istediğiniz bir üye listeniz var mı?
- Bir web sitesinin bakımını üstelenebilecek zaman ve beceriniz var mı?

Eğer bu soruların çoğuna cevabınız hayır ise, ihtiyaçlarınızın tam olarak ne olduğuna karar verene dek geçici bir blog ya da bir Facebook sayfası ile başlamanız daha iyi olabilir.

Sosyal medya çekici bir görsellelikle rotanıza ilgi uyandırmak, haber

Impact of Cultural Routes

In 2011, the Council of Europe, jointly with the European Commission, carried out a study of the impact of Cultural Routes on small and medium sized enterprises. Besides overall analysis, five different routes throughout Europe, including the Via Francigena, were selected as case studies. The study outcomes provided valuable recommendations for the development of the Cultural Routes program in the following years.

The study found that the impact of the five routes varied very much, but in general cultural routes networks benefit SMEs by providing markets for SME products and contribute to tourism revenue generation in remote destinations.

According to the study, the most urgent issues that Cultural Routes need to address include the development of better:

- transnational connectivity of the Cultural Routes network;
- co-ordination at European level of the development and promotional strategies of the Cultural Routes;
- brand image and marketing strategies;
- quality and sustainable tourism standards development/implementation;

ve deneyim paylaşmak için harika bir yoldur. Facebook, muhtemelen zirve dönemlerini geride bırakmış durumda ama Twitter, Instagram ve diğer sosyal medya kanalları hala gözdedir. Hangi seçeneği değerlendirecek olursanız olun internetteki varlığınızı planlamaya ve planınızı gerçekleştirmek için yeterli zamanı ayırmaya çalışın.

Son olarak, yürüyüş ya da aktivite kulüpleri, kitap imza günleri, yerel TV ya da radyo kanalları, komşulara duyurular, vb. yerel duyuru yöntemlerini unutmayın. Ayrıca, tekrardan iletişime geçebilmek için isim ve e-posta adreslerini kaydetmelisiniz.

Rotaların etkileri

Avrupa Konseyi, Avrupa Komisyonu ile birlikte, 2011'de, Kültür Rotaları'nın küçük ve orta çaplı işletmeler üzerindeki etkisini gösteren bir çalışma yapmıştır. Genel incelemelerin yanı sıra, aralarında Via Francigena'nın da olduğu beş farklı rota örnek olarak ele alınmıştır. Çalışmanın çıktuları, gelecek yıllarda Kültür Rotaları programının geliştirilmesi için değerli öneriler ortaya koymuştur.

Araştırma, bu beş rotanın etkisinin oldukça çeşitli olduğunu ancak genel olarak kültür rotaları ağının küçük ve orta çaplı işletmelerin ürünleri için pazar açarak ve ücra destinasyonlardaki turizm gelirine katkı sağlayarak bu işletmelere faydalı olduğunu ortaya koymuştur.

- Çalışmaya göre, Kültür Rotaları'nın çözmesi gereken en acil sorunlar:
- Kültür Rotaları ağının uluslar ötesi bağlantıları;
- Kültür Rotaları kalkınma ve tanıtım stratejilerinin Avrupa seviyesinde düzenlenmesi;
- Marka imajı ve pazarlama stratejileri;
- Kalite ve sürdürülebilir turizm standartlarının geliştirilmesi/uygulanması;

- human and financial resources of the Routes;
- expertise in the management of the networks;
- exchange of good practices; and
- network management and performance evaluation tools.

International promotion of Cultural Routes

In view of this survey, the EPA/EICR are taking steps to improve the visibility and effect of Cultural Routes. The following list shows how some steps are being implemented:

- set up ways of evaluating the performance of routes – the EPA has launched a new evaluation program for candidate and established routes, several routes have been downgraded and others newly approved.
- evaluation of the European Institute of Cultural Routes – a new director has just started work with a new mandate.
- design the route criteria in conjunction with stakeholders – this is a slow process with few results so far.
- rebrand the Cultural Routes programme – this has started with a new website and far more attractive image: culture-routes.net.
- develop a long-term marketing strategy with overall goals. The EPA now has a presence at the Berlin ITB tourism fair in partnership with UNWTO.
- develop educational, cultural and tourism management models. The EPA is now offering a training program for route makers in conjunction with the UN World Tourism Organisation.

Finally, the report recommended that the Council of Europe Cultural Routes, other routes developed with EU funding, UNESCO initiatives and other projects should work together to establish a joint

- Rotaların insan ve finansal kaynakları; Ağ yönetimlerinde uzmanlık;
- Uygulama konularında değiş-tokuş;
- Ağ yönetimi ve performans değerlendirme araçlarıdır.

Rotaların uluslararası tanıtımı

EPA/EICR, bu çalışma ışığında, Kültür Rotaları'nın görünürlüğünü ve etkisini artırmak için adımlar atıyor. Aşağıdaki liste bazı adımların nasıl uygulandığını gösteriyor:

- Rotaların performansını değerlendirmek için bazı yöntemlerin uygulanması: EPA, aday olan ve çoktan kurulmuş rotalar için yeni bir değerlendirme programı oluşturdu, bazı rotalar nitelikten düştü ve birkaç yeni rota onaylandı.
- Avrupa Kültür Rotaları Enstitüsü'nün değerlendirmesi: Yeni bir müdür, yeni talimatlarla çalışmaya başladı.
- Rota kriterlerinin paydaşlarla birlikte belirlenmesi: Bu adım, henüz az bir yol kat edilmiş, yavaş ilerleyen bir süreçtir.
- Kültür Rotaları programını yeniden markalaştırmak: Bu adım, yeni bir web sitesi ve çok daha çekici bir imajla başlamıştır: www.culture-routes.net.
- Genel hatlarıyla tüm amaçları kapsayan uzun dönem bir pazarlama stratejisi geliştirilmesi: EPA, Berlin ITB turizm fuarında UNWTO ile birlikte temsil ediliyor.
- Eğitimsel, kültürel ve turizm yönetim modellerinin geliştirilmesi: EPA bugün BM Dünya Turizm Örgütü'yle birlikte rota yapımcılarına bir eğitim programı sunuyor.

Son olarak, rapor, Avrupa Konseyi Kültür Rotaları, AB fonları, UNESCO inisiyatifleri ve diğerleriyle birlikte geliştirilmiş projelere Avrupa Kültür Rotaları'nı küresel olarak tanıtmak için ortak bir strateji geliştirmeyi öneriyor. Bu son amaç, bugün Avrupa'daki UNESCO Kültür Dünya Mirası Alanları ile

strategy for promotion of European Cultural Routes globally. This last aim is now being implemented with the UNESCO Cultural World Heritage Sites in Europe project. This EU-funded project aims to integrate UNESCO-recognized outstanding cultural heritage into a series of thematic routes for sustainable tourism development across Europe. The project will create heritage-based tourism that spurs investment in culture and the creative industries that are community-centered and offer sustainable and high-quality products that play on Europe's comparative advantages and diversity of its cultural assets. The first results will come on-line in 2017.

In view of the number and types of Cultural Route in the world, spread over five continents, a particular route will only succeed under two conditions:

- It is a unique product, or offers a unique mixture of factors.
- The service providers along the route are genuinely interested in welcoming visitors.

So one of the main functions of a Cultural Route NGO is to make the product match up to its image - by careful maintenance, rerouting if necessary and encouraging value-added extras.

The other function is to work with local and other authorities to organise support and training for local entrepreneurs – they are the people the walker meets and from whom they get their lasting impressions of the route.

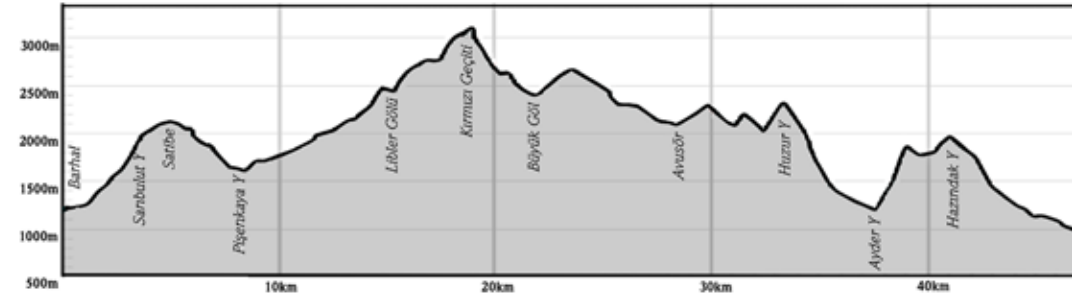
birlikte uygulanmaktadır. Bu AB destekli proje, UNESCO tarafından onaylanmış kültürel miras yerlerinin, Avrupa'daki sürdürülebilir turizm kalkınması için bir dizi tematik rotaya entegre edilmesini amaçlıyor. Proje, kültür ve toplum merkezli yaratıcı alanlarda yatırım teşvik eden miras odaklı turizm yaratacak ve Avrupa'nın avantajlı ve çeşitli kültürel mirasları üzerinde rol oynayan sürdürülebilir ve kaliteli ürünler sunacak. İlk sonuçlar 2017'de ortaya çıkacaktır.

Dünya'daki beş kıtaya yayılmış Kültür Rotası sayısı ve çeşitleri göz önünde bulundurulduğunda, bir rotanın başarı sağlaması yalnızca iki şartla mümkün olacaktır:

- Özgün ürün, ya da faktörlerin özgün bir karışımı;
- Rota üzerindeki hizmet sağlayıcılarının ziyaretçileri ağırlarkenki içtenliği.

Dolayısıyla, bir Kültür Rotası STK'sının temel odağı, ortaya koyduğu ürünün imajıyla örtüşmesi olmalıdır. Bu, dikkatli yapılan bakım çalışmaları, gerekli durumlarda rotanın yeniden düzenlenmesi ve katma değer sunan ekstralarla yapılmalıdır.

Diğer bir fonksiyon ise, yerel ve diğer yönetimlerle yerel yatırımcılar için destek ve eğitim çalışmaları düzenlemektir. Yürüyüşçülerin karşılaşacağı kişiler onlardır ve yürüyüşçülerin rota hakkında nihai izlenimlerini bu insanlar sağlayacaktır.

The Future of Cultural Routes

.....

Kültür Rotalarının Geleceği

Although their names and types may differ from one region to another, these long distance cultural and/or nature routes can serve as the most sustainable foundation of alternative tourism. This type of tourism is also considered as 'responsible tourism' as its users usually behave responsibly towards the environment and the local culture of the places they visit. In an ideal sustainable tourism business, both the demand and the supply sides aim at making only a positive impact on the environment, culture and economy whereas this is generally neither the aim nor the result of mass tourism businesses.

Planning the future

The routes are an incentive to preserve and promote local culture and social values while they make a positive contribution to local economies. However, in order to meet the needs of both visitors and service providers, they require systematic professional development and management. The functions of protecting and promoting the routes need to be split between different authorities. We have looked at the European and other models and the method we think would suit Turkey most is as follows:

İsim ve türleri bölgeden bölgeye değişiklik gösterse de, bu uzun mesafe kültür ve/veya tabiat rotaları, en fazla sürdürülebilirlikteki alternatif turizm aracı olarak kullanılabilir. Bu çeşitli turizm, 'sorumlu turizm' olarak da görülmektedir. Bunun sebebi, kullanıcılarının, ziyaret ettikleri yerlerin yerel kültürüne ve çevresine karşı genelde sorumluluk sahibi bir tutum sergilemesidir. İdeal bir sürdürülebilir turizm faaliyetinde, arz ve talep taraflarının her ikisi de, çevre, kültür ve ekonomiye yalnızca olumlu etkiler bırakmayı amaçlar ki bu, ne yazık ki kitle turizm faaliyetlerinin amacı da sonucu da değildir.

Gelecek planlaması

Rotalar, yerel ekonomilere katkı sağlayabilecekleri gibi, yerel kültür ve sosyal değerleri korumak ve tanıtmak için de kullanılabilirler. Ancak ne var ki, bu rotalar, bu amaçlarını ve hem ziyaretçilerin hem de hizmet sağlayıcılarının ihtiyaçlarını karşılayabilmek için, sistematik ve profesyonel bir bakımla yönetilmelidir. Rotaların koruma ve tanıtmaya işlevleri, farklı yetkili makamlar arasında bölüştürülmelidir. Avrupa'daki ve diğer yerlerdeki modelleri inceledikten sonra

1. After consulting with the KRD, central authorities such as the Culture and Tourism Ministry, Forestry Ministry, Transport Ministry, etc. can develop an overall plan which can be integrated with Turkey's national tourism plan. It should include the legal basis for conservation of routes, national policy for promoting routes and provision for financial support for new and expanding routes.

2. Municipalities, with the support of Chambers of Commerce, local tourism groups etc, should be responsible for the routes which pass through their territory and carry out the following duties:

- maintenance, including signposting and waymarking,
- licensing of accommodation and provision of training for owners
- coordination with local tourism NGO's, local travel agencies and transport providers,
- organizing festivals and similar events,
- providing local information for the visitors,
- co-operation with the local conservation committee about conservation problems on the routes.
- co-operation with local National Parks on the sections of routes which pass inside National Parks boundaries or buffer zones.

3. KRD and other NGOs managing routes should:

- approve and support Turkish routes in accordance with the criteria on page 41.
- create links with international routes and organisations and promote Turkish routes both at home and abroad;
- manage the media presence and the image of the routes in coordination with national and local authorities;
- act as a source of information for existing routes; create and maintain a website

bizim Türkiye için en uygun olacağını düşündüğümüz yöntem:

1. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Harita Genel Komutanlığı, vb. merkezi yönetimler, KRD ile istişarede bulunarak genel bir plan oluşturabilir ve bu plan, Türkiye'nin Turizm Eylem Planı'na eklenebilir. Planın içinde, rotaların korunmasına yönelik yasal zemin, rotaların tanıtımına yönelik ulusal politikalar ve yeni rotalar ile genişleyecek rotalar için finansal destek konularına yer verilmelidir.

2. Belediye, Ticaret ve Sanayi Odaları, vb. yerel yönetimler, kendi bölgelerinden geçen rotalardan sorumlu olmalıdır. Tabelalandırma ile yol işaretlemelerini de içine alan bakım onarım çalışmaları,

- konaklama ruhsatları, konaklama sahipleri için eğitim kurslarının düzenlenmesi,
- yerel seyahat acenteleri, STK'lar ve ulaşım sağlayıcıları ile koordinasyon,
- festival ve benzeri etkinliklerin düzenlenmesi,
- ziyaretçiler için yerel bilgi tedarigi,
- yerel işletmelerle rota üzerinde yapılacak işbirlikleri, rotalardaki sorunlarla ilgili yerel koruma kurullarıyla, Milli Parklar, vb. ile birlikte çalışma gibi görevleri de üstlenmelidir.

3. KRD ve rota yönetimi yapan diğer STK'lar:

- yeni rotaları, sf. 41'deki kriterlere uygun olarak tanımalı ve desteklemelidir;
- uluslararası rota ve kurumlarla ilişkiler kurmalı ve Türkiye rotalarını hem ülke çapında hem de yurt dışında tanıtmalı;
- ulusal ve yerel yetkililerle birlikte, rotaların medyadaki varlığını ve imajını yönetmeli;
- rotalar için bir bilgi kaynağı işlevi görerek, rota yönetimi için kaynak bir web sitesi oluşturmalı ve devamlılığını sağlamalıdır;

with information for route developers;

- create and/or quality assure all the necessary promotional materials such as guidebooks, applications, websites, etc.
- monitor use and carrying capacity of routes and take any necessary actions in terms of diversions, alternative routes or temporary closures.

Routes are an unlimited resource in Turkey. Especially the many mountainous areas contain a wealth of tangible historical heritage of a density and quality rarely found elsewhere, and linked by beautiful old footpaths and roads. Until recently, most Turkish institutions and hence most ordinary Turks were not aware of the inestimable value of this heritage and their obligation to preserve this Turkish fragment of humanity's common history.

- Rehber kitap, mobil uygulama, web sitesi, vb. gerekli tüm tanıtıcı materyali hazırlamalı ve/veya kaliteliliğini sürdürmeli;
- rotaların kullanımını ve taşıma kapasitesini gözlemlemeli ve rotadaki değişiklikler, alternatif güzergahlar, geçici kapatılmalar, vb. için gerekli önerilerde bulunmalıdır.

Rotalar, özellikle Türkiye gibi bir ülke için oldukça faydalıdır. Çünkü bu ülkede, özellikle rotaların geçtiği dağlık alanların çoğunda, başka bir yerde bulunmayan somut tarihi miras yoğun bir biçimde dört bir yana dağılmıştır ve eski yol ya da patikalarla birbirine bağlanan çok sayıda tarihi kalıntı bulunmaktadır. Yakın bir zaman öncesine kadar, çoğu Türk kurum ve dolayısıyla sıradan vatandaşlar da, bu paha biçilmez mirasın ve ortak insanlık tarihinin Türkiye'deki bu parçalarının korunması zorunluluğunun farkında değillerdi.

Ek 1:

Kültür Rotaları Derneği Tüzüğü

(Dernek Faaliyet Alanları)

1. Sürdürülebilir kültür rotalarını geliştirmek (Sürdürülebilir kültür rotaları, üzerinde çoğunlukla motorize olmayan ulaşım şekilleri (yürüyüş, bisiklet, at binme, yelkenli vb.) kullanılan rotalardır)
2. Yöre insanını rotanın işleyişine katılmalarını sağlamak için çalışma grupları kurmaları ve kültürel katılım ile anlayışı derinleştirmeleri ve geliştirmeleri yönünde teşvik etmek
3. Rotaların ve çevresindeki yerlerin korunmalarını sağlamak. Yeni kültür rotalarının resmi makamlarca tescil edilmelerini kolaylaştırmak.
4. Rotayı kullanan gezginlerin kültürel ve fiziksel ihtiyaçlarını karşılamak üzere yöre insanına yardımcı olmak.
5. Rotayı kullanan firmalar, bağımsız gezenler ve yörede yaşayanlarla ilişkileri sürdürmek. Bu gruplardan herhangi birinin hedefleriyle derneğin hedefleri ortak olduğunda bu hedefleri geliştirmek.
6. Rota oluşturulurken yol gösterici işaretler olarak uluslararası standartlardan yararlanarak ulusal standartlar oluşturmak. Bu standartlar; yöntemler, malzemeler, yol işaretlerinin ve tabelalarının renk ve şekilleri; kayıt sistemleri (GPS bilgileri dahil) harita standartları ile dernek tarafından dağıtılan veya yayımlanan, yayın ve elektronik medya için kullanılan diğer sunum standartlarıdır.
7. Türkiye’de veya dışarda yer alan uygun makamlara, kültürel rotalar ile ilgili altyapı ve çevrenin yapımı, bakımı, tanıtımı ve korunmasını desteklemek üzere fonlara başvurmak.
8. Sürdürülebilir turizm faaliyetlerinin ilerlemesi ve geliştirilmesi için gereken araştırmayı yapmak. E-posta listeleri, istatistikler, haritalar ve haritada kullanılan bilgiler, fotoğraflar, film ve ses kaydı ile diğer ilgili bilgileri toplamak. Amacın gerçekleştirilmesi için gerekli olan her türlü bilgi, belge, döküman ve yayınları temin etmek, dökümantasyon merkezi oluşturmak.
16. Uluslararası faaliyette bulunmak, yurt dışındaki dernek, birlik veya kuruluşlara üye olmak ve herhangi bir uluslararası oluşumla proje bazında ortak çalışmalar yapmak veya yardımlaşmak.

Antalya Nisan 2012

Ek 2:

Kültür Rotaları Derneği tarafından Kültür ve Turizm Bakanlığı’na sunulan ‘Likya Yolu’nun Geleceği’ raporu

İvedi önlemler:

Likya Yolu, yapılması planlanan yeni havalimanı, yol ve maden çalışmaları nedeniyle acil bir tehlike altındadır. Son 5 yıl içerisinde Likya Yolu üzerindeki toplam 60 km’lik farklı bölümler değişmek zorunda kalmıştır. Aşağıdaki projelerin durdurulması gerekmektedir:

- Likya Yolu’nun 3 km civarında bulunan taş ocakları
- Kaş’a yapılması planlanan ve Likya Yolu’nun 3 km yakınında bulunan havalimanı ve havalimanıyla ilişkili olan anayol çalışmaları

Milli Parklar ve Orman ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri ve Ulaştırma Bakanlığı, Likya Yolu güzergahı üzerindeki ve çevresinde planlanan yol yapımı, madencilik, barajlar, vb. çalışmaları derneğe zamanında bildirdiği takdirde, ilgili Belediyeler ve dernek, gerekli olan yerlerde levhalandırma, işaretleme, vb. işlerin yapımı ile yürüyüşçülerin önceden bilgilendirilmesini ve oluşacak rahatsızlığın azaltılmasını sağlayabilecektir.

Kısa vade önlemler:

- Rota üzerindeki ilgili belediyeler, KRİ ile işbirliğine giderek, kendi bölgelerindeki Likya Yolu’nun bakımı ve konaklama vb. hizmetlerin kontrolünü üstlenmelidir. Kaş Kaymakamlığı, bu konuda ilk adımı atarak, örnek bir projeyi BAKA’ya sunmuştur. Rotanın bakımı ve koordinasyon işleri için her bir ilgili Belediyeden kalıcı bir personel görevlendirilmelidir. Bu koordinatörler, rota üzerindeki konaklama sahiplerini temsil eden bir yerel kişi ile daimi irtibat halinde olmalıdır. Bu çalışma Kalkınma Ajans(lar)ı tarafından finansal olarak desteklenmelidir.

- Rota üzerindeki tescillenmemiş tarihi yerler, derneğin de yardımıyla belirlenerek, koruma kurulunun yapacağı tespitler sonucunda tescil edilmelidir.

- Koruma ve pazarlama çalışmalarında Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın sürdürülebilir-eko turizm alanına ağırlık vermesi de gündeme alınmalıdır. ‘Antik Likya Uygarlığı Kentleri’ UNESCO Dünya Kültür Mirası Geçici Listesi’nde; Letoon ve Ksantos ise UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi’nde yer almaktadır. Dünya Miras Komitesi’nin yıllık toplantısı Haziran 2016’da İstanbul’da yapılacaktır. Bu toplantı öncesinde gerekli planlama hazırlıkları yapıldığı takdirde Likya Yolu’nun önümüzdeki yıllarda Dünya Mirası Listesi’nde yer alması mümkün olabilecek ve bu yolla ziyaretçi sayısında çok önemli bir artış görülebilecektir.

- Likya Yolu üzerinde 5 adet yaya köprüsüne ihtiyaç vardır: Pydnai, Esençay-Patara, Kale-Demre, Çıralı-Yanartaş, Çandır Çay-Hisarçandır.

Orta vade önlemler:

- TC Kültür ve Turizm Bakanlığı, Likya Yolu başta olmak üzere tüm kültür rotalarını bir turizm ürünü olarak tanımalı ve KRİ tarafından AB projesi kapsamında hazırlanan koruma raporunda önerilen uluslararası standartlara göre korunmasını sağlamalıdır. İlgili yerel yönetim ve KRİ, Likya Yolu ve yeni güzergahların planlaması, tescil altına alınması gereken yerlerin başvurusu, konaklama, ulaşım, bakım ve onarım çalışmalarının yürütülmesini sağlamalıdır. Özellikle Likya Yolu’nda yeni yön levhaları ve tarihi yerleri açıklayan bilgi panoları gerekmektedir.

- Kültür rotaları plan ve düzenlemeleri tamamlanana kadar Likya bölgesinde yeni otel inşasına izin verilmemelidir. Sürdürülebilir alternatif turizmin gerektirdiği, büyük hotellerden daha küçük, bağımsız pansiyon ve hotellerdir. An itibarıyla bu bölgede satışa çıkarılmış yüzlerce otel vardır.

- Likya bölgesi ve sürdürülebilir turizm için değeri olan diğer bölgelerde, geri dönüşü olmayan endüstriyel çalışmalar başlamadan önce yeni güzergahların oluşturulması adına, Orman ve Su İşleri

Bakanlığı tarafından imzalanan Peyzaj Sözleşmesi'nde bahsi geçen havza kullanım planlamasının başlanması gerekmektedir. Bu metot kullanıldığı takdirde, sürdürülebilir turizm faaliyetleri havzanın üst kısmında gerçekleşecek ve madencilik, yol ve endüstriyel faaliyetler gibi çevre kirliliğine sebebiyet verebilecek çalışmalar ise havzaların en alt kısmında tutulacaktır. Böylece atık suların temiz suya karışması da önlenecektir.

- Yeni yollar ve Ulaştırma Bakanlığı tarafından yapıımı planlanan havalimanı projeleri, bu konularda daha fazla ilerleme yapılmadan önce uluslararası danışmanları tarafından yeniden incelenmelidir. Özellikle, Yunanistan'daki yetkililerle Meis adasındaki mevcut havalimanının Batı Antalya havalimanı olarak kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

- Çevre ve şehircilik Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve tabii ki Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın yetki alanlarını içerecek yeni düzenlemeler gerekmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığı tavsiyesiyle kurulan Kültür Rotaları Derneği önderliğinde bir bölgesel Kültür Rotaları komitesi oluşturulmalı ve söz konusu komite, belediye, orman, kültür ve turizm, ulaşım, vb. ilgili yerel ve ulusal kamu birimleriyle ortaklaşa çalışmalıdır.

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZMDEN YEREL FAYDALANMANIN SAĞLANMASI

Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, konaklama imkanlarının geliştirilmesi veya konaklama hizmet sağlayıcılarına verilecek eğitimler konusunda Kültür Rotaları Derneği'nin yazılı ve sözlü taleplerine karşın herhangi bir destek sağlamamıştır. Ne var ki son zamanlarda rota üzerinde 74 adet konaklama yeri açılmış ve bunların çoğu iyi hizmet vermeye ve makul kazanç elde etmeye başlamıştır. Bu konaklama yerleri, Turizm bakanlığı standartlarıyla uyusacak şekilde yerel Belediyeler tarafından incelenmeli ve desteklenmelidir.

Kısa Vade:

Hali hazırda konaklama, yeme-içme, vb. hizmet sağlayıcılarına, bu çeşit hizmetlerde uygulanması gereken standartlara dair bir eğitim programı, Belediyeler ve Kültür Rotaları Derneği ortaklığında düzenlenebilir. Kaş Kaymakamlığı, bu konuda ilk adımı atarak, örnek bir projeyi BAKA'ya sunmuştur. Bu projenin rota üzerindeki diğer yerlerde de uygulanması sağlanmalıdır.

Doğu Avrupa ve Rusya'dan, rota üzerinde ucuz ya da ücretsiz kamp hizmetlerine karşın bir talep gelmektedir. Kampçılık, rotaya ciddi hasarlar verebilecek yangın riskini beraberinde getirdiği gibi, ekonomik katkısı da az olmaktadır. Bakanlık, Mayıs ve Ekim ayları arasında kampçıları, Aziz Paul Yolu ya da uygun olan diğer mevcut rotaları kullanmaya teşvik etmelidir.

Orta Vade:

Eğer bir yürüyüşçünün çadırı varsa herhangi bir konaklama imkanına ihtiyacı kalmaz ve yerel ekonomi bundan fayda sağlayamaz. Rotanın tümünde istikrarlı bir konaklama zincirine ihtiyaç vardır. Herhangi bir kalıcı yerleşkenin olmadığı iki adet yüksek rakım noktasında, BAKA finansal desteğiyle İsviçre, Yeni Zelanda veya Amerika'daki modellere uygun dağ tipi konaklama sağlanmalıdır. Bu, içerisinde yemek pişirme yeri ve ranzalar bulunan kilitli bir kulübe şeklinde yapılmalıdır. Yürüyüşçüler, belli sayıda geceler karşılığında anahtarları kiralayabilir ve kendi yemeklerini kendi yapabilirler. Bu tarz kulübelere ihtiyaç duyulan yerler: şahin tepesi/Finike; Çukuryayla, Tahtalı/Kemer; ve gelecekte rotaya dahil olacak yeni bölümlerdir.

Yeterli konaklama imkanı bulunmayan Kırme/Fethiye, Dodurga/Seydikemer, Letoon-Ksanthos/Seydikemer, Fakdere/Kaş, Gelidonya Feneri/Finike, vb. yerlerde ise, bu anlamda yapılabilecek sürdürülebilir çalışmalardan en önemlisi kullanılmayan mevcut okul, sağlık ocağı, vb. binaların konaklama yerine dönüştürülerek, müşterek bir şekilde işletmeye açılması olacaktır.

Pansiyon standartları, Kültür ve Turizm bakanlığı ile belediyeler sorumluluğundadır ancak ruhsat mevzuatında gerekli kolaylıklar sağlanıp, yerel halkın teşvik edilmesi sağlanmalıdır. Örnek

olarak, Fransa'da 6 yatak kapasitesinin altındaki köy konaklama ve pansiyonlarda ruhsat muafiyeti uygulanmaktadır. Belediyeleri, gerekli kontrol ve uyarılar yapıldıktan sonra, ruhsatı olmayan konaklama yerleri, özellikle koruma alanlarındakiler, kapatılmalıdır.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KÜLTÜR ROTALARININ TANITIMI

Likya Yolu Markası:

Rotanın yaratıcıları ve Kültür Rotaları Derneği 15 yılı aşkın bir süredir, Likya Yolu'nun olgun bir turizm ürünü haline gelmesi için çalışmaktadır. An itibariyle Likya Yolu, kolay-orta dereceli, yüzme imkanı bulunan, muhteşem manzaralara sahip, iyi konaklama hizmetleri olan ve misafirperver kültürüyle öne çıkan bir ürün olarak, özellikle Batı Avrupa, ABD/Kanada, Avustralya, Güney Asya, vb. ülke ve kıtaların aile ve yetişkin yürüyüşçü pazarına hitap etmektedir. Yolun bu marka kimliğine kavuşması 15 yıl sürmüştür ve fakat, birkaç yerel acente ve diğer oluşumların düşük kalite pazarlama girişimleri ve taşıma kapasitesinin üzerinde turlar, etkinlikler, yürüyüş rotasında bisiklet gezileri, vb. nedeniyle bu kimliğe zarar gelmiştir. Kültür ve Turizm Bakanlığı, yanlış haberleri kontrol etmeli ve gerekli düzeltmelerin yapılmasını sağlamalıdır.

Pazarlama çalışmaları, Likya Yolu yönetim ve koruma konularında gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra daha sistematik bir şekilde yürütülebilecektir. An itibariyle, Likya Yolu yürüyüşçüleri, dernek tarafından sunulan ve rehber kitap, harita, GPS noktaları, internet sitesi (www.cultureroutesinturkey.com ve www.trekkinginturkey.com) ile mobil uygulama, yön levhaları ve yol işaretlerini kapsayan paketi kullanmaktadır. Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün hazırladığı harita, dernek ile iletişime geçilmediğinden bazı sorunlara yer açmıştır ve haritadaki rotada yanlışlıklar vardır. Kültür Rotaları Derneği'nde Likya Yolu haritaları vardır ve talep üzerine müdürlük vb. makamların kullanımına açıktır.

Uluslararası Pazarlama Kanalları:

Likya Yolu'nun, uluslararası rotalara kıyasla yüksek bir profili vardır. Dünya genelinde kıyı yürüyüş rotası oldukça azdır. Avrupa'dakiler arasında İtalya'daki Cinque Terre Rotaları/Cinque Terre Milli Parkları, Yunanistan'daki Sifnos Rotaları, Fransa'daki Grande Randonnee 20 yürüyüş rotasıdır ve fakat bunlar, Likya Yolu'ndan daha kısa olmakla birlikte Avrupa Konseyi'ndeki Kültür Rotaları'na bağlı değildir. Dahası bu rotalardan hiçbirinde yüksek profili olan Likya kültürü gibi eşsiz bir kültür yoktur.

Dernek, parçası olduğu aşağıdaki uluslararası kültür rotaları şebekeleri ile yapılacak koordinasyonu üstlenecektir:

Avrupa Konseyi Kültür Rotaları Enstitüsü <http://www.culture-routes.net/>;

Dünya Yürüyüş Yolları şebekesi <http://worldtrailsnetwork.org/>;

Amerika Yürüyüş Yolları <http://www.americantrails.org/ee/>;

Yunanistan Patikaları <http://pathsofgreece.gr/>;

Via Francigena Rotası <http://www.viefrancigene.org/en/>;

UNESCO <http://whc.unesco.org/en/news/1449>;

Avrupalı Yürüyüşçüler Birliği <http://www.era-ewv-ferp.com/frontpage/>;

Santiago de Compostella Rotası <http://santiago-compostela.net/>;

An itibariyle Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Rotaları Derneği ve seyahat acenteleri, rotanın pazarlaması için birlikte çalışmamaktadır. Var olan marka kullanılarak, Likya Yolu ve tüm kültür rotaları pazarlama çalışmaları, çok daha sistematik ve etkin bir şekilde yürütülmelidir. Pazarlama, mevcut rota kullanıcılarına yönelik yapılacak uygun araştırmaya göre planlanmalıdır. (Kullanıcı sayısı, geldiği ülke, dilleri, sezon, konaklama tercihleri, vb.)

Kültür Rotaları Derneği, bu anlamda hem BM İpek Yolu projesine ağırlık vermiş olan Avrupa Kültür Rotaları Enstitüsü, hem de Dünya Yürüyüş Yolları şebekesi ile ortaklaşa çalışmakta ve Avrupa kültür rotaları standartlarını ülkemize uyarlamaya, böylece Türkiye'nin sürdürülebilir imajını tanıtmaya çalışmaktadır. Dernek, söz konusu örgütlerin konferans vb. toplantılarına Tanıtma Genel Müdürlüğü sponsorluğunda katılmıştır. Ancak, Bakanlık Dış İlişkiler ve AB Koordinasyon Dairesi Başkanlığı'nda an itibarıyla kültür rotaları konusuna atanmış ve dernekle irtibat halinde olan bir personel yoktur.

LİKYA YOLU'NUN UZATILMASI

Günübirlik Yürüyüş Ağları:

Yerel ağlar, yürüyüşçülerin bir yerde konaklayıp, günübirlik yürüyüşleri diğer aktivitelerle birleştirmesini sağladığından oldukça faydalıdır. Bu parkurlar, konaklama imkanının fazlasıyla bulunduğu ve dalış, yamaç paraşütü, bisiklet, vb. aktivitelerin olduğu yerlerde oldukça popülerdir. Maraton ve bisiklet yarışları gibi Likya Yolu'na uygun olmayan etkinlikleri de uzak tutmak için uygundur.

Likya Yolu ile ilişkisi olan yerel rota ağlarının oluşturulmasına yönelik beş farklı girişim olmuştur:

Fethiye Alternatif Parkurları: GEKA'nın da desteğiyle Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası tarafından oluşturulmuştur. Bu parkurlar, işaretlenip levhalandırılmış olsa da rehber kitap dağıtımını tamamlanmamış ve parkurlar ihmal edilmiştir.

Aziz Nicholas Rotaları: BAKA desteğiyle Beymelek Belediyesi tarafından oluşturulmuştur. Bu rotaların temizleme ve işaretleme çalışmaları uygun biçimde tamamlanmamış ve tabelaları da düşük kaliteli yapılmıştır. Rotaların çoğu kullanılmamaktadır.

Kemer Bisiklet ve Yürüyüş Rotaları: Kemer Belediyesi ve Kemer Kaymakamlığı tarafından oluşturulmuştur. Parkurlar, kalıcı bir personelin aktif yürüyüşçüler ve haritaclar tarafından aldığı önerilerle birkaç yıllık bir süre zarfında geliştirilmiştir ve bu yüzden an itibarıyla değerli bir yerel turizm kaynağıdır. Bu rotalarda bisiklet ve motor yarışları ile maraton gibi etkinlikler de düzenlenmektedir ve buna uygun tasarlanmıştır.

BATAB yürüyüş ve bisiklet rotaları: BAKA finansal desteğiyle Konyaaltı Belediyesi tarafından oluşturulmuştur.

Bu parkurlar, Likya Yolu ve Antalya merkez arasında bir bağlantı oluşturacaktır. Bisiklet rotaları ise Konyaaltı Belediyesi'nin bisiklet istasyonları civarındadır.

Likya Yolu'nun canlandırılması projesi: BAKA finansal desteğiyle Finike Belediyesi tarafından yapılmaktadır. Diğer benzer örneklerle bakıldığında bu projenin de uzun vadede fayda sağlama olasılığı düşük gözükmektedir.

Tüm bu örneklerden anlaşılacağı üzere, süresi bir yıl olan kalkınma ajansı hibeleri, bir rota oluşturmak için iyi bir yol değildir. Yerel ağların oluşturulmasındaki planlama ve yönetim birkaç yıl sürecek dikkatli bir şekilde yapılmadığı takdirde, başarılı olmaları mümkün değildir. Bu yerel ağların sayısı azaltılabilir, yeniden planlamaları yapılarak geliştirilmeleri sağlanabilir. Likya Yolu standartlarını yakalamadan pazarlamasının yapılmasında bir fayda yoktur ve hayal kırıklığına uğramış yürüyüşçülerle sonuçlanacaktır.

Yüksek Likya Rotası:

Baba Dağı, Gömbe Akdağ, Susuz Dağları, Kızlar Sivrisi ve Tahtalı gibi Likya bölgesindeki belli başlı zirveleri birbirine bağlayacak olan Yüksek Likya Rotasıdır. Bu rota, Likya Yolu'nun başlangıcındaki Ovacık'ı, rota üzerindeki en popüler yerlerden olan Çıralı'ya direk olarak bağlayacaktır ve Gömbe'de bir ana erişim noktası da olacaktır. Yaz sezonundaki tecrübeli sırtçantalılar hedeflenecektir ve bu, Likya Yolu'ndakinden tamamen farklı bir pazardır.

Önerilen 6 adet Rota:

Hazırlanan ilk raporda bahsi geçen ve Likya Yolu'nun uzantısı olabilecek güzergahlar:

Fethiye-Kayaköy-Ölüdeniz (14 km): Fethiye Ticaret ve Sanayi Odası tarafından işaretlenmiştir. Bu bölüm, Ovacık'ta başlayan Likya Yolu ile birleşmemektedir.

Fethiye-Tlos-Choma (120 km): Ovacık-Pınara-Tlos-Gömbe, bizim önerdiğimiz Yüksek Likya Rotası'nın bir bölümünü oluşturmaktadır. Choma, yürüyüşçüler için bir cazibesi olmayan tarım arazisindedir. Bu yüzden, Gömbe'den yapılabilecek bir opsiyonlu yürüyüş halinde olmalıdır.

Kalkan-Nysa-Sütleğen-Choma (90 km): Bezirgan'da bir Gömbe-Nysa/Sütleğen-Likya Yolu bağlantısı mümkündür ancak yürüyüşçüler için çok çekici değildir.

Finike-Limyra-Arykanda-Arneai-Podalia-Choma (100 km) ve Rhodiapolis-Idebessos-Choma (80 km): Likya Yolu'nu tasarlarken Limyra ve Rhodiapolis ile bağlantılar yapmayı düşünmüştük. Limyra, portakal yetiştiriciliği yapılan bir bölgenin merkezidir ve işçiler yabancı kadın ziyaretçilere rahatsızlık vermiştir. Rhodiapolis ise seraların bulunduğu çekici olmayan bir yerdedir. Her ikisinin de erişilebilirliği güçtür ve toplu taşıma eksikliği vardır. Bu yüzden rotaya dahil edilmemişlerdir. Buna alternatif olabilecek daha iyi bir çözüm ise Likya Yolu'nun, Finike'nin yukarısındaki şahin Tepe'de, Alacadağ-Gökbük-Arykanda-Idebessos ve Yüksek Likya Rotası ile birleştirilmesidir. Ancak, Alacadağ-Arykanda bölgesindeki taş ocakları yasaklanmalıdır. Arneai'nin ise, Beymelek Belediyesi tarafından Demre'nin üst tarafında oluşturulan kiliseler güzergahına dahil edilmesi çok daha iyidir.

Rhodiapolis, Kırkgöz Köprüsü, Limyra Heroon ve Limyra'nın bağlantısı, Finike, Çıralı ve Kumluca'dan günübirlik rehberli tur olarak sunulacak günübirlik parkurla sağlanabilir. Pahalı bir peyzaj çalışması ve buraya erişimi kolaylaştıracak düzenlemeler gerekecektir.

Rhodiapolis-Idebessos-Kitanaura-Lykai: Alakır ve Çandır Vadilerindeki HES çalışmaları konusunda dengeli bir istikrar sağlanmadığı takdirde bu bölgede rota planı yapmak mümkün değildir.

Bu parkurlar oluşturulacak olursa, markalanmaları, belgelenmeleri ve pazarlanmalarının Likya Yolu'ndan tamamen ayrı bir şekilde yapılması çok önemlidir. Bu parkurların Likya Yolu ile bağlanması, en iyi ihtimalle yürüyüşçülerin hayal kırıklığına uğramasına, en kötü ihtimalle de hazırlıksız yürüyüşçülerin kaza geçirmesine ve yaralanmasına neden olacaktır. Bu parkurların ve Likya Yolu'nun karakteristiği tamamen farklıdır:

Yürüyüş sezonları farklıdır;

Mevcut konaklama olmadığından yürüyüşçüler kamp yapacaktır;

Parkurlar yalnızca tecrübeli yürüyüşçüler için uygun olacaktır;

Bu parkurlarda yüzme veya kıyı manzarasının tadına varma fırsatı yoktur.

Bu rotaların yapımı için gereken para harcanmaya başlamadan önce, pazar ve muhtemel talep araştırması mutlaka yapılmalıdır.

SONUÇ

Ulusal ve uluslararası destek sağlandığı takdirde, Türkiye'deki kültür rotalarının, daha geniş bir kullanıcı temeline ulaşacak bir pazarlama eşliğinde olduğunu belirtmek isteriz. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Kültür Varlıkları, Müzeler Genel Müdürlüğü ve Antalya-Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurul Müdürlüklerinin, Türkiye'deki kültür rotalarının geleceğini planlarken bu raporda değinilen önemli konuları dikkate alacağını umuyoruz. Kültür Rotaları Derneği'nin Likya Yolu üzerinde hizmet veren çok sayıda seyahat acentesi, tur operatörü, konaklama sahibi ve rehber üyesi bulunmaktadır. Dernek, rota kullanıcıları ve rotalar arasındaki bağı oluşturduğundan, bu görüşlerin değerlendirilip eyleme geçilmesi durumunda, sonuç başarısız pazarlama ve memnun olmayan ziyaretçiler olacaktır. Bunun yanı sıra derneğin finansal kaynakları ve uzman personeli

de kısıtlı imkanlarda olduğundan, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bu konulardaki olumlu ve planlı desteğine açık olduğumuzu belirtmek isteriz.

Ek 3

EICR ve UNESCO arasındaki anlaşma üzerine basın bülteni (<http://whc.unesco.org/en/news/1449>)

UNESCO ve Avrupa Komisyonu Dünya Kültür Mirası listesindeki yerlerin gücünden yararlanarak, örneğin seçkin Avrupa seyahat yolları üzerinde, müze ve festival gibi diğer kültür varlıklarını tanıtmak ve turist çekmek üzere kültür rotaları geliştirmek için bir proje başlatıyor.

İlk Kültür Mirası Rotaları, gezginlere 2017 yılında sunulacaktır. Proje, UNESCO Dünya Mirası ziyaretçilerinin harita ve kültürel yerlere ait bilgileri almak için kullanıcı dostu platformlar ve mobil uygulamaları kullanabileceğini ve uygun yerlerde somut olmayan kültürel varlık etkinliklerini seyahatlerine dahil edebileceğini öngörüyor.

Proje yerel yönetimleri, miras bölgesi yöneticileri, müze ve galeriler gibi kültürel kurumları, somut olmayan kültürel varlık oyuncularını ve seyahat endüstrisi üyelerini kapsayacak. Projenin internet siteleri ve uygulamaları Avrupa Kültür Mirası Rotaları'nı başta Çin, Kuzey Amerika ve Avrupa'da halka tanıtmaya çalışacak. UNESCO destinasyon yönetimi ve farklı miras rotalarıyla bağlantılı pazarlamayı koordine etmesi için anahtar paydaşlardan oluşan bir ağ yaratmaya çalışacak. Amaç, miras değerlerini temel alan sürdürülebilir kalkınmayı tanıtmak ve bu yerlerde katma turistik değerler yaratmak.

Appendix 1:

Culture Routes Society Constitution

(summary of important clauses)

1. To promote the use of sustainable culture routes.

Sustainable culture routes are those on which predominantly non-motorised transport (walking, riding on animals, bicycling, sailing boats etc.) is used.

2. To encourage local people (through working groups) to participate in the functioning of the route and as a means of broadening and deepening genuine cultural participation and understanding.

3. To advocate the conservation of routes and their related environment. To facilitate the registration of new Culture Routes with the mandated state organisation(s).

4. To help local people to provide for the (cultural and physical) needs of travellers along the routes.

5. To maintain relations with independent users, tourism firms using the routes and local people along the culture routes. To promote the interests of any of these groups when those interests are consistent with the aims of the society.

6. To set national standards for route making, using international standards as guidelines. The standards include safety; methods, materials, colours and styles of waymarking and signing; recording systems (including GPS data), mapping standards and other presentation standards for publications and electronic media, published or distributed by the association.

7. To apply to relevant bodies both in and outside Turkey for funds to support the making, maintenance, promotion and protection of culture routes and related infrastructure or environment.

8. To carry out research needed to support and progress sustainable culture tourism activities. To collect data for mailing lists, media reports, statistics, maps and mapping data, photographs, film and sound recording and other relevant information. To acquire or buy and process or have processed relevant information in digital or paper format. To form a documentation centre based on this and other relevant material.

16. To be involved in international activities, become a member of foreign societies, unions or foundations, and carry out works for a project in partnership with any international bodies.

Antalya April 2012

Appendix 2:

Report to the Culture and Tourism Ministry on the future of the Lycian Way

Emergency measures:

The Lycian Way is in immediate danger from proposed airport and road construction and mining activities. In the last 5 years, about 60km of route have been lost through mining, road construction, forestry, hydro-electric works. The following projects should immediately be stopped:

- quarrying projects within 3km of the LW and other Cultural Routes.
- proposed Kaş airport (which is within 3 km of the route) and associated major road works.

The National Parks, Forestry, Environment and Cities and Transportation Ministries should notify plans for mining, roadmaking, dams, that will affect the Lycian Way and other routes to the Culture Routes Society in order that they can work with local authorities to move the route if necessary.

Short term:

The local authorities along the route should make agreements with the CRS to maintain the route and check the accommodation within their areas. One permanent member of the staff of each Belediye should be made responsible for signposting, conservation work, water requirements, accommodation, transport and maintenance. They should be assisted by a local person who represents the accommodation providers along the route. This work should be financed by the development agency.

Historical parts of the route and historical sites along the route which are not already under conservation are now being placed under conservation.

Medium Term:

The Culture and Tourism Ministry should recognise Culture Routes as a tourism product to be legally protected and supported according to international standards. The Ministry should not allow building of new hotels in the Lycia area until plans for Cultural Routes are fully developed. Sustainable alternative tourism requires small, independent pensions and hotels rather than the large ones – currently, hundreds of hotels are for sale in this area.

A committee of the Ministries and the Culture Routes Society should be formed. So that new routes can be developed before industrial exploitation has irreversibly damaged Lycia, watershed regional planning should be implemented according to the Landscape Convention, which is administered by the Forestry and Water Ministry. Using this method, sustainable tourism can occupy the upper part of the basin, whereas mining, roads and industrial exploitation can be confined to limited local areas. In this way, dirty water, dust and construction doesn't contaminate sustainable tourism areas. Efforts should be made to reach agreement with the Greek authorities on using the existing airport on Meis as a West Antalya airport.

Local entrepreneurs

At least 75 new pensions have opened along the route and most are serving visitors well and doing good business. An education program for accommodation owners along the route is urgently required.

There is a demand from Eastern Europe/Russia for cheap or free camping sites on much of the route. Camping creates a fire risk, so between May and October, the Ministry should encourage campers to use the St Paul Trail or other trails instead.

A consistent chain of accommodation is required all along the route. In two high-altitude places, where there is no permanent village, BAKA should provide a secure locked hut, with cooking facilities and bunk beds. Walkers could rent the key for a fixed number of nights stay, but provide their own food. Such huts are required at: Şahin Tepesi/Finike; Çukuryayla, Tahtalı/Kemer; and

along new sections of the route. In other places, such as Kirme/Fethiye, Dodurga/Seydikemer, Letoon-Xanthos/Seydikemer, Fakdere/Kaş, Gelidonya Feneri/Finike, etc., where there is not enough accommodation, former school buildings, health centres or other public buildings could be converted to provide accommodation run by local people.

The Ministry and Belediyeler are responsible for pension standards, but local people find it difficult to meet these. In France, accommodation with under 6 beds does not have to be licenced; Turkey could abolish licences or make it easier for villagers running small pensions to start businesses.

The Lycian Way brand

For 15 years, the founders and the Society has worked to make the Lycian Way into a mature tourism product. It is now branded as an easy-medium trail with opportunities to swim, excellent scenery and good accommodation/hospitality, aimed at the family and mature market, principally in W. Europe, USA/Canada, Australia, SE Asia, etc. The Lycian Way has a high profile amongst international routes. There are very few other coastal walking routes in the World. Those in Europe include: the Cinque Terre Trails /Cinque Terre National Park /Italy; Sifnos Trails/Sifnos /Greece; GR 20 walking route in Corsica/France; but all these are much shorter than the Lycian Way and are not linked to the European Cultural Routes network. None of these routes has a high-profile unique culture like the Lycian culture.

The Lycian Way should be marketed systematically with the components - guide book, map, GPS points, website, mobile application, waymarking and signposts all matching and coordinated. The recent attempt by the Antalya provincial culture and tourism management to create a map for the Lycian Way caused severe damage, as they did not consult the Society and the route marked on the map was in many places wrong. The Society has excellent maps which anyone can use in advertising material on request.

Extensions To The Lycian Way

Local networks of daywalks are useful because they enable walkers to stay in one location and combine day-walks with other activities. They are popular where there is excess accommodation and other local attractions such as diving, paragliding, bicycling, etc. They also can divert mass activities such as marathons and bicycle races away from the Lycian Way.

Five attempts have been made to develop local route networks linked to the Lycian Way:

- Fethiye Trekking Routes developed by the Fethiye Sanayii ve Ticaret Odası with the support of GEKA. The guidebooks have never been distributed and the routes are now largely abandoned.
- St Nicholas Routes developed by Beymelek Belediyesi with support of BAKA. The routes were never properly cleared or waymarked, the signs were of poor quality and most routes are unused.
- Kemer Bicycle and Trekking routes developed by Kemer Belediyesi and Kaymakamlığı. These routes have been developed over a period of several years by permanent staff with advice from active trekkers/mappers and are now a valuable local tourism resource. Current events on the routes include bicycle and motorbike races, marathons, etc.
- BATAB walking and bicycle routes developed by Konyaaltı Belediye with support from BAKA. These walking routes will form a link between the Lycian Way and Antalya centre; the bicycle routes are based around Konyaaltı's bicycle hire station.
- Finike Belediyesi Likya Yolunu Canlandırılması Projesi with support from BAKA – It's unlikely that this project will have any long-term benefits.

There is no point in marketing these routes until the standards are equivalent to the Lycian Way standards, as they will lead to disappointed walkers.

Lycian High Route

For some time, we have been considering a Lycian High Route, linking the major peaks in Lycia

– Baba Dağı, Gömbe Akdağ, Susuz Dağları, Kızlar Sivrisi and Tahtalı. This would directly link the start of the Lycian Way (Ovacik) to one of the most popular places on the route, Çıralı, with a major access point at Gömbe. It would be aimed at experienced backpackers during the summer season – a completely different market from the Lycian Way.

Six proposed routes

Below we note the six proposed extensions to the Lycian Way:

- Fethiye-Kayaköy-Ölüdeniz (14km) - This does not connect with the Lycian Way.
- Fethiye-Tlos-Choma (120km)– Ovacik – Pinara – Tlos – Gömbe forms part of our proposed High route. Choma should be an optional excursion from Gömbe.
- Kalkan-Nysa-Sütleğen-Choma (90km) A link Gömbe - Nysa/Sütleğen – Lycian Way at Bezirgan would be possible but not very attractive for trekkers.
- Finike-Limyra-Arykanda-Arneai-Podalia-Choma (100km) and Rhodiapolis-Idebessos-Choma (80km) – When designing the original Lycian Way, we considered links with Limyra and Rhodiapolis, but agricultural workers in the greenhouses harass foreign women and transport is a problem. An alternative is to link the Lycian Way at Şahin Tepe to Alacadağ - Gökbük – Arykanda – Idebessos and the Lycian High Route; however quarrying work would have to be stopped.
- Rhodiapolis, 40 göz köprüsü, Limyra Heroon and Limyra could be linked in a one day guided daytrip from Finike, Çıralı and Kumluca; expensive landscaping and access work is needed.
- Rhodiapolis-Idebessos-Kitanaura-Lykai - until the situation of HES and quarries in the Alakır and Çandır Valley is stabilized, it's impossible to plan routes in this area.

If these routes are developed, they should be branded, documented and marketed entirely separately from the Lycian Way. Any link them with the Lycian Way will at best lead to trekker disappointment and at worst to unprepared trekkers having accidents. Note the following differences:

- the walking season is completely different
- there is almost no existing accommodation so walkers will have to camp
- the routes are suitable for experienced walkers only
- they offer no opportunities to swim or coastal views

Market research is required before funds are invested.

Conclusion

We would like to emphasise that, with national and international support, Cultural Routes in Turkey are on the verge of a marketing breakthrough to a wider user base. We hope that the Culture and Tourism Ministry will consider the representations in this report when planning the future of Cultural Routes in Turkey. Since the CRS forms the link between the users and these routes, any failure to consider and act on these views will lead to marketing failures and user dissatisfaction. At the same time, Society funds and expertise are limited and we would welcome positive and well-planned engagement from the Ministry.

Culture Routes Society - May 2016

Appendix 3

Press release on the agreement between EICR and UNESCO (<http://whc.unesco.org/en/news/1449>)

UNESCO and the European Commission are launching a project to develop Cultural Routes that would benefit from the power of World Heritage sites to attract tourists to promote other cultural assets such as museums and festivals, for example, along selected European itineraries.

The first Heritage Routes will be offered to travellers by late 2017. The project foresees that

visitors to UNESCO World Heritage sites will be able to use consumer-friendly platforms and mobile applications to get maps and information concerning cultural places and, where appropriate, visits to intangible cultural heritage events that they can include in their trip.

The project will involve local authorities, heritage site managers, cultural institutions such as museums and galleries, intangible cultural heritage players, and members of the travel industry. Its internet sites and applications will seek to promote European Heritage Routes to the public, particularly in China, North America, and Europe. UNESCO will endeavour to create networks of key stakeholders to coordinate the destination management and marketing associated with the different heritage routes to promote and coordinate high-quality, unique experiences based on UNESCO recognized heritage. The goal is to promote sustainable development based on heritage values and create added tourist value for the sites.

Appendix 4

Routes As Part Of Our Cultural Heritage

Report On The Meeting Of Experts - Madrid 24-25 November 1994

1. Aim Of The Meeting

When the Pilgrim's Route to Santiago de Compostela was added to the World Heritage list in Cartagena in 1993, Spain announced its intention of bringing together experts to discuss the question of "cultural routes" in more depth.

The World Heritage Committee Board approved this initiative at its meeting held in July 1994 in Paris.

The following conclusions of the meeting of experts which took place in Madrid on 24 and 25 November 1994 are submitted to the World Heritage Committee and the Director General of UNESCO for their consideration.

2. A Rich And Fertile Concept For Today's World

a). The concept of heritage routes is shown to be a rich and fertile one, offering a privileged framework in which mutual understanding, a plural approach to history and a culture of peace can all operate. It is based on population movement, encounters and dialogue, cultural exchanges and cross-fertilization, taking place both in space and time.

b). The nature of the concept is open, dynamic and evocative, bringing together the conclusions of the global strategic study striving to improve the recognition within Heritage "of the economic, social, symbolic and philosophical dimensions and constant and countless interactions with the natural environment in all its diversity".

3. A Wide Range Of Initiatives

a). The experts noted numerous initiatives based on the idea of movement and dialogue. They are being carried out by UNESCO (e.g. the Silk Route and the slave route), the Council of Europe (European Cultural Routes) and by other groups and organisations.

b). These initiatives fall within the scope of a global vision of exchanges, which includes material, cultural and spiritual ones, combining tangible and intangible elements, culture and nature.

c). The acceptance of these cultural heritage routes leads to research work on the importance of the exchanges they have generated, prompts study expeditions, opens up the way for cultural tourism and - another very important aspect - public awareness programmes and youth training schemes.

d). The protection and promotion of these cultural heritage routes require skilled management

and, more particularly, careful control of the level of tourism affecting them, as well as the participation of the inhabitants living in the lands over which the routes cross.

Reference is also made to a land planning policy within a framework of lasting development.

e). The experts recommend that the World Heritage Committee and the Director General of UNESCO ask countries to implement this new approach, on a nationwide, regionwide and worldwide basis.

4. Inclusion Of Cultural Routes As Part Of World Heritage

a). The requirement to hold exceptional universal worth should be recalled.

b). The concept of heritage routes:

- is based on the dynamics of movement and the idea of exchanges, with continuity in space and time;
- refers to a whole, where the route has a worth over and above the sum of the elements making it up and through which it gains
- its cultural significance;
- highlights exchange and dialogue between countries or between regions;
- is multi-dimensional, with different aspects developing and adding to its prime purpose which may be religious, commercial,
- administrative or otherwise.

c). A heritage route may be considered as a specific, dynamic type of cultural landscape, just as recent debates have led to their acceptance within the Operational Guidelines.

d). The identification of a heritage route is based on a collection of strengths and tangible elements, testimony to the significance of the route.

e). The authenticity test is to be applied on the grounds of its significance and other elements making up the heritage route.

It will take into account the duration of the route, and perhaps how often it is used nowadays, as well as the legitimate wishes for development of peoples affected.

These points will be considered within the natural framework of the route and its intangible and symbolic dimensions.

f). The experts propose the following addition to the Operational Guidelines. The new paragraph would follow paragraph 40. This proposal is put forward at the same time as the suggestions made by the other meeting of experts held in Canada on the question of canals.

Proposed New Paragraph

A heritage route is composed of tangible elements of which the cultural significance comes from exchanges and a multi-dimensional dialogue across countries or regions, and that illustrate the interaction of movement, along the route, in space and time.

Appendix 5

In December 2010, the Committee of Ministers of the Council of Europe adopted Resolution CM/Res(2010)53 establishing an Enlarged Partial Agreement (EPA) to enable closer co-operation between states particularly interested in the development of Cultural Routes.

Key objectives of the programme

The Enlarged Partial Agreement on Cultural Routes seeks to reinforce the potential of Cultural Routes for cultural co-operation, sustainable territorial development and social cohesion, with a particular focus on themes of symbolic importance for European unity, history, culture and values and the discovery of less well-known destinations. It helps to strengthen the democratic dimension of cultural exchange and tourism through the involvement of grassroots networks and associations, local and regional authorities, universities and professional organisations. It contributes to the preservation of a diverse heritage through theme-based and alternative tourist itineraries and cultural projects.

Operational framework

The Governing Board of EPA awards the certification “Council of Europe Cultural Route” and carries out regular evaluation of certified routes in conformity with Committee of Ministers Resolution CM/Res(2013)67 which establishes the rules for the award of the “Cultural Route of the Council of Europe” certification. Routes requesting the certification should:

- focus on a theme representative of European values and common to several European countries;
- follow a historical route or (in the case of cultural tourism) a newly created route;
- give rise to long-term multilateral co-operation projects in priority areas (scientific research; heritage conservation and enhancement; cultural and educational exchanges among young Europeans; contemporary cultural and artistic practices; cultural tourism and sustainable development);
- be managed by one or more independent, organised networks (in the form of an association or a federation of associations).

A technical body, the European Institute of Cultural Routes (EICR), was set up in 1998 for operational purposes. Its role is to examine applications for new projects, to monitor activities in the field and co-ordinate the work of partner organisations and to disseminate and archive information documents.

Appendix 6

Example of a cooperation agreement between two parties intending to create an international route. This type of agreement can lead to a joint application for project funding within the specified aims.

The XXXXX And The YYYYYY Cultural Routes

Come to an agreement for the achievement of the following objectives:

- To advance intercultural dialogue in the Mediterranean area and to promote mutual understanding between all the peoples of this region;
- To encourage global citizenship, social engagement, and volunteer service amongst students and young people in the Mediterranean region through youth walks, cultural exchanges, and educational events along both routes;
- To increase sustainable tourism, economic development, heritage preservation, and environmental awareness on both Cultural Routes;
- To celebrate and protect local traditions and heritage along both routes, and to explore practical ways in which the preservation of our cultural heritage can contribute towards the creation of a peaceful and democratic society;
- To raise awareness among policy-makers in the Euro-Mediterranean region of the role of cultural tourism in the preservation of the environment, the protection of cultural heritage, and the sustainable economic development of rural areas;
- To inspire and engage the peoples of the Mediterranean area in the celebration of the region's

shared cultural heritage;

- To encourage a common vision and strategy for the sustainable development of both Cultural Routes, especially increasing alternative tourism (walking and cycling tourism, community-based tourism; educational tourism; tourism exchanges);
- To develop partnerships between local stakeholders along both routes, so that governments, businesses, and civil society organisations (including universities, mayors, municipalities, NGOs, tourism agencies) can engage in grassroots projects and exchanges which involve local people and which contribute towards the development of the two routes;
- To study the impact of these initiatives on sustainable economic development, and to encourage the development of small enterprises which generate income and employment along the routes;
- To analyse the most significant challenges in the field of cultural tourism related to changes in technology, modes of communication, learning, transport, leisure and lifestyle;
- To assess the potential of such initiatives for a greater social and economic impact and the conditions required for reinforcing them; to consider issues such as how to increase the visibility of destinations, and how to promote and market alternative tourism to specific groups (young people, students and teachers, senior citizens);
- To draw lessons and guidelines for local, national and European policies and support schemes in the field of tourism, thereby helping to create better conditions for the success and impact of cultural tourism initiatives

Appendix 7 / Ek 7

References and useful websites and links / Kaynaklar ve faydalı bağlantılar:

www.cultureroutesinturkey.com, www.trekkinginturkey.com
www.culture-routes.net, www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/culture/routes/StudyCR_en.pdf
www.ec.europa.eu/growth/sectors/tourism/offer/cultural/index_en.htm
www.worldtrailsnetwork.org, www.worldtrail.org/conference/conference.php
www.visiteurope.com/home.aspx
www.americantrails.org, www.appalachiantrail.org
whc.unesco.org/en/news/1449, en.unesco.org/silkroad/welcome-unesco-silk-road-online-platform
www.icomos.org/charters/culturalroutes_e.pdf
www2.unwto.org/en, silkroad.unwto.org
www.era-ewv-ferp.com/frontpage
www.viefrancigene.org/en/
www.santiago-compostela.net
www.abrahampath.org
www.pathsofgreece.gr, sifnostrails.com
www.tb-kumano.jp/en/kumano-kodo/
jejuolletrailguide.net
europeanvoluntaryservice.org
www.workaway.info
www.2checkout.com

Appendix 8 / Ek 8

Thanks to the following people for the use of their photographs:

Fotoğraflarını kullandığımız aşağıdaki kişilere teşekkürler:

Fivos Tsaravopoulos - Paths of Greece - 14, 22, 33-4, 48-9, 87
Hüseyin Eryurt - CRS/KRD - 33-4, 40, 48-9, 51, 66-7, 81, 89, 91
Ersin Demirel - Yenice Orman Route - 48-9
Aaron Cederburg - Abraham Path - 74
Lorenz Kober - Waymarker - 33-4, 65, 66-7, 79
Lorraine Wilson - Waymarker - 48-9, 55-6, 78
Terry Richardson - Author - 20, 33-4
Jane Hopton - Trekker - 29, 33-4
Kate Clow - CRS/KRD - others

Appendix 9 / Ek 9

Abbreviations / Kısaltmalar

- BAKA - East Mediterranean Development Agency / Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı
- CRS/KRD - Turkey's Culture Routes Society / Kültür Rotaları Derneği
- EAVF - European Association of the Via Francigena / Avrupa Via Francigena Birliği
- EICR - European Institute of Cultural Routes / Avrupa Kültür Rotaları Enstitüsü
- EPA - Extended Partial Agreement of the Council of Europe / Avrupa Konseyi'nin Genişletilmiş Kısmi Antlaşması
- ERA - European Ramblers Association / Avrupa Gezinler Birliği
- EVF/AGH - European Volunteer Service / Avrupa Gönüllü Hizmeti
- FFRP - French Federation for Walking Routes / Fransız Yürüyüş Rotaları Federasyonu
- GEKA - South Aegean Development Agency / Güney Ege Kalkınma Ajansı
- ICOMOS - International Council on Monuments and Sites / Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi
- KOSGEB - Funding Program for Small and Medium Enterprises / Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- Or-köy - Forestry Villages Administration / Orman ve Köy İlişkileri Genel Müdürlüğü
- OSM - Open Street Map; OCM - Open Cycle Map
- PRODES - Society Management Ministry Annual Grant Programme / Dernekler Dairesi Başkanlığı Proje Destek Sistemi
- QGIS - Geographical Information Systems Software Package (open-source) / Coğrafi Bilgi Sistemleri Yazılım Paketi
- UN/BM - United Nations / Birleşmiş Milletler
- UNESCO - United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation / Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
- UNWTO - UN World Tourism Organisation / BM Dünya Turizm Örgütü
- WHC - UNESCO's World Heritage Committee / UNESCO Dünya Miras Komitesi
- WTN - World Trails Network / Dünya Yürüyüş Yolları Şebekesi